

Opening door de voorzitter de heer drs. W.K. Hoekzema.

Dames en heren, allemaal hartelijk welkom hier op deze bijzondere Algemene Vergadering, de 102^e inmiddels. We gaan vandaag heel belangrijke en heel spannende dingen doen namelijk mensen op een rij zetten.

Dat is toch altijd toch wel heel bijzonder dat je in de positie komt om mensen in volgorde te zetten, dus heel serieus, goed voorbereid en we maken er een goede dag van. Want de resultaten van de Provinciale Statenverkiezingen waren toch heel behoorlijk, een tikkeltje verloren misschien maar wat ik politiek heel belangrijk vind onze sterk positie in het Nederlandse politieke krachtenveld is op een hoog niveau gestabiliseerd en dat betekent dat wij ook wezenlijke invloed houden in die Nederlandse politiek zoals we de afgelopen vijf jaren op regeringsniveau heel nadrukkelijk al hebben gehad.

Dat is dus een zeer bemoedigend geheel, stabiliseren op een hoog niveau even uitrusten en dan nemen we de volgende sprong dames en heren.

We hebben dus nu 182 van de 760 zetels in de 12 provinciebesturen en het betekent dat wij in vijf provincies de grootste partij zijn gebleven, in vier andere de tweede en in drie provincies de derde en meer provincies zijn er niet.

Het blijft spannend of wij wel de grootste partij blijven, de grootste fractie blijven in de Eerste Kamer, dat weten we pas definitief zeker op 25 mei als dus u als Provinciale Statenleden, als kiesmannen en kiesvrouwen, de leden van de Eerste Kamer aanwijst.

Van groot belang is dus het stemgedrag van onze statenleden en met name uiteraard is dat eerste vanzelfsprekend het geval maar het is ook belangrijk hoe gaan de onafhankelijke partijen stemme en daar zullen we toch met elkaar goede afspraken over moeten maken en onze uiterste best doen om hulptroepen bij elkaar te vinden die ons daadwerkelijk de grootste positie in de Eerste Kamer zullen blijven verschaffen, ik kom daar straks nog op terug bij het technisch advies.

Het zou kunnen zijn dat een lijstverbinding iets zou kunnen opleveren hoewel dat op dit moment niet zeker is, onze grote rekenmeester Heijne Makreel heeft zijn laatste berekeningen gedaan en laat nu blijken van het zou wel eens niet kunnen helpen maar ik wou u straks vragen dat het Hoofdbestuur u de machtiging geeft om eventueel, als dat op het laatste moment toch noodzakelijk blijkt, een lijstverbinding aan te gaan, maar daar kom ik straks op terug bij agendapunt twee.

De opkomst, tja de opkomst, beneden de vijftig procent, en toch is dit een legitimatie voor de Provinciale Staten, laten we duidelijk zijn.

Toch kunnen we die provincie niet missen, die middenlaag is van wezenlijk belang in onze bestuurlijke structuur en die kunnen we zeker niet missen als er, met betrekking tot de gemeenten, toch een zekere positie moet zijn waarin zeer grote bovengemeentelijke zaken hun afweging ook krijgen op dat middenniveau.

Dus degene die pessimistisch doen over de Provinciale Staten daarvan wil ik zeggen dat ik het daar bepaald niet mee eens ben en de afgelopen jaren heeft de provincie ook duidelijk zijn positie verder weten te versterken, zijn eindelijk zelf bewust geworden dat ze een wezenlijke positie hebben in het Nederlands staatsbestel en laten we als partij daar ook duidelijk invulling aangeven.

De opkomst is laag, daar moeten we als partijen wat aan doen, daar moeten we als Provinciale Statenleden wat aan doen, we moeten letterlijk de boer op, letterlijk regelmatig onze gezichten laten zien.

Wij hebben het steeds maar in het Hoofdbestuur over die permanente campagne, wij zullen daar invulling aan moeten geven.

Niet alleen maar een campagne als de verkiezingen er zijn, regelmatig naar die kiezer toe, regelmatig horen wat daar leeft, regelmatig ook alert zijn als er zaken binnen de samenleving, binnen de provincie aan de orde zijn waar ook daadwerkelijk wat aan gedaan moet worden.

Dus invulling geven aan die permanente campagne en daar moeten we vandaag mee beginnen.

Ik wil mijn dank uitspreken voor dat vele werk wat al die vrijwilligers en lokale, regionale en landelijke politici hebben geleverd aan inspanningen, ongelooflijk, het was een goede campagne.

Het is mede aan hun inzet te danken dat we een succesvolle campagne hebben gevoerd met een goede verkiezingsuitslag maar bovenal wil ik bedanken de campagneleider Petra Ginjaar.

Petra heeft echt ongelooflijk veel werk gedaan, ik heb mij verbaasd hoe ze het fysiek volgehouden heeft, dag en nacht gewerkt met haar hardwerkende medewerkers op de Gracht maar ook met de medewerkers van de Tweede Kamerfractie, hele goede zaak dat we steeds meer naar elkaar toe groeien, dat we die partij als één geheel zijn en dat er niet een afstand is tussen de Gracht, zoals dat dan vroeger werd gezegd, en de kamerfractie, hele goede ontwikkeling en dat zal ons heel goed doen.

Ook wil ik Clemens Corneilje bedanken voor zijn waardevolle bijdrage, dank je wel Clemens.

Dames en heren, de Provinciale Statenverkiezingen zijn dus nog maar net achter de rug en wij richten ons alweer op de volgende verkiezingen namelijk die van de Eerste Kamer op 25 mei en de verkiezingen van het Europees Parlement op donderdag 10 juni.

Vandaag belooft het een altijd weer spannende dag te worden met de vaststelling van de kandidatenlijst voor deze beide verkiezingen.

Voordat we beginnen aan het volgende agendapunt wil ik eerst toch nog even iets zeggen wat van huishoudelijke aard is.

Allereerst, de op deze Algemene Vergadering betrekking hebbende beschrijvingsbrief en aanvullende beschrijvingsbrief zijn verzonden op 20 oktober van het vorig jaar en op 12 februari van dit jaar. Extra exemplaren, als u ze thuis hebt laten liggen of om wat voor reden dan ook, zijn te verkrijgen bij de inschrijfbalie.

Ten tweede, voor de lijst van de Eerste Kamer hebben de heer Snoep, plaats negentien, en de heren Talsma en Hendriks bij de GOS lijst zich teruggetrokken.

Ik heb ook zojuist de mededeling gekregen dat de heer Graaf-Eiland zich heeft teruggetrokken.

De heer Schellekens; neemt u mij niet kwalijk dat ik u op dit moment een vraag stel?

de heer drs. W.K. Hoekzema; mag ik even mijn verhaal afmaken dan geef ik u de....

Mag ik dan daarna naar aanleiding van deze opmerking u het vragen, dank u wel?

Ik zal het onthouden. Het betekent dus dat we daarmee de plaatsen allemaal vanaf vijftien worden opgeschoven naar boven en dat we dus een vernummering krijgen, ik zal dat goed tijdens de behandeling in de gaten houden want het wordt er eventjes iets ingewikkelder door.

Dan ga ik eventjes naar de lijst voor het Europees Parlement.

Mevrouw Brandenburg heeft zich teruggetrokken en het Hoofdbestuur heeft besloten om de plaatsen 26 tot en met 29 op te schuiven en te vernummeren tot de plaatsen 25 tot en met 28.

Voor de lijst van de Eerste Kamer heeft het Hoofdbestuur de volgende ondersteuningsverklaringen van de volgende instanties ontvangen: van de fractie Provinciale Staten Noord-Brabant voor de Brabantse kandidaten, van

de Partijcommissie Belastingen voor de heer Rensema en van de afdeling Venlo voor de heer van Graaf-Eiland en de ondercentrale van Limburg ook voor de heer van Graaf-Eiland.

Voor de lijst van het Europees Parlement heeft het Hoofdbestuur één ondersteuningsverklaring ontvangen van de volgende instantie namelijk de afdeling Valkenburg aan de Geul voor mevrouw Versteegh-Weijers.

Het zijn nog steeds mededelingen nu dus weer duidelijk van huishoudelijke aard, er zijn namelijk bij de informatiebalie nog lunchbonnen te kopen en als u geen lege maag wilt hebben tussen de middag dan moet u dat voor elf uur doen.

Dan heb ik een aantal berichten van verhindering, allereerst, en dat is een hele trieste mededeling, Frits Korthals Altes is vandaag verhinderd omdat zijn jongste broer vannacht overleden is. Hij heeft nog geprobeerd om vanmiddag nog zijn speech uit te spreken maar het is vanwege deze familieomstandigheid, dat heeft hij mij net telefonisch medegedeeld, onmogelijk om dat te doen.

Hij heeft wel de gelegenheid gegeven om in de loop van de dag zijn toespraak uit te delen.

Dan zijn een aantal leden van het kabinet verhinderd, onze partijleider en politieke leider Hans Dijkstal wegens verblijf in Israël en een aantal leden van de Tweede Kamer fractie hebben zich afgemeld.

Dan moeten we nog iets regelen en dat is namelijk de stemcommissie en de notulencommissie, voor de stemcommissie hebben zich beschikbaar gesteld: de heer John Prins, mevrouw Grada-Smit, de heer Kees Burger, de heer Edwin van der Haar en de heer Joop van Dieren.

Dan de notulencommissie, de heer Jan Hazelhof, mevrouw Ingrid Rensema, en de heer Christiaan van Eekhout.

Dames en heren, alvorens nu te beginnen met het volgende agendapunt wil ik nog twee dingen vermelden met betrekking tot het vaststellen van de kandidatenlijsten. Vandaag dus allereerst punt twee van de agenda het technisch advies en vervolgens de kandidatenlijst vaststellen en indien in deze vergadering over deze kandidatenlijst gestemd wordt dan zal dit elektronisch gebeuren, we hebben dat goed getest en we gaan dus ook nog een proefstemronde doen zodat u alle vertrouwen heeft dat de elektronica u niet zal teleurstellen.

Probleempjes zoals een jaar geleden meen ik, denken we volledig uitgebannen te hebben want deze zeer a-technische voorzitter heeft

ongelooflijk geoefend de afgelopen dinsdagmiddag, hij is er apart voor naar Den Haag gekomen. De directeur kan dat beamen en het ging nog goed ook.

Nadat die kandidatenlijst definitief is vastgesteld gaan we de vergadering schorsen en ik zal de vergadering verlaten om de kandidaten in te lichten over hun plaatsen waarna ze dus in de vergadering komen en wij zullen ze dan met bloemen verwelkomen.

Tot zover mijn beginwoorden en dan wou ik voorstellen om nu over te gaan tot het wijzigen, eventueel als u dat wilt, van het kandidaatstellingsreglement.

De heer Schellekens; voorzitter, heb ik het woord van u? Dank u zeer, de mededeling die u deed naar aanleiding waarvan ik vroeg of ik het woord mocht voeren verbijsterd mij.

Verbijsterd mij omdat u dit als mededeling naar voren brengt, uiteraard zal u die mededeling gekregen hebben maar ik hecht eraan om daar toch iets over te zeggen.

U heeft gezegd alles is perfect voorbereid, ik hoop dat en ik geloof dat, we hebben een Hoofdbestuur, we hebben een regering die regeert en een Parlement dat controleert en als we dat vertalen naar onze partij dan zouden we kunnen zeggen dat we een Hoofdbestuur hebben dat regeert en wellicht zouden we moeten zeggen een college van kamercentralevoorzitters die controleren maar dan moeten we wel er absoluut op kunnen vertrouwen dat alle informatie juist is.

Ik vraag mij af, naar aanleiding van de mededeling die u deed, of niet ook daarvan moet worden aangegeven wat de achtergrond is?

U heeft een lijst vastgesteld met kandidaten en die heeft u aan de partij voorgelegd, daar heeft u advies over gekregen, en uiteindelijk is het resultaat dat uw Hoofdbestuur, gehoord alle adviezen, die lijst heeft voorgelegd zoals u die heeft voorgelegd.

Als ik dan vervolgens constateer de mededeling die u gedaan heeft dan vraag ik mij af of ook niet deze vergadering recht heeft om te weten waarom u die mededeling heeft gedaan?

En u heeft die mededeling gedaan omdat gesuggereerd is dat Limburg een verkiesbare kandidaat op plaats vijftien, die tweemaal op plaats twee heeft gestaan, zou vinden dat deze kandidaat niet op deze plaats moet komen. Ongelooflijk, en dat kan ik niemand uitleggen als partijraadslid en ik kan het ook mijn ondercentrale niet uitleggen, dat een college, dat een Hoofdbestuur, dat de Algemene Ledenvergadering van de VVD, van mening zou zijn dat Limburg dit besluit neemt.

Wanneer, althans deze plaats vijftien, gehonoreerd wordt door uw Algemene Ledenvergadering. En nu is het zo dat gesuggereerd is dat het college van kamercentralevoorzitters unaniem van mening zou zijn dat de heer van Graaf-Eiland niet gekwalificeerd is voor deze plaats.

Uitsluitend en alleen op die informatie heeft het Hoofdbestuur geadviseerd in het Limburgse en de keuze voorgelegd hebbend of niemand vanuit Limburg in de Eerste Kamer, of mevrouw de Blécourt op plaats eenentwintig, als je die vraag voorgelegd krijgt dan is de keuze die je maakt een voor de hand liggende want dan kun je niet anders.

Daar ik het college van kamercentralevoorzitters hoog acht voorzitter, heb ik me dat niet kunnen voorstellen dat dit besluit of dit advies gegeven zou zijn en mijn informatie is dat het college wanneer Limburg de heer van Graaf-Eiland op plaats vijftien kandideert dat die wens zou respecteren en daarmee de heer van Graaf-Eiland op plaats vijftien gekozen zou worden, dat is één.

Twee: we hebben gelezen in alle stukken dat de kandidaatstellingscommissie een andere opinie had en die opinie is een eigen leven gaan leiden maar ik kan dat niet controleren op grond van welke overwegingen een kandidaatstellings-, of een selectiecommissie tot andere criteria komt.

Ik zou graag van u toelichting op het een en ander willen hebben en ook van de heer Ginjaar gaarne willen vernemen op grond waarvan de heer van Graaf-Eiland niet gekwalificeerd zou zijn.

De heer drs. W.K. Hoekzema; een korte reactie van mijn kant. Nadrukkelijk is het zo dat het Hoofdbestuur in de verschillende fasen de heer van Graaf-Eiland zeer overtuigd op plaats vijftien heeft gekandideerd maar ook gehandhaafd, ik denk dat dat een heel duidelijk signaal is en dat we daar mee hebben tot uiting hebben gebracht het volste vertrouwen in deze goede kandidaat maar ook goede Eerste Kamer lid te hebben. In het kader dus van de consultaties onderling van kamercentrales en dat is hun goed recht, we kennen dat duidelijk binnen onze partij, zijn er kennelijk andere bewegingen gekomen en de wijze waarop dat gebeurt is daar heb ik geen mening over, daar heb ik als Hoofdbestuur ook niet in meegeparticipeerd maar het heeft er wel toe geleid dat de heer van Graaf-Eiland mij een brief gestuurd heeft die ik graag wil voorlezen.

'Hoofdbestuur VVD ter attentie van de voorzitter drs. W.K. Hoekzema, datum 11 maart 1999

Geachte voorzitter, hiermee bericht ik u node mijn kandidatuur voor de komende VVD fractie in de Eerste Kamer in te trekken.

Ik kijk met veel genoegen terug op de periode dat ik de VVD als lid van de Eerste Kamer fractie heb mogen vertegenwoordigen.

Met liberale groet J.A. van Graaf-Eiland.'

Het is te betreuren dat hij deze stap heeft moeten nemen maar wij als Hoofdbestuur en als vergadering hebben dat te respecteren. Vervolgens als u naar voren brengt het advies van de Commissie Eerste Kamer dan is het heel duidelijk zo dat dat een vertrouwelijk advies is en dat dat natuurlijk vertrouwelijk moet worden gehanteerd en op basis van dat advies, dat wil ik u wel zeggen, mede op basis van dat advies want we hebben tenslotte ook onze eigen oordeelsvermogen, hebben we juist als Hoofdbestuur zeer nadrukkelijk de heer van Graaf-Eiland op plaats vijftien geplaatst en dus een hele duidelijke zekere verkiesbare plaats. Dat wil ik van mijn kant zeggen, ik kijk nog even in de richting van de fractievoorzitter van de Eerste Kamer.

De heer dr. L. Ginjaar; Laat ik beginnen om te zeggen, voorzitter, dat ik en dan spreek ik denk ik namens de hele zittende fractie, dat het zeer te betreuren is dat John van Graaf-Eiland niet terugkomt in een volgende fractie. Hij is een bijzonder waardevol fractielid altijd geweest met een grote inbreng in het functioneren van de fractie en een grote inhoudelijke politieke inbreng. Hij kenmerkte zich daarbij altijd door met name in politieke zaken te kunnen komen tot korte pregnante uitspraken en stellingnames, nogmaals wij betreuren dat zeer en dat zeg ik namens de hele fractie.

Zoals de partijvoorzitter zonet zei, John van Graaf-Eiland is geplaatst op plaats vijftien door het Hoofdbestuur en is daar ook de hele periode sinds die eerste plaatsing op gehandhaafd.

Het spreekt vanzelf dat wanneer John van Graaf-Eiland zich niet zou hebben teruggetrokken aanstonds bij die behandeling van plaats vijftien hij verdedigd zou zijn, uiteraard door het Hoofdbestuur maar zeker ook door de zittend fractievoorzitter van de Eerste Kamer en zeker ook door de heer Frits Korthals Altes, nu nog steeds beoogd lijsttrekker, die helaas niet aanwezig kan zijn.

Niet te verhehlen is echter dat zich rond de kandidatuur rond de heer John van Graaf-Eiland in den lande enige discussie heeft ontwikkeld.

Die discussie, die hem uiteraard de zaak niet onbekend was, heeft ertoe geleid dat hij zich de laatste week nog eens uitvoerig op zijn positie heeft georiënteerd.

Hij heeft daar met vele mensen over gesproken, hij heeft er ook met mij over gesproken, en zijn uiteindelijk oordeel is geweest dat hij toch meende zich te moeten terugtrekken, ik denk dat dat een besluit is wat wij moeten respecteren, een besluit ook juist omdat hij dat heeft genomen in een situatie die voor hem bijzonder moeilijk was toch met waardering en respect vooral moet worden bejegend.

De heer Schellekens; mag ik nog één vraag stellen voorzitter? Het is aan u en aan de fractievoorzitter maar vooral aan deze vergadering om de afweging te maken of wij niet een beroep moeten doen, gezien het een en ander wat gesteld is aan de heer van Graaf-Eiland, om op deze plaats vijftien zich kandidaat blijven stellen en ook te laten benoemen.

Ik ben ervan overtuigd dat wanneer de vergadering deze oproep aan de heer van Graaf-Eiland zou doen en hem op plaats vijftien zou benoemen hij dat zeker zal accepteren.

de heer drs. W.K. Hoekzema; ik denk dat u nu iets gaat vragen waarvan ik eigenlijk zou willen zeggen, mogen we dat wel vragen? Mogen we dat wel vragen want als een kandidaat, in dit geval de heer van Graaf-Eiland, weloverwogen gesproken hebbend met verschillende mensen die hem als klankbord hebben gediend en dan vervolgens een pijnlijke beslissing voor zichzelf neemt dan denk ik dat wij daar niet nu nog weer in moeten treden, ik denk dat we dan een echt pijnlijke situatie zouden krijgen en wij moeten goed met mensen omgaan, laten we dat goed voor ogen houden dus ik zou eigenlijk deze vraag en dit verzoek niet willen opnemen.

De heer Thijssen; voorzitter, als voorzitter van de kamercentrale Limburg breng ik onder uw aandacht, voor zover nodig, dat meneer Schellekens als voorzitter van de ondercentrale Heuvelland, bij alle beraadslagingen, en dat zijn uitvoerige geweest in het Limburgse, betrokken is geweest.

Hij heeft de fatale neiging om gelopen races nog eens opnieuw te lopen en dat doet hij in zijn eentje en daarin zou deze vergadering hem niet moeten volgen vind ik ook in het belang van degene die op het ogenblik zeer ten onrechte, gelet op de ingetreden situatie, onder de aandacht worden gebracht, dank u wel.

De heer drs. W.K. Hoekzema; ik zou dus de vergadering willen voorhouden dat, zoals de fractievoorzitter in de Eerste Kamer en ikzelf ook al gezegd heb, wij van een individueel persoon, en dat moet ons als liberalen toch aanspreken, dat we een individuele weloverwogen weliswaar pijnlijke beslissing moeten respecteren, bent u het daarmee akkoord?

Tot slot wil ik zeggen dat ik het ook betreurt dat de heer van Graaf-Eiland niet terugkeert in de Eerste Kamer.

Ik wens hem veel sterkte met deze beslissing en ik hoop dat hij in zijn andere werkzaamheden voldoende voldoening zal vinden om toch goed en stevig door te gaan.

Agendapunt twee van vandaag. Voorstel tot wijziging van artikel 7.6 van de Provinciale Staten, Tweede Kamer, Eerste Kamer en het Europees Parlement.

De strekking van het geheel is om het verder glijden van toch belangrijke kandidaten te voorkomen, het reglement is in de huidige situatie daar wat onduidelijk in.

Wij willen het toch mogelijk maken om kandidaten die nadrukkelijk staan op de lijst van het Hoofdbestuur om die toch te kunnen blijven inzetten weliswaar met een zekere extra ondersteuning maar met name punt C. is toch een versterking van de manier waarop wij de kwaliteit van de lijst kunnen waarborgen.

Wie van u wil het woord hierover of bent u akkoord met deze verbetering van dit punt van de kandidaatstellingsregeling.

De heer Bouman afdeling Maasland; voorzitter, met één kleine toevoeging als dat mag. Als u voor artikel 7.6 bij het reglement van Provinciale Staten wilt lezen in plaats van Hoofdbestuur 'Provincie Centrale Bestuur' dan zijn we uiteraard helemaal op orde.

De heer drs. W.K. Hoekzema; bedoelt u dat bij B.? B. en A.
ik zie dat niet helemaal hoor.

De heer Bouman; er staat tweemaal Hoofdbestuur en bij het artikel Provinciale Staten zal dat, naar ik aanneem uw bedoeling ook zijn geweest, om daar Provinciale Centrale Bestuur neer te zetten.

De heer drs. W.K. Hoekzema; dus een technische verbetering dus, akkoord. Ik constateer dat de vergadering deze verbetering accepteert en dat er dus een verbeterd artikel 7.6 van het kandidaatstellingsreglement hebben.
Besloten? Akkoord.

Dan gaan we naar het derde punt. De zittende kandidaten, dames en heren, hebben reglementair het recht het woord te voeren maar niemand heeft aangegeven hiervan gebruik te maken.

Dan vervolgens bestaat de mogelijkheid om inlichtingen te vragen aan alle voorlopige kandidaten, wie wil nog nadere inlichtingen na één of meer kandidaten? Wie van u mag ik het woord geven?

De heer Edward Asher, voorzitter kamercentrale Amsterdam; voorzitter, een simpele vraag aan de fractievoorzitter van de Eerste Kamer. Zijn er van de kandidaten die op de lijst staan nog personen die een voorbehoud hebben gemaakt ten opzichte van het verkiezingsprogramma?

De heer dr. L. Ginjaar; conform het reglement heeft de directeur van de partij aan alle kandidaten, zowel de zittende kandidaten die op de lijst staan als ook alle niet zittende kandidaten die op de lijst staan, de vraag voorgelegd of men inderdaad kan instemmen met het verkiezingsprogramma.

Waarbij de tekst dus zodanig is dat als men niet reageert dat men inderdaad aangeeft geen voorbehoud te maken, je reageert alleen als er voorbehoud gemaakt moet worden.

Dat punt is uitvoerig in de fractie besproken en geen van de zittende leden die op de kandidatenlijst staan heeft een briefje geschreven dat er een voorbehoud gemaakt moet worden, het gaat dus om het verkiezingsprogramma.

De heer drs. W.K. Hoekzema; en wat dus de niet zittende leden betreft is er niemand geweest die zich op dat punt bij het Hoofdbestuur heeft gemeld dus er zijn door stilzwijgen zijn er dus geen voorbehouden gemaakt. Ik begrijp dat er verder geen inlichtingen worden gevraagd en dan hebben we dit punt van de agenda ook afgehandeld.

We gaan vervolgens naar agendapunt vier en we richten ons nu even op het Europees Parlement ook daar hebben de zittende kandidaten reglementair het recht het woord te voeren en de heer Floris Wijsenbeek heeft aangegeven hiervan gebruik te willen maken, ik geef het woord aan de heer Floris Wijsenbeek.

De heer Floris Wijsenbeek; dank u wel voorzitter, dames en heren, liberale vrienden, is Europa af? In de 35 jaar dat ik, zoals mijn vader en grootvader, lid ben van de VVD heb ik er 30 besteed aan de bevordering van het liberalisme in Europa, of misschien zou ik moeten zeggen aan het liberalisme en Europa. Ik ben begonnen als Leids student met een kandidatuur op de liberale lijst voor de eerste studentenraadverkiezingen en dat onder het lijsttrekkerschap van wijlen Annelien Kapijnen van de Copello.

Daarna werd ik voorzitter van de Liberale Studentenvereniging, Hans Wiegel was dat in die tijd in Amsterdam, Wiensje van Leeuwen in Rotterdam, Ernst Storm in Delft, Jan Mulder in Wageningen en dat was een mooi gezelschap. Na mijn afstuderen werd ik, als assistent politieke wetenschap in de VS, geschreven door Staatssecretaris Europese Zaken Hans de Koster of ik maar niet terug wilde komen om zijn medewerker te worden en tevens de toen aanstaande verkiezingen, waar Molly Geertsema lijsttrekker was, mee te organiseren.

Sindsdien heb ik van de VVD en Europa mijn beroep gemaakt.

Hans de Koster werd na de verkiezingen minister van Defensie en ik vertrok naar Bussel onder de voorzitter van Sicco Manshold ingelijfd te worden in de juridische dienst.

Dat heeft niet lang geduurd want al snel kreeg ik weer een brief van een VVD coryfee destijds partijvoorzitter Haya van Someren, dat de partij een VVD'er zocht die het Europa van binnenuit kende en die het kabinet van de beoogd voorzitter van het Europees Parlement, Cees Berkhouwer, wilde gaan doen. Mijn loyaliteit aan de partij en mijn politieke ambitie sloten elke aarzeling daarover uit, na afloop van het voorzitterschap van Berkhouwer, van wie ik heel veel van het politieke handwerk geleerd heb, werd ik gevraagd als Secretaris Generaal mee te werken aan het opzetten van een Europese liberale partij, nu de E.L.D.

Ik heb in die E.L.D.-tijd een aantal programma's geschreven, eerst als secretaris van Giovanni Malagodi, later als secretaris onder het voorzitterschap van mijn politieke peetvader en vriend Hans North.

De twee campagnes daarna heb ik zelf die programmaredactie mogen doen.

In 1979, de eerste directe Europese verkiezingen, was ik als kandidaat door de partijleden op de derde plaats voorgedragen en in een vergadering als deze waren er drie stemmingen voor nodig om te bepalen dat niet ik maar de voorzitter van de selectiecommissie van nu, Aarts Geurtsen, de partij in die eerste fractie mij zo gaan vertegenwoordigen.

De drie periodes daarna heb ik wel als lid mogen zetelen. Nu is, zonder dat die commissie één keer de situatie in het parlement zelf in ogenschouw heeft genomen, en zonder dat ik gefraudeerd heb, besloten dat ik geen vrouw, niet jong, niet oud, niet behorend tot de minderheid, dat maar niet meer moest doen. Ik voel daar absoluut geen bitterheid over, misschien wel spijt.

Één ding is zeker, ik blijf een overtuigd liberaal Europeaan en een actief lid van onze partij.

Anders zou ik hier niet staan als kandidaat nummer 29, inmiddels 28, op de lijst.

Want ondanks dat sommigen van oordeel zijn dat Europa af is met het Verdrag van Amsterdam en met de introductie van de Euro is dat nog niet het geval.

Zoals dat zo treffend in de préambule van het Verdrag van Rome staat:

‘Vastberaden de grondslagen te leggen voor een steeds hechter verbond tussen de Europese volkeren besloten hebbende door gemeenschappelijk optreden de economische en sociale vooruitgang van hun landen te verzekeren en daartoe de barrières die Europa verdelen te verwijderen vaststellende als wezenlijk doel van hun streven de verbetering van de omstandigheden waaronder hun volkeren leven en werken’.

Wie deze woorden serieus neemt weet dat ons nog steeds een aantal taken wacht die tevens opgave zijn voor liberalen.

Het streven naar ontplooiing, ik bedoel daar niets persoonlijks mee, en de ontwikkeling van elk individu is immers de essentie van het liberalisme.

Dat betekent dat Europa steeds verder moet gaan, ook voor ons want wij hebben dat verdrag immers onderschreven en daar staat voor elk aandachtig lezer in dat het niet alleen om de markt gaat.

De eerste opgave is nu agenda 2000, het spoorboekje van de uitbreiding van de Unie naar Centraal- en Midden Europa.

Zoals Frits Bolkenstein dat ook heeft gekenschetst hebben wij, toen die landen nog zuchten onder de knoet van het communisme, belooft dat ze eenmaal democratisch met ons mee mochten doen.

Dat vergt grote offers want het gemiddeld inkomen van die kandidaat-landen ligt nog rond de helft van de armste lidstaat van de huidige Unie, Griekenland.

Dat vraagt aanzienlijke overdracht van fondsen, dat kost geld maar zo altruïstisch is het ook weer niet omdat het creëren van extra koopkracht zeker ook in ons belang is, denk maar eens aan de enorm toegenomen vraag naar producten van onze land- en tuinbouw in Oost-Europa.

Nu we het daar toch over hebben, het is wel nodig dat we dat landbouwbeleid hervormen anders gaan we er gewoon failliet aan.

Die hervorming in de richting van meer markt, een goed liberaal principe, is ook nodig omdat inmiddels meer dan 80% van de Europeanen stedelingen zijn, in tegenstelling tot het begin van de Europese samenwerking toen nog zo'n 30% van de beroepsbevolking in de landbouw werkzaam was.

We moeten serieus de besluitvorming in Europa stroomlijnen, dat is in Amsterdam blijven liggen, het is evident dat een institutionele

machtenverdeling en besluitvorming, die voor zes lidstaten ontworpen was, niet kan werken met 25 of meer lidstaten.

Dan zijn er twee terreinen in Maastricht peilers gedoopt waar nog slechts de fundamenteën voor zijn gelegd, Justitie Buitenlandse Zaken en een Europees Buitenlands Veiligheidsbeleid.

De eerste zorg van onze burgers is de veiligheid in het dagelijks bestaan, geen misdaad op straat, geen terrorisme, burgerrechten, eerlijke processen en een gezamenlijk immigratie en vreemdelingenbeleid.

Het andere onderontwikkelde terrein betreft eigenlijk de essentie van de beschaving namelijk vrede.

Één van mijn mooiste momenten van mijn periode in Europa was toen mijn collega John Newn, winnaar van de Nobelprijs voor de Vrede, in de plenaire vergadering uitlegde hoe hij tot zijn actie gekomen was.

Op de brug van Europa, bij Straatsburg tussen Frankrijk en Duitsland, beseftte hij hoe deze voormalige vijanden naar elkaar toe waren gegroeid door de investering in gemeenschappelijke instituties.

Als dat daar en in Noord-Ierland kan waarom dan niet in een oorlog die nu nog op een dag rijden van ons vandaan woedt.

Europa heeft het lelijk laten afweten in voormalig Joegoslavië.

Als wij met elkaar zonder de Amerikanen, want die zullen onze kastanjes niet altijd uit het vuur willen halen, er niet in slagen om daar al dan niet met sterke hand vrede te brengen, dan is deze Europese onderneming nog niet geslaagd, en Jozias van Aartsen heeft dat deze week bevestigd.

Zelfs het grote succesnummer van Europa, vrije gemeenschappelijke markt, valt nog veel te verbeteren.

Het concurrentiebeleid is nog te star op nationale markten gericht, de staatsinmenging door subsidie, marktafsluiting en fiscale concurrentie tussen de lidstaten is nog te groot, juist daarom kan niemand serieus beweren dat Europa af is of dat er terreinen zijn die uitsluitend de competentie van de lidstaten moeten blijven.

Op het gebied van Sociale Gerechtigheid valt er voor de Brusselse instanties nog veel te doen.

Er is nog veel te veel werkloosheid en zoals het jonge Haagse kamerlid, Stef Blok, terecht in de NRC gesteld heeft: 'moet de vergrijzing ons alle, dus juist ook liberalen al dan niet voorzien van het Epitheton Sociaal een Europese zorg zijn'.

Er word wel beweerd dat onderwijs en cultuur bij uitstek nationaal moeten blijven, ik kan dat niet onderschrijven.

Door de erkenning van diploma's en de daaruit voortvloeiende mobiliteit van de beroepsbevolking moeten we wel degelijk Europese normen stellen aan inhoud en vorm van opleiding.

Cultuur, het werkterrein van mijn gewaardeerde collega Jessica la Rive, is voor mij toch altijd een drijfveer geweest in het Europese werk.

Ik heb dat van huis uit meegekregen, mijn vader bij leve voorzitter van onze Partijcommissie Cultuur, heeft mij geleerd dat onze Nederlandse cultuur verder gaat dan Nederland alleen.

Cultuur is er ook in de sport, maar de sport zou niet Europees kunnen zijn zonder het recht, en in het arrest Bosman is gesteld dat al die.....

.... ik hoop dat ideaal te kunnen doorgeven aan steeds talrijker nieuwe generaties liberalen, ik dank u wel.

De heer drs. W.K. Hoekzema; Floris, een zeer indrukwekkende toespraak die voor een deel een afscheid is voor een bepaald deel van je leven waarin je als zeer gedreven liberaal, Europeaan, op jouw eigen manier veel hebt gedaan aan de verdere ontwikkeling van Europa en dus ook binnen onze partij Europa ook een steeds grotere plaats hebt gegeven.

De manier waarop jij in je toespraak afscheid hebt genomen van jouw plaats in het Europees Parlement vind ik indrukwekkend en ik ben blij dat we in jouw iemand hebben waar we als partij op mogen blijven rekenen en dat laatste heb ik goed onthouden en we zullen goed contact met elkaar houden en dan weet jij wat ik bedoel.

Om een vraag van Edward Asher te voorkomen zal ik het volgende even aan u meedelen.

Reglementair, dat is dan artikel 5.1 van het reglement Europees Parlement, dienen kandidaten die ten aanzien van één of meerdere punten uit het door het E.L.D.R. vastgestelde verkiezingsprogramma voorbehoud wenst te maken dit tijdig bij het Hoofdbestuur te doen, dat is nog niet gebeurt en het kan ook niet omdat vaststelling van het verkiezingsprogramma pas geschied tijdens het congres van 28 tot 30 april in Berlijn, dus we zullen dat even moeten afwachten en we zullen namens u heel goed in de gaten houden of daar nog voorbehouden komen, ik hoop dat ik hiermee een vraag voorkomen heb.

Dan gaan we naar het vijfde punt van de agenda en dat is dus beraadslagingen en besluit over onderstaand technisch advies.

Technisch advies is besproken op zaterdag 30 april jl. in het overleg met de gezamenlijke statenfracties en de statenfracties hebben op 30 januari dat besproken en hebben op 30 januari een positief advies gegeven over dat technisch advies.

Maar zoals ik al zei in mijn openingstoespraakje: gelet op de uitslag van de Provinciale Statenverkiezingen is het zinvol om niet bij voorbaat de mogelijkheid van een lijstverbinding voor de Eerste Kamer verkiezingen uit te sluiten.

Bespreken moeten we dus of u als Algemene Vergadering het eventueel, dat is lang niet zeker, het eventueel aangaan van lijstverbindingen wilt delegeren aan het Hoofdbestuur, of u ons dus een mandaad wilt geven.

We moeten als Algemene Vergadering de tekst van het technisch advies, wat betreft punt drie, dan wijzigen in: 'het aangaan van een lijstverbinding is mogelijk'.

Gaat u met deze tekst akkoord.

De heer Schellekens; is het zo in zijn algemeenheid dat wij u dan machtigen tot willekeurig welke partij, dat zou op zich wat vreemd zijn niet dat ik daar voor vrees, maar in principe machtigen wij u dus ook met Groen Links, bij wijze van spreken, een lijstverbinding aan te gaan?

De heer drs. W.K. Hoekzema; in principe wel maar wij hebben een redelijk onderscheidingsvermogen.

De heer Schellekens; daar gaat het niet over voorzitter, u heeft alle vertrouwen, maar ik wou dat alleen maar even vragen.
Maar denkt u wel aan bepaalde partijen, mag ik het dan zo vragen?

De heer drs. W.K. Hoekzema; kijk, we denken in de eerste plaats aan de huidige paarse combinatie of daar dus nog wat mogelijkheden zouden zitten en dat is eigenlijk onze eerste gedachte.

Andere sprongen van wat minder voor de hand liggende aard zullen we niet zo gauw doen omdat we daar de gevolgen eigenlijk helemaal niet zozeer van kunnen overzien maar deze richting denken we.

Maar het is helemaal niet zeker of die stap gemaakt kan worden want op dit moment bij voorlopige berekeningen is de situatie zo dat het wellicht geen enkel effect zou hebben en misschien zelfs een negatief effect zou hebben en op dat punt zullen we het dan zeker niet doen maar ik denk dat het verstandig is dat we van u dat mandaad krijgen.

De heer Schellekens; denkt de Partij van de Arbeid en D'66 ook in onze richting?

De heer drs. W.K. Hoekzema; dat weten we nog niet maar we als wij die stappen ondernemen moeten we wel de mogelijkheid krijgen van uw kant om die stappen dus ook te doen.

Dat is dus één punt. In het verlengde daarvan wil ik wel zeggen dat we ons, en dan richt ik me even naar de Statenleden, dat we onze uiterste best moeten doen om hulptroepen te krijgen, dat moeten we goed beseffen omdat het een nek aan nek situatie is (20-20, VVD-CDA) en we moeten volstrekt ervoor zorgen dat wij de grootste partij in de Eerste Kamer blijven.

Ten eerste is dat een belangrijk signaal maar ten tweede is dat ook belangrijk natuurlijk voor de positie van onze zeer gewaarde Frits Korthals Altes als voorzitter van de Eerste Kamer, dat zeg ik er dus meteen bij.

Ik constateer dat u met de wijziging van punt 3 akkoord bent en dat we dus hebben afgesproken: 'het aangaan van een lijstverbinding is mogelijk', in het redelijke, meneer Schellekens.

Overigens het technisch advies, wordt dat door u overgenomen op basis van positieve adviezen? Dan is dat besloten.

Dan gaan we naar het technisch advies van het Europees Parlement daar vinden we het niet zo zinvol om naar een lijstverbinding te gaan dus we laten het maar zo zoals dat aan u gecommuniceerd is, kunt u akkoord gaan met dit technisch advies? Besloten.

Dan gaan we naar agendapunt zeven, we gaan beraadslagen en besluiten over de ontwerp-kandidatenlijst van de Eerste Kamer.

Nu is de voorzitter van de Commissie Eerste Kamer nog niet aanwezig toch denk ik dat het verstandig is dat wij ons op dat punt laten ondersteunen en ik zou één van de andere leden van de commissie willen vragen naast mij te komen zitten en ons indien nodig te helpen om nader onderbouwing te geven van bepaalde plaatsingen.

Mevrouw Tine van der Stroom neemt het over, dank u zeer.

Allereerst gaan we een proefstemronde houden, u heeft allemaal een kastje voor u, op het scherm ziet u een vraag verschijnen en drie proefvragen zijn er opgenomen, over een mobiele telefoon, wie was topsporter van 1998 en de derde vraag was wie won de Grammy Award in 1998 en u heeft dus keuzemogelijkheden om te antwoorden met 1,2,3 enz.

U kunt met uw stemkastje en chipcard uw keuze bepalen en intoetsen.

Nu zal ik u even mijn ervaring noemen, ze lachen alweer aan mijn kant, die chipcard moet u wel voldoende in het kastje doordrukken want anders gebeurt er niets. Er zit aan de zijkant een gleuf en daar moet u dus de chipcard tot zover u kunt, met een zekere druk, doorschuiven.

Dus we gaan beginnen met de proefstemmingen. Ik geef het woord aan de directeur van onze partij.

Dank u voorzitter, ik had ook het volgende aan u gezegd dat u allemaal inderdaad een stemkastje heeft gekregen en een chipcard.

Heeft u van meerdere afdelingen de stemmen overgedragen gekregen, dat kan dan maximaal zes van die stemkaarten zijn, dan moet u over twee van deze stemkastjes beschikken, er kunnen maximaal drie stempassen per stemkastje worden gebruikt maar om te laten zien dat al die kastjes werken zullen we eerst even laten zien dat de lampjes op de kastjes inderdaad in verbinding staan met de computer, als u even nog de chipcard uit het apparaatje haalt dan zal de operator laten zien dat de lampjes op de kastjes gaan flikkeren.

Ik neem aan dat dat nu allemaal bij u het geval is? Uitstekend.

De heer drs. W.K. Hoekzema; geen problemen, iedereen....

Prima alle kastjes zijn dus actief. Als wij straks gaan stemmen dan zien we inderdaad de lijst op het scherm met de namen van de kandidaten, de voorzitter zegt dan dat de stemming wordt vrijgegeven en gaat er een groen lampje knipperen op uw kastje, u steekt de stempas in het apparaat, dan gaat het groen lampje continu branden, u zegt ik wil op kandidaat twee een stem uitbrengen, u drukt dan op knopje twee, vervolgens gaat er een rood lampje branden, daarna gaan de lampjes uit en is de stem uitgebracht, heeft u meer pasjes dan haalt u gewoon die handeling drie keer op het ene apparaat en eventueel nog één, twee of drie keer op het andere stemkastje, dat is eigenlijk het verhaal.

Heeft u zich vergist dan kunt u zich corrigeren, u heeft op knopje twee gedrukt en u bedoelde eigenlijk op knopje één te drukken dan drukt u nadat u op het verkeerde knopje hebt gedrukt eerst even op de rode reset button, vervolgens drukt u op het knopje één en de stem is als opnieuw uitgebracht.

Goed, dat is de theorie. Ik denk dat het verstandig is inderdaad nu naar de proefstemming toe te gaan, het zijn drie proefstemmingen achter elkaar en dan ziet u vanzelf hoe het systeem werkt, ik dank u.

De heer drs. W.K. Hoekzema; er kan nu gestemd worden. Heeft iedereen gestemd? Nog niet. Ik vraag nogmaals heeft iedereen gestemd? Ik hoor geen commentaar dus iedereen heeft gestemd dus is de stemming gesloten. Krajicek heeft de meeste stemmen, iets van 41,06 % en Gianni Romme 38 en nog wat. Het aantal stemmen is voor Krajicek 280 en voor Romme 262. Het totaal aantal stemmen is dan de optelling.

Duidelijk, helder? Volgende vraag, er kan nu worden gestemd.

Heeft iedereen gestemd? Nee, oh daar zit een groep die verschrikkelijk veel kastjes heeft.

We hebben dus altijd de keuze maar tussen één of twee in dit geval, het gaat hier niet om ja of nee maar één of twee, dus de keuze tussen één dan wel twee. Heeft iedereen gestemd? Nog niet.

Voorzitter, het stemapparaatje doet het wel, mevrouw heeft drie stempassen, twee doen het en als ik deze erin doe met zeven stemmen erop dan doet hij helemaal niets.

De heer drs. W.K. Hoekzema; dat is jammer van die stemmen ja, krijgt u een ander pasje dan wel een ander kastje. U moet even goed controleren inderdaad, want u bent daar zeer alert op, of het ook allemaal werkt want dan kunnen we dus zaken vervangen. Wordt dat meteen geregeld?

Ok, meteen regelen zodat we het meteen kunnen checken, niet pas na afloop, nu doen.

In orde nu? Mag ik even via de microfoon weten of het in orde is? Goed, dan kunnen degenen die nog niet gestemd hebben dit nu doen.

We gaan dus nu over naar de derde stemming want we hebben de uitslag gemist, en dat is welke zangeres kreeg de Grammy Award voor haar vertolking van filmmuziek in 1998, u kunt dus kiezen tussen 1,2,3 of 4.

De stemming wordt nu vrijgegeven.

In inmiddels is de voorzitter van de Commissie Eerste Kamer binnen gekomen, hartelijk welkom Wim Vos, er bleken wat autoproblemen te zijn.

Mag ik vragen of iedereen gestemd heeft, geen problemen meer, dan is de stemming nu gesloten en gaan we naar de uitslag kijken.

Ja dat is heel goed, goed op de hoogte van de popmuziek, compliment, een heel jong publiek.

Goed daarmee hebben we dus de proefstemmingen gehad. Ik wil u er nog even op attent maken dat de ontwerpandidatenlijsten Eerste Kamer en Europees Parlement en ook de onnummeringstabellen zijn opgenomen in de stukken die u heeft gekregen.

Ik wilde er wel even op wijzen dat door het terugtrekken van John van Graaf-Eiland er dus weer een nieuwe situatie ontstaan is en we gaan dus vanaf 15 nu de zaken naar boven schuiven, dat vraagt wel enige attentie van ons allemaal maar we zullen ons er wel doorheen slaan.

Ik leg u even kort uit wat betreft de wijze van stemming. Als er één kandidaat is, duidelijk, wordt die benoemd verklaard, bij meerdere kandidaten wordt er gestemd, is er één kandidaat die gewoon een meerderheid krijgt is ook een volstrekte duidelijkheid dan wordt deze benoemd verklaard.

Krijgt gene kandidaat een gewone meerderheid dan vindt een herstemming plaats tussen de twee kandidaten die bij de eerste stemming de meeste stemmen hadden gehaald. De kandidaat die dan bij de herstemming de meeste stemmen haalt wordt benoemd verklaard.

Het schuiven van kandidaten: indien iemand als medekandidaat wordt gesteld maar niet wordt gekozen kan hij, zoals we dus afgesproken hebben bij het wijzigen van het kandidaatstellingsreglement, kan hij op de volgende plaats mondeling ter vergadering worden ingezet.

Indien een medekandidaat wel verkozen wordt verklaard schuiven alle oorspronkelijke bestuurskandidaten vanaf die plaats één plaats op naar beneden.

De lijsttrekker, als we dus met de stemming beginnen, de lijsttrekker van de Eerste Kamer kan direct benoemd worden verklaard.

U heeft op deze wijze, denk ik, met een applaus vast kunnen stellen dat de heer Korthals Altes is benoemd als lijsttrekker.

Voor degene die later binnengekomen zijn moet ik verklaren waarom, oh Frits Bolkestein is in ons midden, hartelijk welkom.

Voor degenen die later binnengekomen zijn heb ik de mededeling dat Frits Korthals Altes vandaag helaas vandaag niet hier aanwezig kan zijn omdat zijn jongste broer vannacht overleden is, wij wensen hem heel veel sterkte, zijn hele familie.

Hij heeft nog geprobeerd om aan het eind van de middag hier aanwezig te zijn om zijn speech uit te spreken maar hij heeft mij een tijdje geleden getelefoneerd dat hem dat volstrekt onmogelijk is en er is dus de gelegenheid dat zijn speech dus uitgedeeld wordt. Ook vanuit zijn positie als Eerste Kamer voorzitter staan er zeer behartenswaardige opmerkingen in dus ik denk dat voor de geïnteresseerden het heel interessant is om het stuk te lezen.

Ik ga nu over tot de beraadslaging dus en de verdere plaatsbepaling van onze lijst. Aan de orde is dus nu de tweede plaats en ik stel voor om de heer Leendert Ginjaar benoemd te verklaren.

Ik wil Leendert Ginjaar daarmee feliciteren.

Het is dus zo dat, net als de lijsttrekker, blijft dus de fractievoorzitter Leendert Ginjaar in onze vergadering en die kan dus indien nodig nadere inlichtingen worden gevraagd.

Dan, dames en heren, ga ik naar de volgende en dat is plaats drie en dat is de heer Hans Wiegel.

Plaats vier, Nicoline van den Broek-Laman Trip, plaats vijf Wim van Eekelen, plaats zes Heleen Dupuis, plaats zeven Dick Dees, plaats acht mevrouw Bierman-Beukema Toewater, plaats negen Marius Varekamp, plaats tien Lammert Hilarides, plaats elf ...

Voorzitter, de afdeling Haren heeft zich bedacht en trekt het wijzigingsvoorstel in.

De heer drs. W.K. Hoekzema; dank u zeer, dat betekent dus dat er geen medekandidaten meer zijn en is dus Fransje Roscam Abbing-Bos door de vergadering benoemd.

Plaats twaalf, Uri Rosenthal.

Secretaris afdeling Arnhem; voorzitter, ik heb eigenlijk een technische vraag. In december hebben wij ook een stemming gehad voor de Provinciale Staten in Gelderland ik wou graag weten hoeveel stemmen er maximaal uitgebracht kunnen worden en hoeveel stemmen er aanwezig zijn en dat u onder een gewone meerderheid verstaat de helft plus één van de uitgebrachte stemmen, Omdat we daar in Gelderland ook een discussie hebben gehad.

De heer drs. W.K. Hoekzema; ja, dus hoeveel stemmen aanwezig zijn en hoeveel stemmen er maximaal uitgebracht kunnen worden.

Het gaat er dus met name om hoeveel stemmen in de vergadering aanwezig zijn, dat is bepalend.

Wij kunnen dus ook aangeven hoeveel stemmen er worden uitgebracht en dat is dus bepalend om uiteindelijk met elkaar te kunnen vaststellen wat een gewone meerderheid is.

Wat dus nu binnengekomen is dat acht á negenhonderd stemmen inmiddels uitgereikt zijn maar dat wil niet zeggen dat ze allemaal in de zaal zitten, vandaar dat ik dat ook nadrukkelijk zo formuleer dat er acht á negenhonderd stemmen nu uitgereikt zijn.

Een quorum daar wordt niet in onze reglementen over gesproken en zoals we straks zullen zien op het scherm zal een eenvoudige meerderheid, als zich dat aftekent, zal dus bepalend zijn.

Ik constateer dat we plaats elf afgehandeld hebben, plaats elf is de heer Uri Rosenthal door u benoemd, plaats dertien de heer Luiten, plaats veertien mevrouw Paula Swenker, we hebben een medekandidaat?

De medekandidaat Nyquist die Den Haag op deze plaats aanhoudt en tot nader orde daarop zal terugkomen.

De heer drs. W.K. Hoekzema; de medekandidaat wordt gehandhaafd en dat betekent dus dat we tot een stemming over moeten gaan, oh houd hem aan dan heb ik het verkeerd gehoord.

Den Haag; ik wilde aangeven dat we hem aanhouden tot nader orde.

De heer drs. W.K. Hoekzema; met andere woorden, wordt nu niet ingebracht maar aangehouden, het spijt me dat ik u verkeerd verstaan hebt. Dat betekent dus dat Paula Swenker dus benoemd is. Plaats vijftien, deze plaats is dus nu open gekomen vanwege het feit dat de heer van Graaf-Eiland zich heeft teruggetrokken en het betekent dus dat dan de zaak opschuift en we dus op plaats vijftien nu kandideren mevrouw Kneppers-Heynert, akkoord?

Zaal; alwaar de naam van de heer de Jager genoemd staat dat die aangehouden wordt.

De heer drs. W.K. Hoekzema; dat betekent dus dat wij op plaats vijftien...

De heer Voogd, afdeling Landgraaf; voorzitter, voor de goede orde, ik wilde graag mevrouw de Blécour aanhouden.

De heer drs. W.K. Hoekzema; aanhouden akkoord, geldt dat voor de andere afdelingen ook, want er zijn meer afdelingen uit Limburg? De andere afdelingen handhaven mevrouw de Blécourt? Gaat dus in de eerste plaats om de afdeling Brunsum?

Afdeling Brunsum en ook de andere afdelingen die mevrouw de Blécourt gesteund hebben die willen graag dit aanhouden meneer de voorzitter.

De heer drs. W.K. Hoekzema; dank u zeer, helder, dat betekent dus dat we geen medekandidaten hebben en dat betekent dus dat mevrouw Kneppers op plaats vijftien door u benoemd is.

Nu moeten we even kijken want we krijgen dus een situatie dat we medekandidaten, let wel we hebben medekandidaten nog op plaats zestien, alles schuift op en dat betekent dus dat we nog verder medekandidaten hebben in de persoon van de heer Rensema van afdeling Hoorn.

Voorzitter, dan maar de voorzitter van de kamercentrale Den Helder, maar in mijn onmiddellijke omgeving zit ook het afdelingsbestuur van Hoorn dus doe ik het verkeerd dan zullen ze mij wel corrigeren.

U en de vergadering zou ik graag in overweging willen geven d heer Jaap Rensema op deze plaats te verkiezen, de argumenten zijn al over tafel gekomen, hij is een gewaardeerd lid van de fractie op dit moment maar buiten dat is hij de enige fiscalist in het gezelschap en met name de wetgeving die te wachten staat, de ondersteuning die vanuit de Eerste Kamer te verwachten is voor die wetgeving, doet toch vermoeden dat zo een kwaliteit node gemist zou worden als hij er niet in zou komen.

Ik doe een dringend beroep op de vergadering om hem op plaats zestien te verkiezen.

De heer drs. W.K. Hoekzema; dat betekent dus dat de medekandidaat de heer Rensema gehandhaafd blijft en dan hebben we nog mevrouw Wolff-Albers afdeling Bilthoven.

Voorzitter, voor de goede orde misschien, het gaat bij plaats zestien om de heer de Beer die de hoofdbestuurkandidaat op dit moment is. Ik denk dat de vergadering dat onvoldoende beseft op dit moment.

De heer drs. W.K. Hoekzema; nee, nee, wij hebben de situatie, daarom zei ik al het begint ingewikkeld te worden als dus vlak voor de vergadering zich nog iemand terugtrekt om hele nobele redenen, of niet nobele redenen dat laat ik maar in het midden, maar we hebben dus het opschuiven van onderen naar boven dus met andere woorden alles wat op zestien genoemd wordt komt nu op vijftien te staan vandaar dus dat wij niet alleen de medekandidaten op plaats vijftien ten opzichte van de heer Graaf-Eiland moeten noemen maar vanwege het opschuiven van mevrouw Kneppers op plaats vijftien moeten de medekandidaten Rensema en Wolff-Albers dus nu genoemd worden.

U heeft volstrekt gelijk, ik dacht dat we al op plaats zestien aangekomen waren, ik was iets te vroeg.

De heer van Hulst afdeling de Bilt-Bilthoven; voorzitter, wij houden het amendement voor mevrouw Wolff-Albers dus aan voor de volgende plaats.

De heer drs. W.K. Hoekzema; juist naar de volgende plaats. Maar u blijft er wel alert op dat u dat op de bewuste plaats even mondeling inbrengt. Wat betekent dit nu, dat wij moeten stemmen tussen mevrouw Kneppers en, even heel duidelijk zijn wij hebben plaats vijftien open en dat betekent dat alles opschuift naar boven. Dat betekent dus, even heel helder, dat mevrouw Kneppers als hoofdbestuurskandidaat op nummer vijftien geplaatst wordt maar dat zij dus twee medekandidaten heeft namelijk de heer Rensema en mevrouw Wolff-Albers en mevrouw Wolff-Albers is aangehouden dat betekent dus dat er ten opzichte van mevrouw Kneppers op plaats vijftien één medekandidaat is en dat zou dan de heer Rensema zijn.

De heer van Hulst afdeling de Bilt-Bilthoven; die houden wij aan tot plaats zestien.

De heer drs. W.K. Hoekzema; dat betekent dus dat mevrouw Kneppers door u benoemd is op plaats vijftien.

Dan gaan wij verder en krijgen wij op plaats zestien, let wel vanuit het Hoofdbestuur de Beer en dan moeten we even goed met elkaar bepalen wie de medekandidaten zijn en dat moet dus aangenomen worden.

De heer van Hulst afdeling de Bilt-Bilthoven; dat is de heer Jaap Rensema.

De heer drs. W.K. Hoekzema; dat is dan de heer Rensema, dat moet u dus vanuit de vergadering aanmelden, verder nog medekandidaten?

Riet Holhorst, afdeling Ede; voorzitter, wij hebben een amendement ingediend op plaats zeventien voor de heer Vos de Wael, oude lijst plaats zeventien. Dat komt dus nu op plaats zestien als ik het goed begrijp. Wij willen de heer Vos de Wael warm aanbevelen om twee redenen; ten eerste is het de enigste Gelderse kandidaat die op de lijst voorkomt en als grote provincie dacht ik dat Gelderland toch wel het recht had op een plaats in de Eerste Kamer, maar dat is niet de belangrijkste reden.

Zijn vakkennis op het gebied van watermanagement kan zeer ondersteunend werken als straks in 2002 de wetgeving naar de Eerste Kamer zal komen. Een volgende reden is dat de heer Vos de Wael over een ruime bestuurlijke managementervaring beschikt, wij willen dan de vergadering deze overweging meegeven.

De heer drs. W.K. Hoekzema; dank u, hel duidelijk. Dat betekent dat we op dit moment naast de heer de Beer twee medekandidaten heeft.

Dan heb ik hier nog in het wijzigingsvoorstel de heer de Graaf en dat is door de afdeling Goorle ingebracht, wie mag ik het woord geven. Handhaaft Goorle deze medekandidatuur? Afdeling Goorle is er niet? Dat betekent dus dat hij dan gewoon meetelt en dat we in feite dus drie medekandidaten hebben.

Mag ik zo vriendelijk zijn u te onderbreken, ik neem aan dat het Hoofdbestuur ook zijn eigen kandidaten ook ondersteund en daar een verklaring over aflegt.

De heer drs. W.K. Hoekzema; zeker, en ik wou daar ook mee beginnen. De bestuurskandidaat, Pol de Beer, volkshuisdeskundige bij uitstek, grote bestuurlijke ervaring, nadrukkelijk een goede politieke kracht binnen de fractie en wij gaan uiteraard zeer Pol de Beer aanbevelen, misschien dat de fractievoorzitter nog iets heeft toe te voegen?

De heer dr. L. Ginjaar; ja ik wilde graag nog iets zeggen voorzitter. De curieuze situatie ontstaat dat er gestemd moet worden tussen twee zittende fractieleden.

Ervaringen in een ander verband, niet zolang geleden, hebben mij tot de conclusie gebracht dat er altijd het grote gevaar bestaat, zeker als je gaat kijken naar de daarna volgende plaatsen, dat een zo zittend fractielid gaat glijden, zoals we dat noemen.

Dat doet mij dan weer denken aan jaren geleden toen de heer van der Weiden de heer van Ardennen iets dergelijks overkwam en bijna niet in de Tweede Kamerfractie terecht was gekomen hetgeen wij natuurlijk allemaal betreurd zouden hebben.

U moet niet aan mij vragen om een uitspraak te doen tussen de heer Rensema en de heer de Beer maar het is wel zo, en ik heb daar nooit twijfel over laten bestaan, dat ik er altijd een grote voorkeur voor heb dat zittende leden, zeker ook kijkend naar de aard en mate van doorstroming die tot nu toe al heeft plaatsgevonden, dat zittende leden de voorkeur moeten hebben zeker als het gaat ook om de staart van de lijst waar we nu mee bezig zijn.

Volgens berekeningen krijgen we twintig zetels en dat gaat dus om die vijf laatste zetels. En ik zou daarbij voor willen pleiten voor het voorkeur geven aan zittende fractieleden. Ik wil daarbij nog opmerken dat het gevaar daarbij ontstaat dat de heer de Beer aanstonds gaat doorglijden en dat is iets wat ik zeer zou betreuren. Ik zou dus op de vergadering willen aandringen om op de plaatsen die nu aan de orde zijn, zestien tot en met twintig, inderdaad zittende kamerleden te kiezen.

De heer de Kok, kamercentrale Tilburg; voorzitter, bij afwezigheid van de afdeling Goorle stel ik eigenlijk voor, na ruggespraak ook met de rest van de afdelingen, om de kandidatuur van de Graaf even aan te houden.

De heer drs. W.K. Hoekzema; duidelijk, dat betekent dus dat we nu twee medekandidaten hebben.

Twee zittende kamerleden, de Beer en Rensema en daarnaast Vos de Wael. Ik stel voor dat we overgaan tot stemming.

De heer van den Berg, afdeling Westerveld; voorzitter, nu wordt gesteld door de voorzitter van die kamercentrale dat het voorstel van de afdeling Goorle wordt aangehouden, als afdeling Goorle er niet is dan kan zulks niet gebieden.

De heer drs. W.K. Hoekzema; dat is correct, dat betekent dus dat wij drie medekandidaten houden, twee zittende en twee nieuwe kandidaten.

Verder geen opmerkingen, dan gaan we over tot stemming.

Dat betekent dus dat het gaat om vier kandidaten met de nadrukkelijke voorkeur van het Hoofdbestuur voor de heer de Beer, de stemming wordt geopend.

Plaats zestien dus vier kandidaten.

Heeft iedereen gestemd? Dan wachten we nog even.

Heeft iedereen nu gestemd? Iedereen heeft gestemd dan is de stemming gesloten en gaan we tellen.

Dat is een duidelijke uitslag, Rensema ruim 77%, de Beer ruim 20% en Vos de Wael ruim 2%.

Dat betekent dus dat de heer Rensema op plaats zestien is gekozen en dus door u benoemd op plaats zestien.

Dan gaan we naar plaats zeventien en dat betekent dat het Hoofdbestuur de heer de Beer op plaats zeventien verkiest.

Wat doen de andere afdelingen?

Afdeling Drenthe, dat wilde ik u vertellen, door afdelingen Coevorden, Emmen en Zuid-Laren, aanhouden.

De heer drs. W.K. Hoekzema; dan komt als mede kandidaat de Jager, afdeling Capelle a/d IJssel, Hillegom, Katwijk, Leidschendam kortom een heleboel.

Voorzitter, ik ben gemachtigd om namens alle afdelingen met uitzondering van Waddinxveen en Capelle a/d IJssel te spreken en namens die grote hoeveelheid afdelingen aanhouden.

De heer drs. W.K. Hoekzema; dank u, en wat doet Waddinxveen?

Afdeling Waddinxveen houdt ook aan.

De heer drs. W.K. Hoekzema; en Capelle? Houdt ook aan, dat betekent dus dat wij één medekandidaat hebben.

Ketting natuurlijk niet want wij brengen als Hoofdbestuur gaan we juist de Beer inbrengen, we hebben dus twee medekandidaten, dat is meneer Dijkstra en de Vos de Wael is genoemd, niet, dan één medekandidaat.

Is het nu dus duidelijk? Hoofdbestuurskandidaat de heer Pol de Beer en medekandidaat professor Dijkstra.

Kees de Kogel; ja, ik zou de vergadering willen oproepen om de woorden van de heer Ginjaar die hij bij de vorige plaats sprak goed in het hoofd te prenten zodat de heer de Beer op zijn oorspronkelijke plaats zeventien terecht komt.

De heer drs. W.K. Hoekzema; ja, ik zou dit warm willen ondersteunen om de heer de Beer nadrukkelijk in uw gedachten te houden maar ook over te brengen op het stempaneel.

De heer de Beer onze kandidaat, medekandidaat de heer Dijkstra, stemming is geopend.

Wat mij nu opvalt is dat het aantal uit te brengen stemmen ineens veel hoger is mag ik een beroep op u doen? Blijf in de zaal, maak gebruik van uw stemrecht en eigenlijk vanuit uw afvaardiging van uw stemplicht.

Heeft iedereen gestemd? Dan is de stemming gesloten.

De heer de Beer heeft 91,47%, de heer Dijkstra 8,53% zodat duidelijk is dat de heer de Beer door u gekozen is, de heer de Beer is op plaats zeventien benoemd.

Nou gaan we even weer goed kijken. We hebben op plaats achttien hebben wij als hoofdbestuurskandidaat de heer Ketting en wij hebben een medekandidaat op die plaats en dat is de heer Heukelum, we hebben de heer de Jager, we hebben de heer Dijkstra en we moeten even goed beseffen dat We de opschuiving hebben van plaats negentien, daar is als medekandidaat de heer Rensema en die is al door u gekozen.

We hebben daar de heer de Graaf, de heer Hendriks heeft zich teruggetrokken dat heb ik aan het begin van de vergadering geuit, we hebben

de heer Huisman en we hadden al meneer Huisman en mevrouw Wolff, dat brengt u dus aan, nee die houdt u aan, goed.

Meneer de voorzitter, de afdeling Ede zou de heer Vos de Wael graag op deze plaats nog eens inzetten. Er staat voldoende in het amendement en ik heb voldoende toegelicht en ik denk dat dat ruim voldoende is voor de vergadering om een beslissing te nemen.

Voorzitter, wij brengen de heer Dijkstra in.

De heer drs. W.K. Hoekzema; de heer Dijkstra wordt dus ingebracht, de heer de Vos de Wael heb ik nu genoemd en wij hebben dus ook nog in de reeks gehad de heer Nyquist, wordt dus niet genoemd en zal dus niet in deze stemming meespelen.

De heer Zijlstra, voorzitter Arnhem; meneer de voorzitter, wij ondersteunen ook de kandidatuur van Vos de Wael, onze enige Gelderse kandidaat en ik zou de vergadering met nadruk willen vragen denk aan Gelderland, we willen ook graag een kandidaat in de Eerste Kamer, kijk in uw papieren en kijk naar de staat van dienst van de heer Vos de Wael, oud-wethouder en ga zo maar door, een kwaliteitskandidaat van het eerste kaliber.

Afdeling Westerveld; voorzitter, wij houden de heer van Heukelum aan.

De heer drs. W.K. Hoekzema; dank u, nog meer opmerkingen?

Afdelingen Emmen, Coevorden en Zuid-Laren houden van Heukelum aan.

Afdeling Sint Michelsgestel; voorzitter, wij willen de heer de Graaf aanhouden.

Afdeling Noord-Beveland; voorzitter, wij houden de heer Huisman aan.

Voorzitter, afdeling Delft waar de heer Vos de Wael een groot aantal jaren een zeer gewaardeerd lid is geweest erkend de kwaliteiten van de heer Vos de Wael, hij is daar erelid en dat is hij niet voor niets geworden, hij heeft daar grote prestaties weggelegd echter de afdeling Delft denkt dat de lijst van het Hoofdbestuur een buitengewoon evenwichtige lijst is en reden om in ieder geval de lijst van het Hoofdbestuur te volgen waarbij wij ook erkennen de kwaliteiten van de heer Vos de Wael.

Voorzitter, voor de goede orde. De afdeling Landgraaf houdt de kandidatuur van mevrouw de Blécourt aan.

De heer drs. W.K. Hoekzema; duidelijk, de heer de Jager is hier ook medekandidaat gesteld met name door de afdeling Capelle a/d IJssel, Hillegom, Katwijk, Leidschendam enz. tot en met Waddinxveen en Warmond. De heer de Jager blijft medekandidaat?

Voorzitter, ik heb zojuist gezegd aanhouden, volgens mij blijft aangehouden aangehouden tot dat hij weer wordt ingebracht.

De heer drs. W.K. Hoekzema; nou prima, dit vind ik heel duidelijk maar wij hebben dus de opschuiving van negentien naar achttien en afdeling Hengelo heeft de heer de Jager ook mede gekandideerd, misschien dat meneer Vonk daar iets over wilt zeggen?

Dat staat er niet, dan is dat een andere afdeling, dan zal dat afdeling Hengelo van Gelderland zijn? Geen reacties, dan gaat de heer de Jager meedraaien.

Voorzitter, namens de kamercentrale Haarlem kunt u zich voorstellen dat wij op deze plaats toch wel uitermate pleitten voor de heer Ketting op deze plaats.

De heer drs. W.K. Hoekzema; van de kant van het Hoofdbestuur ook een nadrukkelijke ondersteuning van deze sterke kandidaat en ik zou ook graag het woord willen geven aan de fractievoorzitter.

De heer dr. L. Ginjaar; ja, voorzitter als u het goed vindt dan wil ik inderdaad nog enkel woorden over die kandidaturen zeggen en als u mij toestaat dan wil dat in een keer doen voor achttien, negentien en twintig.

Het Hoofdbestuur heeft kandidaat gesteld achtereenvolgens de heer Ketting, van Heukelum en de Jager. Ik zou een dringend beroep op de algemene vergadering willen doen om deze zittende kamerleden inderdaad op de aangegeven plaatsen neer te zetten. De heer Ketting behartigd in de fractie Economische Zaken, Milieu en Ruimtelijke Ordening, dat laatste met de heer de Beer een waardevol kamerlid.

De heer van Heukelum een waardevol kamerlid en als ik hem met één enkele woord mag karakteriseren, ik beschouw hem in de fractie altijd als het liberale geweten, het is een liberaal die op de juiste momenten altijd de liberale beginselen altijd naar voren weet te brengen, hij heeft een aantal portefeuilles waaronder Cultuur, die hij voortreffelijk behandelt.

Dan tenslotte de heer de Jager. Hij is echt één van de weinige onderwijsspecialisten in de Eerste Kamer en de Eerste Kamerfractie zou hem node missen als wij niet meer van zijn expertise gebruik zouden kunnen maken.

Dus nogmaals ik geef duidelijke voorkeur voor de plaatsen achttien, negentien en twintig aan de kandidaten zoals die door het Hoofdbestuur zijn gesteld.

De heer drs. W.K. Hoekzema; plaats achttien is aan de orde en het hoofdbestuurskandidaat is de heer Ketting.

Dan moeten we even goed met elkaar bepalen en afchecken wie de medekandidaten zijn, dat is Vos de Wael, de Jager en Dijkstra dus vier kandidaten en hoofdbestuurskandidaat is de heer Niek Ketting, wij starten de stemming.

Heeft iedereen gestemd? Iedereen heeft gestemd dan sluiten we de stemming. 85,04% voor de heer Ketting dat is dus een duidelijke meerderheid zodat door u de heer Ketting op plaats achttien is gekomen.

Aan de orde plaats negentien, hoofdbestuurskandidaat van Heukelum.

Dan komt het er in feite op neer dat we dus de opschuiving krijgen van plaats twintig daar hebben we dan mevrouw Broekers-Knol en de heer Ressenaar en we hadden nog vanuit vorige situaties, maar dat is aan u om dat uitdrukkelijk naar voren te brengen maar ik attendeer u erop, de heer Dijkstra, Vos de Wael, Nyquist, de Graaf en mevrouw Wolff-Albers.

Afdeling de Bilt-Bilthoven; wij houden aan, mevrouw Wolff-Albers wordt aangehouden.

De heer drs. W.K. Hoekzema; mevrouw de Wolff-Albers wordt aangehouden, mevrouw Broekes wordt aangehouden.

Afdeling Ede; de heer Vos de Wael zet ik nogmaals in, ik heb respect voor alle zittende leden van de Eerste Kamer en ik ben er ook van overtuigd dat we het beste maar vijftwintig zetels zouden kunnen hebben want dan waren we nog beter af maar aan de andere kant moet ik toch ook denken aan de toekomst en de Eerste Kamer ondersteunen met de expertise van de heer Vos de Wael want die wetgeving komt er echt aan.

Afdeling Hengelo en Overijssel; we houden de heer Dijkstra aan.

Afdeling Arnhem ondersteunt nogmaals Vos de Wael, onze Gelderse kandidaat. We menen dat de provincie Gelderland in deze kandidaat een hele goede heeft.

Ik roep de vergadering nogmaals op.

Afdeling Den Haag; Ressenaar wordt aangehouden op deze plaats en u vroeg ook nog naar Nyquist die wordt op deze plaats ook aangehouden.

De heer drs. W.K. Hoekzema; Nygvist wordt ook aangehouden en Pieter Ressenaar wordt ook aangehouden.

Kamercentrale Drenthe wil de vergadering verzoeken om mee te gaan met de kandidatuur zoals gesteld door het Hoofdbestuur en onder andere ook gemotiveerd door de fractievoorzitter.

De heer drs. W.K. Hoekzema; dank u wel, verder geen ondersteuning? Het betekent dus dat alleen Vos de Wael hier als medekandidaat is ingebracht, Dijkstra dus niet, voor de duidelijkheid.

Iedereen het erover eens dat het hier om twee personen gaat, hoofdbestuurskandidaat met nadruk Jan van Heukelum en medekandidaat Vos de Wael.

We beginnen de stemming.

Voorzitter, nog even voor mijn informatie. Broekers-Knol die was aangehouden?

De heer drs. W.K. Hoekzema; Broekers-Knol was aangehouden. Dus nogmaals twee kandidaten hoofdbestuurskandidaat van Heukelum en Vos de Wael medekandidaat.

Heeft iedereen gestemd, want het getalletje staat stil, dan is de stemming gesloten.

Ruim 93% van de stemmen voor Jan van Heukelum zodat van Heukelum door u gekozen is.

Plaats negentien dus nu Jan van Heukelum.

Plaats twintig, plaats twintig is de Jager, als ik het wel heb, ja. Plaats twintig is de hoofdbestuurskandidaat A. de Jager. Dan moeten we weer opschuiven de medekandidaten van eenentwintig die daar genoemd zijn zijn mevrouw Spier en de Graaf. Mevrouw Spier afdeling Amsterdam?

Afdeling Amsterdam; die houden wij aan.

Voorzitter, mevrouw Wolff wordt ook aangehouden.

De heer drs. W.K. Hoekzema; mevrouw Spier en mevrouw Wolff wordt aangehouden. U houdt nu zelf uw medekandidaten in de gaten u kent het systeem ik ga niet steeds terugnoemen wie allemaal nog in beeld zouden kunnen zijn, dat bepaald u.

Ja, meneer de voorzitter, Hengelo Overijssel zet de heer Dijkstra in.

De heer drs. W.K. Hoekzema; de heer Dijkstra, en wat doet afdeling Vugt?

Afdeling Sint Michelsgestel die houdt de Graaf aan.

De heer drs. W.K. Hoekzema; ja dat is goed maar de afdeling Vugt heeft op plaats eenentwintig, en dus nu opgeschoven plaats twintig, de heer de Graaf medegekandidateerd.

Voorzitter, ook de afdeling Vugt houdt aan.

De heer Hommers; ik zou als voorzitter van de kamercentrale Leiden de heer de Jager in warme aandacht van de vergadering willen brengen en daarbij kan ik simpel verwijzen naar datgene wat de fractievoorzitter de heer Ginjaar zojuist naar voren heeft gebracht.

De heer drs. W.K. Hoekzema; dat is heel duidelijke taal. Wij hebben dus nu twee kandidaten, hoofdbestuurskandidaat de heer de Jager en medekandidaat vanuit de afdeling Hengelo de heer Dijkstra. Dat zijn de kandidaten, de stemming kunnen we nu beginnen.

Heeft iedereen gestemd? Niet iedereen want het loopt nog steeds, u moet de voorzitter niet voor de gek houden.

Iedereen heeft gestemd nu, ja hij staat nu stil, de stemming is gesloten.

De heer de Jager heeft 92,31% en de heer Dijkstra dus 7,69% dat betekent dat de heer de Jager door u gekozen is en de heer de Jager is dus op plaats twintig.

Dan, dames en heren, gaan we naar eenentwintig en daar is door het Hoofdbestuur gekandidateerd mevrouw de Blécourt-Maas. Dan moeten we weer even goed kijken welke medekandidaten er zijn, dat is om te beginnen Swinkels en nog een Swinkels.

U zegt vanuit uzelf wie u dus nog zou willen inbrengen vanuit vorige situaties.

Wij van onze kant hebben nu de situatie hoofdbestuurskandidaat mevrouw de Blécourt en vanuit een aantal afdelingen in Brabant de heer Swinkels en dat zijn de afdelingen Best en Son en Breugel.

Best en Son en Breugel staan voor deze medekandidatuur?

Ja, meneer de voorzitter.

Voorzitter, wij houden in ieder geval mevrouw Wolff aan.

Voorzitter mag ik bij u en de vergadering de heer Swinkels onder uw aandacht brengen? Een brede bestuurlijke ervaring, vierentwintig jaar in de gemeenteraad gezeten, zestien jaar wethouder, organisator en directeur van Indoor Brabant, sportzaken, vertegenwoordigd ook via het Midden- en Klein Bedrijf een geweldig netwerk en ook nog directeur van diverse ondernemingen. Een goede kandidaat, bestuurlijk veel ervaring, we willen hem onder uw aandacht brengen, dank u wel.

Meneer de voorzitter, Hengelo Overijssel houdt de heer Dijkstra aan.

De heer drs. W.K. Hoekzema; de heer Dijkstra wordt aangehouden door de heer Vonk van Hengelo.

Voorzitter, mag ik nogmaals uw aandacht vragen? Wij houden kandidaat Swinkels wel aan, we zetten hem nu in deze ronde niet in.

De heer drs. W.K. Hoekzema; ja, dat is nog duidelijker.

Meneer de voorzitter, kamercentrale Limburg kwam nog niet aan bod en de dames in het algemeen ook nog niet zo erg en er biedt zich nu een zeer welkome gelegenheid aan. Mevrouw de Blécourt staat haar mannetje, ze kent haar portefeuilles en van ons milieu met name ook kent zij heel belangrijke aspecten. Ik mag haar in de bijzondere aandacht van de vergadering aanbevelen conform het voorstel van het Hoofdbestuur.

De heer drs. W.K. Hoekzema; goed, iedereen heeft zijn toelichtende opmerkingen gemaakt en ik constateer uit dit geheel dat er geen medekandidaten meer zijn en dus dat mevrouw de Blécourt door u benoemd is.

Nou gaan we naar plaats tweeëntwintig en dat is van de kant van het Hoofdbestuur mevrouw Broekers-Knol, medekandidaten?

Voorzitter, Den Haag, ik kom nu met de naam van de heer Nyquist die aangehouden was vanaf veertien. Den Haag wil pleitten voor de kandidatuur van heer Nyquist op grond van een aantal overwegingen.

Ten eerste een uitstekende Haagse, tevens Zuid-Hollandse, kandidaat.

Ten tweede een man met ruime bestuurlijke ervaring in de VVD, wij kennen hem als een uitstekend raadslid, als een wethouder en als iemand die zakelijk en doelgericht op zijn zaken afgaat. Een jurist van huis uit, bovendien thuis in de wereld van het verkeer.

Zijn functies daarnaast president Raad van Bestuur VSN algemeen bekend, Streekvervoer Nederland geleid naar een situatie van een bedrijf anderhalf keer zo groot plus een opbrengst van 150 miljoen op jaarbasis. Lid van de Commissie Hoebe en Box inzake de toekomst van het Openbaar Vervoer in Nederland kortom naar onze opinie de kandidaat bij uitstek op het gebied van ruimte, milieu maar bovenal verkeer en vervoer en zo'n specialist is nodig in de Eerste Kamer ergo tweeëntwintig Nyquist.

Afdeling Hengelo Overijssel; meneer de voorzitter wij zetten de heer Dijkstra in en ik wil iedereen nogmaals er op attenderen dat wij oorspronkelijk een kandidaat hadden op plaats negentien en dat was de heer Snoep en nu dreigt het dus zo te worden dat we helemaal geen kandidaat uit Overijssel hoog op de lijst krijgen dus ik wil u nogmaals verzoeken ons hierin te steunen.

Voorzitter, wij houden mevrouw Wolff aan.

Afdeling Goorle; voorzitter, de heer de Graaf die willen wij graag hier inbrengen als ervaren bestuurder.

De heer Agressie, afdeling Bloemendaal; voorzitter, ik wil graag de kandidatuur van mevrouw Broekes ondersteunen met de stelling dat er zijn mensen die rechten gestudeerd hebben en er zijn juristen, mevrouw Broekes is juriste en lang werkzaam aan de universiteit in Leiden en ik denk dat er gebeurt wat wij hopen dat de voorzitter, de lijstaanvoerder voorzitter van de Eerste Kamer wordt, dat een versterking van de juridische kwaliteiten broodnodig is.

De heer drs. W.K. Hoekzema; dank u, dat is duidelijk.

Ja, voorzitter, de kamercentrale Gelderland is heel erg blij met de heer de Graaf, we hebben met hem een hele goede burgemeester gekregen en in Apeldoorn en ook een goede kandidaat voor de Eerste Kamer. Het is al door

meerderen gezegd dat Gelderland er wat bekaaid afkomt maar het zal duidelijk zijn dat wij de kandidatuur van de heer de Graaf ondersteunen en dat geldt ook voor de andere noordelijke kamercentrales.

Voorzitter, de kamercentrale Dordrecht ondersteund van harte de kandidatuur voor de heer Nyquist op deze plaats.

Son en Breugel houdt aan de heer Swinkels.

De heer Bakker; voorzitter, tot op heden moet ik zeggen dat het Hoofdbestuur, als ik de hele lijst tot nu toe bekijk, een zorgvuldige keuze heeft gemaakt. Er is sprake van slechts één wijziging en voor de rest wordt u lijst gehanteerd en daar complimenteer ik u voor.

Op dit moment is ook uw keuze weer aan bod, mevrouw Broekes, ik zou haast willen zeggen dat die deskundigheid die is ingezet vanuit het Hoofdbestuur blijft dat ondersteunen.

Zeker ook, u heeft dat net al gehoord van de heer Agressie, dat juist de juridische hoek een taak bij uitstek bij de Eerste Kamer als controlerend lichaam in laatste instantie is juist een terrein wat erg mager bezet is tot op heden in deze lijst en ik weet zoals nu de stand van zaken is zal mevrouw Broekes er net niet inkomen, het is te hopen dat wellicht met lijstverbindingen toch nog iets boven water kan komen maar dat zult u verder wel onderzoeken, maar zodra het maar even mogelijk is en er is sprake van noodzakelijke wijzigingen en aanvullingen dan is mevrouw Broekes alleen maar een waardevolle ondersteuning hierbij.

De heer drs. W.K. Hoekzema; ja, een hele duidelijke taal meneer Bakker.

De heer Asher; meneer de voorzitter, ik wil graag mij aansluiten bij de adhesie voor mevrouw Broekes, niet alleen omdat het een voortreffelijk staatsrecht juriste is waar wij altijd behoefte aan hebben, maar ook ik ken haar uit de provinciecentrale en haar activiteiten in de provincie vrij goed en ik vind het ook een voortreffelijke persoonlijkheid die zeker in de Eerste Kamerfractie een zeer constructieve plaats zou kunnen innemen.

De heer Hobbes; voorzitter, vanuit de kamercentrale Leiden zal de kandidatuur van de heer Nyquist worden gesteund, de heer Burges van de Boogaard heeft daar goede bemerkenswaardige woorden over gezegd en dat heeft ons de overtuiging doen post vatten dat zijn komst in de Eerste Kamer op een opvolgerplaats een buitengewoon goede zou zijn.

De heer Zijl, kamercentrale Overijssel; voorzitter, ik wil gaarne de heer Vonk van de afdeling Hengelo ondersteunen met zijn oproep om de kandidatuur van de heer Dijkstra te ondersteunen. We hebben al in lengte van jaren een kandidaat gehad in de Eerste Kamer Overijssel, het zou toch wel zeer bijzonder zijn als we deze keer zonder kandidaat zouden komen te zitten. Ik ondersteun graag de oproep van de heer Vonk.

Mevrouw Anneke van Leeuwen; ja, voorzitter, Rotterdam wil zich graag aansluiten bij de ondersteuning van de heer Nyquist.

De heer drs. W.K. Hoekzema; verder geen ondersteuning meer?

Ja, voorzitter, de kamercentrale Utrecht ondersteunt de kandidatuur van de heer Nyquist, wij denken dat we in hem een sterke kandidaat hebben met een brede ervaring zowel in de publieke zaak als in de private sector en zijn deskundigheid op het gebied van Ruimtelijke Ordening en Verkeer is dermate belangrijk in de komende periode dat die ondersteuning van belang is.

Voorzitter, vanuit de kamercentrale Zeeland ondersteunen wij de kandidatuur voor de heer Nyquist.

De heer Kroskinsky; voorzitter, wij steunen namens de kamercentrale mevrouw Broekes, ik denk dat daar voldoende onderbouwing is gegeven.

Voorzitter, namens de kamercentrale Haarlem wil ik ook nog eens benadrukken dat Ankie Broekes getuigd heeft in haar verleden van bijzondere kwaliteiten zowel op bestuurlijk gebied, ze is jarenlang gemeenteraadslid geweest, heeft ze voortreffelijk gedaan.

Haar werk aan de universiteit verdient niets dan lof en het is al eerder gezegd, en ik onderstreep dat voor honderd procent, het zal heel goed zijn als haar juridische kwaliteiten in de Eerste Kamer gebruikt zouden kunnen worden.

De heer Buining, afdeling Groningen; wij ondersteunen van harte kandidaat de Graaf.

De heer drs. W.K. Hoekzema; geen ondersteuning meer? Ik wil graag dat de fractievoorzitter van de Eerste Kamer hier ook nog een aantal opmerkingen plaatst.

De heer dr. L. Ginjaar; een enkele opmerking voorzitter. Het zijn allemaal voortreffelijke kandidaten die je graag in de fractie zou hebben, toch meen ik

hier op dit moment te moeten opmerken dat bekeken vanuit de samenstelling van de fractie, kijkende ook naar de disciplines, er natuurlijk ook waarschijnlijk natuurlijk een manco zal zijn in wat wel genoemd wordt de juridische discipline. Bekeken ook juist vanuit de samenstelling van de fracties, de deskundigheden die er zijn gaat er mijnerzijds dan een voorkeur uit naar degene die die discipline bij uitstek in huis heeft, ondanks het feit dat alle kandidaten voortreffelijk zijn en dat is dus mevrouw Broekes.

De heer drs. W.K. Hoekzema; ik zou als voorzitter van het Hoofdbestuur zou ik dus graag het pleidooi van de fractievoorzitter ondersteunen. Het is van het grootste belang dat de discipline juridische zaken, en dan met name hier ook nog het staatsrechtjuriste, dat dat heel nadrukkelijk aan de orde gaat komen weer in de nieuwe samenstelling van de Eerste Kamer. Dus een zeer duidelijk pleidooi van het Hoofdbestuur voor mevrouw Broekes-Knol.

De stemming is begonnen.

Er is een enorm denkproces gaande want het getal gaat maar niet omhoog dus, of er zijn mensen uit de zaal gegaan maar dat kan ik me niet voorstellen.

Heeft iedereen gestemd? Nee, hij loopt weer op.

Ik vraag het nog een keer, heeft iedereen gestemd? De stemming is gesloten. Geen van de kandidaten heeft meerderheid en dat betekent dat tussen mevrouw Broekes en de heer de Graaf opnieuw gekozen moet worden dus de stemming gaat over twee personen.

We moeten even programmeren opdat dat kan maar dat is heel snel gebeurt en ik geef dan aan wanneer de stemming opnieuw kan plaatsvinden en het gaat dus tussen mevrouw Broekes-Knol en de heer de Graaf.

Het is nu goed geprogrammeerd en de stemming kan geopend worden en het gaat dus tussen mevrouw Broekes-Knol en de heer de Graaf.

De stemming kan beginnen.....

....mevrouw Spier is niet alleen een goed juriste maar zij is ook nu negen jaar lid van de gemeenteraadsfractie in Amsterdam en zij is vijf jaar vice-fractievoorzitter. Niet alleen is zij een uitstekend en ervaren politica, zij heeft ook de persoonlijkheid, ik ken haar natuurlijk heel erg goed, dat zij op enige afstand de politiek beziet en bedrijft. Wat dat betreft neemt zij een bijzondere positie in in het Amsterdamse kan ik u verzekeren en zal zij zeer goed passen in een manier waarop de Eerste Kamer haar werk verricht.

Ik wil u gaarne van harte aanbevelen Reina Spier, dank u wel.

Voorzitter ik wil toch pleitten, nadrukkelijk nu, voor de kandidatuur van mevrouw Wolff. Zoals u weet hebben we mevrouw Wolff nu in stemming gebracht. Voor degene die mevrouw Wolff niet kent, misschien heeft men het gelezen aan de hand van het Vrije V, ze beschikt over een zeer grote ervaring zowel op bestuurlijk, economisch, technologisch als ook wetenschappelijk gebied een aantal van de functies, het zijn er eigenlijk teveel om op te noemen onder andere plaatsvervangend directeur is mevrouw Wolff ook geweest bij Wetenschapsbeleid bij het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, ze is in het verleden ook fulltime lid geweest van de wetenschappelijke raad voor het regeringsbeleid en zo nog veel meer functies dus wat dat aangaat, ik zou iedereen hier willen oproepen stem op mevrouw Wolff.

De heer Burgers van de Boogaard, afdeling Den Haag; voorzitter, de kamercentrales in Zuid-Holland spreken hun steun uit voor mevrouw Wolff op grond van de door de vorige spreker aangegeven argumenten.

Pauline Krikke, Amsterdam; voorzitter, mijn fractiegenoot en reeds lange jarige fractiegenoot mevrouw Reina Spier wil ik warm aanbevelen in uw aandacht aanbevelen. Mevrouw Spier kent als geen ander de problemen van de steden, niet alleen de grote steden maar ook de kleine steden. Ik denk dat het van essentieel belang is dat ook de Eerste Kamer zich af en toe bezighoudt met de stedenproblematiek en dat er dan iemand in het midden is van de fractie die daaruit eigen ervaring heel veel over weet en daar een warm kloppend hart voor heeft. Mevrouw Spier beveel ik in uw aandacht aan, dank u wel.

Mevrouw van Leeuwen; meneer de voorzitter, dames kunnen in een dilemma terechtkomen. Twee goede vrouwen die tegen elkaar worden ingezet dat is een hele lastige. Het heeft mij toch doen overwegen zonder daarbij de kandidatuur van mevrouw Spier in een negatief daglicht te zetten want ook zij is erg goed maar ik zo gezien de samenstelling van de lijst en de kwaliteiten die daar staan op dit moment als Rotterdam de voorkeur willen geven aan mevrouw Wolff.

Meneer de voorzitter, de afdeling Hengelo Overijssel houdt de heer Dijkstra aan.

Voorzitter, de kamercentrale Leiden geeft steun aan mevrouw Wolff.

De afdeling Wassenaar had gepleit voor de kandidatuur op deze plaats voor de heer Ressenaar en die willen we graag in stemming brengen.

Het is een bekende uit het Hoofdbestuur en we denken dat zijn kwaliteiten geen toelichting verder behoeven.

De heer Bakker; voorzitter, ik heb u de vorige keer al gecompimenteerd met uw deskundigheid en dat doet u nu weer met mevrouw Spier ik zou dat van harte graag willen ondersteunen. Ik heb begrepen dat de vergadering nu uw deskundigheid telkens weer onderschrijft.

De heer drs. W.K. Hoekzema; we krijgen echt rooie oortjes hoor!

Melanie Linden, afdelingvoorzitter VVD Zeist; voorzitter, ik zou van harte de kandidaatstelling van mevrouw Wolff ondersteunen.

Greet de Bahers, vice-voorzitter kamercentrale Den Helder; voorzitter, wij ondersteunen van harte het voorstel voor mevrouw Spier.

Voorzitter, de afdeling Utrecht ondersteund de kandidatuur van mevrouw Wolff uit Bilthoven.

Voorzitter, het zal duidelijk zijn dat de kamercentrale Gelderland opnieuw pleit voor meneer de Graaf, een uitstekend jurist. Het kan toch niet zo zijn dat de kamercentrale Gelderland, de grootste binnen de VVD organisatie, niet eens bij de eerste drieëntwintig een kandidaat heeft. Dus opnieuw een pleidooi voor meneer de graaf.

De heer drs. W.K. Hoekzema; dank u wel meneer Zomerdijk.

De heer van de Boogaard, afdeling Amersfoort; voorzitter wij ondersteunen van harte de kandidatuur van mevrouw Wolff.

De heer drs. W.K. Hoekzema; geen opmerkingen meer, geen ondersteuning meer? Dan ga ik even met u op een rij zetten om welke kandidaten het nu gaat. Hoofdbetsuurskandidaat is mevrouw Reina Spier, medekandidaten Pieter Ressenaar, mevrouw Wolff en de heer de Graaf. We hebben het op een rijtje? Dan is de stemming nu geopend.

Heeft iedereen gestemd, dan is de stemming gesloten?

Mevrouw Spier 41,1%, de Graaf 37,54% dat betekent dat er over deze twee kandidaten opnieuw gestemd moet worden. Dus een herstemming en in dit geval tussen de kandidaten Spier en de Graaf.

Er moet even weer geprogrammeerd worden, we kunnen met de stemming beginnen.

Heeft iedereen gestemd? Dan is de stemming gesloten.

Mevrouw Spier heeft 52,72% van de stemmen en dat is voldoende en dat betekent dat mevrouw Spier op plaats drieëntwintig is gekomen.

We gaan naar plaats vierentwintig en van de kant van het Hoofdbestuur prof. drs. A.F.A. Korsten. Medekandidaat Ankie Aeyelts Averink-Winsemius en ik hoor graag van u welke medekandidaten er verder nog genoemd worden.

De afdeling Ede wil hier graag de heer Vos de Wael kandideren.

De heer drs. W.K. Hoekzema; wij hebben nu twee medekandidaten tot nu toe.

Voorzitter, ook mevrouw Wolff als kandidaat.

De heer drs. W.K. Hoekzema; mevrouw Wolff als medekandidaat, de heer Vos de Wael en Ankie Aeyelts Averink-Winsemius.

Voorzitter, wij willen de heer de Graaf er graag inhouden.

De heer drs. W.K. Hoekzema; de heer de Graaf, verder geen medekandidaten meer?

Het zal duidelijk zijn dat we vanuit de kamercentrale Gelderland, ja we doen een laatste beroep op de vergadering om toch echt de Graaf te ondersteunen.

De heer drs. W.K. Hoekzema; wij hebben dus nu definitief vier medekandidaten naast onze hoofdbestuurskandidaat prof. Korsten.

Voorzitter, ik zou nogmaals een keer een beroep op de zaal hier willen doen om inderdaad voor mevrouw Wolff te stemmen, ik bedoel inderdaad ook gelet op haar cv wat dat aangaat een uitmuntende kandidaat en een goede kandidaat wat dat te gaat voor de Eerste Kamer.

Afdeling Zeist sluit zich daar van harte bij aan.

Ondersteuning Den Haag vierentwintig mevrouw Wolff.

Voorzitter, de kamercentrale Haarlem is voor de heer de Graaf.

De afdelingen uit Zeeland steunen mevrouw de Wolff.

De afdeling Westerveld is voor de heer de Graaf.

Voorzitter, de afdeling Utrecht is voor de kandidatuur voor mevrouw Wolff.

De heer drs. W.K. Hoekzema; geen ondersteuning meer? Dan gaan we over tot stemming en het gaat dus om prof. Korsten, Ankie Aeyelts Averink-Winsemius, de heer Vos de Wael, mevrouw Wolff en de heer de Graaf.

Heeft iedereen gestemd?

Meneer de voorzitter, kunt u misschien vragen of de stemmingen een bepaalde tijd duurt want het duurt zo erg lang.

De heer drs. W.K. Hoekzema; dat hangt ook een beetje van u af.

Gewoon twee minuten geven en klaar.

De heer drs. W.K. Hoekzema; ja, nee, klaar. Ik ga in ieder geval de stemming sluiten. De heer de Graaf heeft dus ruim 46% en Wolff heeft dus 25,5% bijna. Dat betekent dus dat we een stemming moeten hebben tussen de heer de Graaf en mevrouw Wolff.

Erwin Hoogland, voorzitter van de afdeling Gouda; voorzitter, ik heb even een vraag naar aanleiding van een aantal stemmen die net uitgebracht zijn. Als we vanochtend keken dan zagen we dat er 700 stemmen uitgebracht.....

De heer drs. W.K. Hoekzema; nee, u mag niet tijdens de stemming spreken, ik geef u straks wel even het woord, ik zal het onthouden. Het betekent dat in dit geval de heer de Graaf op plaats vierentwintig door u is gekozen en hij heeft een aantal stemmen van 57%. Afdeling Gouda heeft het woord.

Erwin Hoogland, voorzitter van de afdeling Gouda; vanochtend toen we begonnen met stemmen toen werden er ongeveer 700 stemmen uitgebracht ik zie nu bij de laatste stemming dat we amper boven de 200 uitkomen.

Ik denk dat we nu tot een bedenkelijk niveau van het aantal uitgebrachte stemmen zijn, ik begrijp best wel dat er geen quorum is maar ik denk dat ik toch met klem, bij alle mensen aanwezig bij deze vergadering, of hun stemmen wel laten uitbrengen of anders misschien met een creatief voorstel te willen komen.

De heer drs. W.K. Hoekzema; ja, ik zou willen vragen dat iedereen inderdaad zijn stem uitbrengt dan kunnen we ook zo snel mogelijk lunchen. Om nu dus de lunch te beginnen lijkt me niet zo verstandig om dat midden in de Eerste Kamer... te doen.

We gaan nu over naar plaats vijftientig en dat is de heer Korsten en we hebben dus als medekandidaten Huisman en meer niet.

En ook meneer Vos de Wael graag.

En ook mevrouw Wolff.

De heer drs. W.K. Hoekzema; we hebben als medekandidaten naast meneer Korsten, Huisman Vos de Wael en Wolff.

Voorzitter, de afdeling Noord-Beveland houdt de heer Huisman nog even aan.

De heer drs. W.K. Hoekzema; de heer Huisman aanhouden, Goes en Schouwen-Duivenland ook? Allemaal. Blijft over Vos de Wael en mevrouw Wolff.

Voorzitter, de afdeling Delft zou in ieder geval aandacht willen vragen voor de kandidatuur voor de heer Vos de Wael, al eerder is hij ingebracht en toen heeft de afdeling Delft gezegd kijk eens het is een evenwichtige lijst die het Hoofdbestuur heeft gepresenteerd en nog steeds ligt daar natuurlijk die evenwichtige lijst enkel denk ik alleen dat de heer Vos de Wael in ieder geval aandacht van de vergadering verdient. Meneer Vos de Wael heeft een groot aantal jaren als raadslid en als wethouder in Delft gefunctioneerd, zijn kwaliteiten zijn ook door de commissie nog eens onderstreept en ik denk dat het plaatsen van de heer Vos de Wael in ieder geval duidelijk maakt dat het een zeer serieuze kandidaat is en wellicht over vier jaar dat het een direct verkiesbare kandidaat is vandaar dat ik iedereen zou willen vragen duidelijk Vos de Wael.

Ik zou de aanwezigen nogmaals nadrukkelijk aandacht willen vragen voor mevrouw Wolff.

De heer drs. W.K. Hoekzema; ik zou eigenlijk nu willen vragen om nu niet de toelichtingen steeds te herhalen want we willen nu snelheid in de vergadering.

Precies maar ik vind toch dat ik dat in ieder geval mag memoreren dat lijkt mij wel op zijn plaats.

De heer drs. W.K. Hoekzema; we gaan over tot de stemming, het gaat dus over prof. Korsten, Vos de Wael en mevrouw Wolff.

Iedereen heeft nu gestemd lijkt mij, de stemming is dus gesloten. Het betekent dat mevrouw Wolff ruim 40% van de stemmen heeft en prof. Korsten ruim 32% en de heer Vos de Wael heeft 27% dus er moet een herstemming komen tussen prof. Korsten en mevrouw de Wolff.

We moeten weer even programmeren.

Iedereen heeft gestemd? Dan is de stemming gesloten.

De uitslag is ruim 52% voor de heer Korsten en 47% ruim voor mevrouw Wolff, de heer Korsten is dus gekozen op plaats vijfentwintig.

Nu komt aan de orde plaats zesentwintig en dat is volgens onze lijst van het Hoofdbestuur mr. A. van der Meer.

Voorzitter, Den Haag heeft tot deze plaats aangehouden de heer Nyquist en we wilden de heer Nyquist nu opvoeren als kandidaat.

Kamercentrale Zeeland die denkt regeren is vooruitzien en we zetten nu de heer Huisman in met veel respect en waardering dat wij plaats twee vanuit Zeeland uit deze lijst mochten hebben maar voor de toekomst profileren wij nu de heer Huisman en ik verzoek de vergadering daarmee akkoord te gaan. Dan heb ik nog een tweede voorstel dat als deze stemming is afgelopen om in ieder geval de lijst te honoreren zoals die voorligt zodat we ook ten derde een keertje kunnen gaan eten, dank u wel.

De heer drs. W.K. Hoekzema; ik zal dat zeer sympathieke voorstel straks na de stemming aan de orde stellen, de heer Schout wordt zeer bedankt voor deze geste.

De heer Brook, afdeling Friesland; meneer de voorzitter, ik ben het helemaal eens met mijn collega- voorzitter uit Zeeland, laten wij snel gaan eten en laten wij het wijze advies van het Hoofdbestuur volgen en dat betekent ook de heer van der Meer op plaats zesentwintig van harte ondersteunen.

De heer drs. W.K. Hoekzema; duidelijk, nog meer ondersteuning?

De heer Knoppers; meneer de voorzitter, ik wou nu graag namens de afdeling Lelystad de heer Loos inzetten als kandidaat. Ik wilde ook graag een korte toelichting geven gelet op de tijd.

We hebben nu allemaal voortreffelijke kandidaten die in de Eerste Kamer komen, de heer Loos is dat overigens ook, maar over de voortreffelijkheden wat betreft de functies hoeven we nu niet verder te discussiëren.

Wat ik van de heer Loos wil zeggen, en dit is een nieuw aspect met deze plaatsen die er nu aan de orde zijn moeten we ook rekening houden met een verdienste van betrokkene voor de partij en de heer Loos die is zeven jaar wethouder geweest van Zwolle, kort daarna kreeg hij daarvoor kennelijk de Thorbecke-penning toegewezen, hij is daarna enkel jaren raadslid geweest in Lelystad, daarna dertien jaar gedeputeerde van Flevoland tot 1 januari jongstleden, toen hij vertrokken is kreeg hij weer vele onderscheidingen waaronder een Koninklijke onderscheiding.

Als GS lid was hij lid van het Comité van de Regio's van de Europese Unie en hij was vele jaren lid van de Partijcommissie Binnenlandse Zaken.

Ik vind dat we met een dergelijke verdienste voor de partij wel rekening mogen houden, ik dank u.

Voorzitter, mevrouw Wolff doet ook nu weer mee, dan weet u dat.

De heer drs. W.K. Hoekzema; we hebben dus de heer van der Meer als hoofdbestuurskandidaat, de heer Nyquist als medekandidaat, de heer Huisman, de heer Loos en mevrouw Wolff. Vijf personen.

Wij gaan nu de stemming beginnen.

Heeft iedereen gestemd? Dan is de stemming gesloten.

De heer van der Meer 36,43%, de heer Huisman 25,2%, geen enkele meerderheid dus we moeten opnieuw stemmen tussen de heer van der Meer en de heer Huisman.

Er moet even weer geprogrammeerd worden dus een klein momentje geduld.

De heer Kerpen; ik vertegenwoordig het Zuid-Oosten van Brabant, een zeer belangrijke op dit moment zelfs de meest belangrijke economische regio in Nederland, meeste economische groei en meeste nieuwe arbeidsplaatsen en het is een regio die op dit moment nog geen kandidaat bij de eerste zevenentwintig plaatsen heeft staan. Nu hadden wij in het Zuid-Oost Brabantse twee hele goede kandidaten, de heer de Graaf en de heer Swinkels en we zijn blij dat de heer de Graaf hebben kunnen leveren in die

zin aan de kamercentrale Gelderland en dat hij daar op plaats vierentwintig terechtgekomen is.

Ik zou niet voor vandaag dan maar wel voor de toekomst willen pleitten en met nadruk ook te denken aan die hele belangrijke economische regio Zuid-Oost Brabant zodanig dat in de toekomst kandidaten uit deze regio, en ze zijn kwalitatief zeker aanwezig en de heer Swinkels op achtendertig is er daar één van, om die wat hoger op de lijst te plaatsen.

Ik wil nu de vergadering wat dat betreft niet langer ophouden en wat dat betreft mag ook nu de lijst vastgesteld worden zoals die is maar ik wilde graag toch even dit onder uw aandacht gebracht hebben.

De heer drs. W.K. Hoekzema; dank u zeer.

Ja voorzitter, de afdeling Grave had de heer Verpalen kandidaat gesteld op plaats negenentwintig door het opschuiven zouden we nu laten we zeggen op plaats achtentwintig komen. Datgene wat de heer Kerpen zojuist heeft opgemerkt zullen wij inderdaad ook de kandidatuur van de heer Verpalen, omwille van de tijd om niet de zaak verder te blokkeren, inderdaad zeg maar aanhouden cq. Terugtrekken met dien verstande dat wij inderdaad het niet belangrijk vinden, althans wel belangrijk vinden dat we inderdaad hierover hadden kunnen spreken.

We willen dus duidelijk een signaal uitspreken, ook naar de toekomst toe, dat dit toch op een andere wijze inderdaad in de toekomst georganiseerd zou moeten worden.

De heer drs. W.K. Hoekzema; goed, dat betekent dus dat op plaats achtentwintig de heer Vos de Wael komt en verder schuift de zaak helemaal mee, akkoord daarmee? Voor de notulen zal ik het even exact doen.

Vos de Wael op achtentwintig, negenentwintig Huisman, dertig mevrouw Günther, eenendertig mevrouw Aeyelts, tweeëndertig de heer Nyquist, drieëndertig mevrouw van Diepen-Oost, vierendertig de heer Visser, vijfendertig mevrouw Klijn, zesendertig de heer Swinkels, zevenendertig mevrouw Schleurholts, achtendertig de heer Pruis, negenendertig de heer Ressenaar, veertig de heer Loos, eenenveertig prof. Dijkstra, tweeënveertig de heer Voûte, drieënveertig mevrouw Jansen, vierenveertig de heer van der Ven.

Daarmee hebben we dus de lijst compleet, ik stel voor om nu te gaan lunchen. Na de lunch zal de heer Ginjaar de toespraak van de heer Korthals Altes uitspreken en ik zal dus nu bekend maken bij de kandidaten wie dus op de lijst gekomen zijn.

Ik wens u smakelijk eten en we gaan om kwart over twee dus weer beginnen, we moeten het kort houden.

Ik wou nu de fractievoorzitter van de Eerste Kamer vragen om de rede van onze kamervoorzitter in de Eerste Kamer, Frits Korthals Altes, uit te spreken. Helaas is Frits Korthals Altes wegens familieomstandigheden, zijn jongste broer is vannacht overleden, niet aanwezig.

Leendert Ginjaar is bereid om de rede van Frits Korthals Altes uit te spreken, het woord is aan Leendert Ginjaar.

De heer dr. L. Ginjaar; voorzitter, dames en heren, het is uiteraard de zaak zeer te betreuren dat Frits Korthals Altes zijn rede niet zelf kan uitspreken door droeve familieomstandigheden, uiteraard respecteren wij de zaak dat het feit dat hij vandaag niet in ons midden kan zijn.

Dames en heren je bent nooit te oud om wat te leren hé, het is voor het eerst van mijn leven dat ik de toespraak van een ander mag uitspreken.

Ik moet u daarbij zeggen dat ik er inhoudelijk geen enkele moeite mee heb omdat ik het er volstrekt mee eens ben.

Maar voordat ik die toespraak ga uitspreken eerst nog even wat anders, uiteraard ook in naam van Frits Korthals Altes maar hij heeft daarbij volstaan met het aanduiden van een enkel woord, wat ik dus nu ga zeggen zijn mijn eigen woorden.

En dat is dat ik in de eerste plaats mede namens de overige kandidaten dank wil zeggen voor het vertrouwen dat de Algemene Vergadering in ons gesteld heeft. Wees u ervan overtuigd dat wij ons met volledige inzet zullen kwijten van de taken die u ons hebt opgedragen.

Ook wil ik dank graag een hartelijk woord van dank zeggen voor de inzet die de zittende leden in de fractie hebben betoond. Een inzet die maakt dat de VVD fractie altijd met groot succes in de Kamer heeft kunnen opereren.

En dan nu de toespraak.

De opkomst bij de Statenverkiezingen baart iedereen zorgen. Is bij zo'n lage opkomst de gekozene voldoende gelegitimeerd? Is de Eerste Kamer wel voldoende gelegitimeerd? Nu deze wordt gekozen door de Staten die zelf maar met minder dan 50% van de kiezers zijn gekozen.

Het zijn vragen die vier jaar geleden ook zijn gesteld. Enkel dagen na de verkiezingen hoort men enige suggesties, opkomstplicht opnieuw invoeren, verkiezingen combineren, moderne technieken gebruiken en na een dag of

wat is de discussie verstomd en vier jaar later is er niets gebeurd en de opkomst is weer lager.

Destijds was de VVD tegen de afschaffing van de opkomstplicht. In de adviescommissie, ingesteld door de minister van Binnenlandse Zaken van Dam, was ik (Korthals Altes) de enige die de opkomstplicht wilde handhaven. Als ik een minderheidsstandpunt wilde innemen dan moest ik zelf ook maar de minderheidsnota schrijven. De ambtenaren van de ministeries schreven alleen maar het standpunt van de meerderheid op.

Ik denk nog steeds dat de VVD en ik gelijk hebben gehad dat de opkomstplicht beter had kunnen blijven. Maar nu zij is afgeschaft heeft de meerderheid bewust het risico van een kleine opkomst genomen. Ze zal dus nu ook de consequentie moeten aanvaarden namelijk de verkozene zijn ongeacht de opkomst democratisch gelegitimeerd. Ook de Amerikaanse president wordt door een electoraat van minder dan 50% van de kiezers gekozen en in het Verenigd Koninkrijk is het vele malen voorgekomen dat de wegblijvers bepaalden of de socialisten dan wel de conservatieven wonnen.

Als belangrijkste oorzaak van de lage opkomst bij Statenverkiezingen wordt genoemd dat het werk van Statenleden niet bekend is, dat is echter niet de schuld van de Statenleden of van de provincies zelf.

Vijfentwintig tot dertig jaar geleden gaven landelijke en regionale bladen uitgebreide verslagen van statenvergaderingen en raadsvergaderingen in de grote steden. Het Algemeen Handels Blad over de Staten van Noord-Holland en de gemeenteraad van Amsterdam. De NRC over de Staten van Zuid-Holland en de gemeenteraad van Rotterdam en het Vaderland over de Staten van Zuid-Holland en Den Haag.

Elke provincie en elke regio had zijn eigen dagblad met een eigen redactie. En die schreef over het sociale provinciale en gemeentelijk bestuur, door allerlei omstandigheden waaronder persconcentratie en gemeenschappelijke redacties van regionale kranten is daarin verandering gekomen. De kranten zijn dikker maar het bestuurlijke nieuws over provincie en gemeenten is verdwenen, de ruimte wordt nu gevuld met talrijke columns en van opiniemakers in plaats van het nieuws op basis waarvan de lezer zijn eigen opinie vormt.

Versta me niet verkeerd, ik constateer feiten, de redacties zijn uiteraard volstrekt vrij de inhoud van de krant op de door hen verwachtte smaak van hun lezers af te stemmen maar waar ik wel bezwaar tegen maak is dat diezelfde opiniemakers die de ruimte van het regionale en lokale nieuws

hebben overgenomen de statenleden en provincies verwijten dat zij met hun werkzaamheden het publiek niet bereiken.

Het publiek bereiken kunnen de staat- en raadsleden alleen maar wanneer de media over hun acties berichten.

Nu wij in een democratische samenleving als de onze overheidspropaganda verwerpen. Ik voorzie dat de media dat niet zullen doen en dus dat het gebrek aan mogelijkheden om het publiek aan te spreken voorlopig zal blijven bestaan.

Er zal dus naar andere middelen gezocht moeten worden om de belangstelling voor de stembus te vergroten.

Ons erelid Henk Vonhof is voor de herinvoering van de opkomstplicht, ik respecteer zijn mening maar ik geloof er niet in. Nu de morele plicht om te stemmen niet meer blijkt te leven is het niet aannemelijk dat op herinvoering van de opkomstplicht een vrijwillige naleving volgt.

Zeker niet in deze tijd waarin het vrijwillig naleven van normen en regels bij een te groot deel van het publiek toch al niet in hoog aanzien staat.

Ik zie het Openbaar Ministerie nog geen honderdduizenden zonet meer dan één miljoen acceptgiro's verzenden aan allen die ondanks het herstel van de opkomstplicht toch niet zijn komen opdagen.

Ik zou het zonde vinden de werkzaamheden van het Centraal Justitieel Incasso bureau te Leeuwarden, dat nu een zeer hoog incasso percentage heeft te verstoren met een plotselinge piekbelasting als gevolg van extreem veel boete incasso's in verkiezingsjaren.

Vier jaar geleden opperde ik de mogelijkheid van het houden van meer verkiezingen op één dag.

Tweede Kamerverkiezingen combineren geeft een probleem omdat de Tweede Kamer tussentijds kan worden ontbonden, als we echter bereid zouden zijn te wille van het grote goed en een betere opkomst, de raadsverkiezingen en de statenverkiezingen om de vijf jaar te houden in hetzelfde jaar als de verkiezingen voor het Europees Parlement dan kunnen wij twee verkiezingen met een laag opkomstpercentage laten profiteren van een wat hogere opkomstpercentage van de raadsverkiezingen.

Bovendien zijn er wellicht kiezers die voor één verkiezing niet naar de stembus gaan en voor drie wel.

En daarnaast zouden dan de mogelijkheden om zonder fraude, telefonisch of elektronisch te stemmen onderzocht moeten worden.

Ik geef toe dat ik ongeveer hetzelfde voorstel doe als vier jaar geleden en dat er toen, na het constateren dat er ook bezwaren te bedenken zijn, niets is gebeurt.

Wie nu weer bezwaren oppert moet deze echter gelijk afwegen tegen het bezwaar van een blijvend lage opkomst.

Laat ik zelf maar één bezwaar noemen als blijkt dat ik heb nagedacht.

Als de staten begin juni worden verkozen zal het met de zomervakantie in het nabije verschieft een hele toer zijn de hele Eerste Kamer tenminste een week voor Prinsjesdag tenminste gekozen en geïnstalleerd te hebben.

De Eerste Kamer, het is de laatste weken weer uit den treure herhaald, de Eerste Kamer toetst wetsvoorstellen op kwaliteitseisen, rechtstatelijkheid, doelmatigheid, maatschappelijk draagvlak en handhaafbaarheid.

Daarbij is er ook een politieke invalshoek, ik zeg uiteraard is er een politieke invalshoek die geeft ook vaak de doorslag bij de uiteindelijke afweging.

Zeker als de regering bij de behandeling van het wetsvoorstel concessies doet met betrekking tot de uitvoering of reparaties toezegt in de vorm van latere reparatiewetgeving of wijziging van het aanhangige voorstel met de novelle.

Dank zij het recht van de Eerste Kamer om tegen te stemmen worden veel concessies afgedwongen waardoor het niet tot tegenstemmen hoeft te komen. Wie de invloed van de Eerste Kamer afweegt aan het aantal keren dat een wetsvoorstel is verworpen vergist zich deerlijk.

De invloed moet mede worden afgewogen aan de hand van de toezeggingen die de Eerste Kamer in het gemeen overleg met de regering afdwingt in de vorm van uitvoeringsrichtlijnen, reparaties en wijzigingswetgeving.

Zoals gezegd de politieke opvatting geeft vaak de doorslag en dat hoort ook zo te zijn. Nu het zich laat aanzien dat onze fractie na vijf jaar van samenwerking van liberalen, democratisch socialisten en democraten '66 bijna even sterk zal terugkomen als vier jaar geleden toen ze een absoluut hoogterecord behaalden en relatief nog iets sterker zal zijn dan de VVD fractie in de Tweede Kamer zou het toch onverantwoord zijn in de eindafweging over wetsvoorstellen de kiezersuitspraak, die dus wat de VVD betreft de gevoerde politiek ondersteunt, te negeren.

Het is bij uitstek democratisch te handelen in overeenstemming met de gebleken kiezerswil en het lijkt mij dus voor de hand liggen om te verwachten dat de nieuwe VVD fractie op politieke gronden het kabinetsbeleid in beginsel

zal steunen en daarnaast het uiterste zal doen om waar nodig de kwaliteit van de wetsvoorstellen te verbeteren door toetsing aan de eerder genoemde kwaliteitsnormen.

Niet op feiten is gestoeld dat de Eerste Kamer altijd door de knieën zou gaan voor een onaanvaardbare kant van de regering. De huidige kamer is voor een onaanvaardbaar alleen nog maar gevoelig voor zover zij niet zou wensen dat de regering valt. Want kamerontbinding terwijl er op 25 mei een nieuwe kamer wordt gekozen heeft geen uitwerking.

Ontbinding van de nieuwe kamer geeft een voorspelbaar verkiezingsuitslag voor zover het de stemverhoudingen betreft, te weten het samenstellen van het electoraat, de Staten, blijft gelijk.

Hoogstens kunnen er andere kandidaten worden gesteld, deze wat vreemde situatie is één van de redenen waarom de VVD fractie ervoor heeft gepleit die Eerste Kamer weer in twee gedeelten te laten kiezen zoals vroeger, om de drie jaar de helft van de leden.

Bovendien onderstreept dat ook nog eens het politieke primaat van de Tweede Kamer, het regeerakkoord opent de mogelijkheden voor een dergelijke herziening.

Dames en heren, het verdere gedeelte van de toespraak van de heer Korthals Altes is vermengd met zijn functie als kamervoorzitter en ik verzoek u dus dat goed mee te nemen in het beluisteren.

Er is begrijpelijkerwijze enige beroering over de verdere behandeling van het voorstel tot verandering van de grondwet in verband met de invoering van het collectief wetgevingsreferendum.

Als ik hierover iets zeg vraag ik begrip voor het feit dat ik momenteel als voorzitter van de kamer dien te letten op de kamer als geheel terwijl ik daarnaast als lijstaanvoerder een liberale visie geef over de rol van de Eerste Kamer bij grondwetveranderingen. Het spreken over het voorstel zelf laat ik als goed fractiegebruik over aan de fractievoorzitter en de woordvoerder die daarover zullen spreken voor zover zij dat raadzaam achten.

Het voorstel is door de kamer op 11 februari 1999 in tweede lezing aanvaard en bereikte de Eerste Kamer op 12 februari.

Op dinsdag 16 februari, Eerste Kamer vergadert alleen op dinsdag, vergadert de Eerste Kamer niet. De procedurevergadering in de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en de hoge colleges van staat vond dus plaats op 23 februari. Daarin werd besloten tot het inbrengen van bijdragen voor een

verslag op 23 maart 1999, dat is één week langer dan de kortste periode voor een dergelijke inbreng die drie weken pleegde te belopen.

Voor een grondwetswijziging lijkt de periode van vier weken echter niet overdreven lang ten minder als men bedenkt dat er blijkens hetgeen behandeld werd bij de eerste lezing en herhaald is bij de laatste algemene politieke beschouwingen in de Eerste Kamer bij de VVD fractie nog al wat vragen bestaan over de verwachte invoering van een collectief wetgevingsreferendum op gemeentelijk en provinciaal niveau.

Bovendien was er tot nog toe, ook door de regering, geen geweldige haast gemaakt. Dat behoeft op zichzelf geen verwondering te wekken.

Bij de eerste lezing was er in de Eerste Kamer geen tweederde meerderheid en de algemene verwachting was toch dat bij de statenverkiezingen de Partij van de Arbeid flink zou winnen en het CDA en de VVD zouden teruglopen.

Winst van de Partij van de Arbeid en verlies van het CDA zouden de meerderheid voor het voorstel vergroten. Pas door de verkiezingsuitslag werd duidelijk dat de kansen op een meerderheid van tweederde in de nieuwe Eerste Kamer misschien wel kleiner zijn dan in de huidige kamer als gevolg waarvan sommigen op spoed aandringen.

Het verdere tempo hangt in de eerste plaats af van de tijd die de regering na 23 maart aanstaande nodig heeft voor de beantwoording van het voorlopig verslag met de memorie van antwoord.

Heeft de vaste commissie daarna behoefte aan een tweede schriftelijke ronde, en dat hangt af van het antwoord van de regering, dan vindt die meestal zonder lang uitstel plaats waarna het weer aan de regering is in welke tijd er mee gemoeid is met de beantwoording.

De gebruikelijke gang van zaken is dat de openbare behandeling van wetsvoorstellen door de plenaire vergadering wordt geagendeerd zodra de schriftelijke voorbereiding naar het oordeel van de betrokken vaste commissie is voltooid. De bepaling van het tijdstip van de openbare behandeling geschiedt door de voorzitter nadat deze het college van senioren daarover heeft geraadpleegd.

Eventuele vertragingen in dat stadium wordt vaker veroorzaakt door afwezigheid van bewindslieden, die vaak elders in Brussel of buiten Nederland moeten zijn, dan door verhindering van kamerleden.

Al met al meen ik dat bij tijdige en vooral ook volledige goede beantwoording van de opmerkingen en vragen van de commissie tot openbare behandeling door de oude kamer kan worden besloten.

Er vallen een paar dagen uit, de dinsdag na Pasen, dinsdag 4 mei maar dat was allang bekend. Dinsdag 1 juni zal de kamer voor het laatst vergaderen maar die vergadering is voor een belangrijk deel gewijd aan het nemen van afscheid van leden die als gevolg van de op 25 mei aanstaande te houden verkiezing van een nieuwe Eerste Kamer niet terugkeert.

Er is wel de vraag gesteld of de behandeling niet moet plaatsvinden door de nieuwe kamer nu de samenstelling daarvan afwijkt van de oude. Sinds '95 is er nog wel een tweede lezing in de Eerste Kamer maar die hoeft niet meer door een nieuw gekozen Eerste Kamer plaats te vinden. Sedert 6 september '95 geldt een gewijzigd 4^e lid van artikel 137 van de grondwet dat de tweede lezing door beide kamers alleen nog maar relateert aan de samenkomst van de nieuwe Tweede Kamer.

Die grondwetsverandering brengt dus uitdrukkelijk mee dat er geen relatie meer is tussen de tweede lezing in de Eerste Kamer en de verkiezing van die kamer. Het doet er dus niet toe of die lezing plaatsvindt in de Eerste Kamer, die er al bijna vier jaar zit, of door een Eerste Kamer die er nog geen vier weken zit.

Het laatste gedeelte van het betoog van de heer Kothals Altes treedt hij weer op als in zijn eigen functie en in zijn eigen waardigheid.

Wat de veranderingen van de grondwet betreft wij ik er op dat naar mijn persoonlijke overtuiging de toetsing daarvan ook door de Eerste Kamer een bij uitstek politieke toetsing behoort te zijn.

Dat brengen de aard van de grondwet en van de herzieningsprocedure mee. In de grondwet zijn de grondregels van ons staatsbestel en de waarborgen voor de burgers verankerd. Het is dus een bij uitstek staatskundig stuk en verandering dient dus getoetst te worden aan staatskundige opvattingen en normen.

Het vereiste van twee lezingen waarbij voor aanvaarding in tweede lezing in beide kamers een meerderheid van tenminste tweederde van de stemmen is vereist is een waarborg tegen lichtvaardige verandering van de grondregels van ons staatsbestel. En ongerechtvaardigde inbreuken op de grondrechten van de burgers

Ieder die zijn stem uitbrengt dient dat dus te doen in het licht van zijn of haar politieke overtuiging en van de politieke opvattingen van de partij die hem of haar in de kamer bracht en ook hierbij geldt wat ik daarnet opmerkte over de uitspraak van de kiezers bij Statenverkiezingen.

Ik dank u voor uw aandacht.

De heer drs. W.K. Hoekzema; wel dames en heren, we gaan snel verder. Nu is aan de orde beraadslagingen en besluit over de ontwerpkandidatenlijst Eerste Parlement, u weet dat mevrouw Brandenburg zich heeft teruggetrokken en dat vanaf dat moment de lijst naar boven opschuift.

Ik wil snel beginnen en wij starten dus met de beoogd lijsttrekker Jan Kees Wiebenga. Akkoord? Besloten.

Ik wil Jan Kees Wiebenga uitnodigen om achter de tafel te gaan zitten. Plaats twee, Elly Plooi, benoemd. Plaats drie, Jan Mulder, plaats vier Jules Maaten, bij plaats vijf is het opgelet.

Plaats vijf kandideert het Hoofdbestuur mevrouw Sanders-Ten Holte en de afdelingen Den Haag en Wassenaar als medekandidaat Klaas Groenveld.

Den Haag houdt Klaas Groenveld aan op plaats vijf.

De heer drs. W.K. Hoekzema; Den Haag, de heer Geurtsen, mag ik die ook uitnodigen hier te gaan zitten, het spijt mij dat ik dat even vergeten was.

Den Haag houdt dus Klaas Groenveld even aan, de afdeling Wassenaar niet? De afdeling Wassenaar hult zich in stilte, dat betekend dus dat in dit geval het niet is dat als men zwijgt toestemt.

In dit geval is het zo, meneer Geurtsen, dat wij dus een medekandidaat hebben op plaats vijf en dan nodig ik u uit tot stemmen.

Plaats vijf dus stemming tussen mevrouw Sanders en de heer Groenveld.

Ik wil u vragen om zo snel mogelijk te stemmen, ik hou het kort nu want men heeft mij overtuigd dat het niet aan de apparatuur ligt maar dat het dus aan andere factoren ligt. Wij kunnen nu stemmen.

Heeft iedereen gestemd? Niet, wilt u iets sneller stemmen want het duurt wat lang. Nu heeft iedereen gestemd? Nee, toch niet.

Iedereen heeft gestemd constateer ik, dan is de stemming gesloten.

Marieke Sanders is dus benoemd door u op plaats vijf met 93,63%.

Vervolgens plaats zes, daar heeft het Hoofdbestuur gekandideerd het zittend lid van het Europese Parlementfractie Robert Goedbloed en we hebben een medekandidaat in de heer Vermeer.

Afdeling Almere; voorzitter, aanwezigen, wij houden het amendement aan omdat wij ons kunnen vinden eigenlijk in uw eerste acht plaatsen.

De heer drs. W.K. Hoekzema; dank u zeer, heel goed, dat betekent dat Robert Goedbloed door u gekozen is.

We gaan over naar plaats zeven en daar hebben wij gekandideerd Klaas Groenveld. Er is een medekandidate mevrouw Versteegh-Weijers afdeling Wezel, Brunsum en Sittard.

Deze medekandidaat wordt gehandhaafd? Dan gaan we snel over tot stemming, dat gaat dus tussen Klaas Groenveld en mevrouw Versteegh-Weijers. We kunnen overgaan tot stemming.

Klaas Groenveld heeft 76,8% van de stemmen en mevrouw Versteegh-Weijers heeft 23,2% dus Klaas Groenveld is door u benoemd op plaats zeven.

We gaan snel naar plaats acht, de heer Vermeer medekandidaten van Benthem, voor afdeling Zeist en Russchen afdeling Brussel en omstreken.

Voorzitter, afdeling Zeist houdt het amendement voor Roland van Benthem nog even aan.

Meneer de voorzitter, de afdeling Brussel houdt ook het amendement aan tot plaats negen.

De heer drs. W.K. Hoekzema; dank u, dat betekent dat de heer Vermeer door u op plaats acht is gekozen.

Dan krijgen we op plaats negen, mr. M.B. Tamis met als medekandidaten van Benthem en van Greuningen.

Ik heb zojuist begrepen dat op plaats negen de heer Russchen ook ingezet zou worden, is dat juist? Ja, van de kant van Brussel en omstreken.

De heer Edward Asher; van Greuningen wordt aangehouden.

Afdeling Zeist; ik wil graag Roland van Benthem voor plaats negen voordragen.

De heer drs. W.K. Hoekzema; van Benthem voor plaats negen, dat betekent dus dat we kiezen tussen Tamis, van Benthem en de heer Russchen.

Voorzitter, mag ik een korte toelichting geven op de kandidaat Russchen? Waar het ons omgaat op 10 juni is dat de VVD als grootste uit de bus komt boven de Partij van de Arbeid en het CDA en daar moeten we twee dingen voor doen. A. de mensen naar de stembus krijgen en B. onze fractiegenoot D'66 goed bestrijden en laten zien dat er maar één sociale liberale partij is en dat is de VVD.

Om dat te bewerkstelligen hebben wij onze kandidaat Wytze Russchen ingezet die een hele sterke basis heeft, een hele sterke electorale basis heeft, zowel in Friesland als in Brussel, dus het verenigd het noorden en het zuiden zou ik zeggen, en ook heel duidelijk een jongere kandidaat is die het tegen die vrij jonge D'66 lijsttrekker het kan opnemen.
Om die reden stellen wij de heer Russchen voor op plaats nummer negen.

Afdeling Zeist; meneer de voorzitter, wij stellen van Benthem voor vanuit Zeist en natuurlijk met dezelfde motivatie als dat zojuist uit de afdeling Brussel is gekomen. Wij willen natuurlijk ook dat de VVD hartstikke groot wordt in Nederland. Roland van Benthem is een jonge kandidaat, hij is ervaren in de politiek en hij is ontzettend gedreven, daarbij heeft hij een grote kennis op het gebied van financiën, verkeer en vervoer en dat is denk ik voldoende reden om meneer van Benthem op nummer negen aan te nemen.

Voorzitter, afdeling Wijk bij Duurstede ondersteund graag de kandidatuur voor Roland van Benthem.

Voorzitter, nog heel kort dan even. Ik wou ook nog even de kandidatuur van de heer Russchen vanuit het Friese van harte ondersteunen.

De heer drs. W.K. Hoekzema; jazeker, Friesland Bobbe hè.

Voorzitter, de afdeling de Bilt-Bilthoven ondersteund ook de kandidatuur voor plaats negen voor de heer van Benthem.

De heer drs. W.K. Hoekzema; dank u, we gaan nu over tot stemming
Heeft iedereen gestemd? Een enorme hoge score, wij hebben dan de stemming gesloten en wachten de uitkomst af.

Dat betekent dus van Benthem op plaats negen.

We gaan naar plaats tien. Dat betekent dat wij beginnen als Hoofdbestuur met Tamis, medekandidaten R.H. van der Meer en van Greuningen.

Voorzitter, Den Haag houdt van der Meer aan.

Meneer de voorzitter, Bussel zou graag Russchen ook op plaats tien kandidaat willen stellen.

De heer drs. W.K. Hoekzema; dan hebben we dus Tamis, van Greuningen en Russchen.

Ondercentrale Noord-Kennemerland beveelt mevrouw Tamis aan, zij is een goede vrouwelijke kandidate.

De heer drs. W.K. Hoekzema; mevrouw Tamis wordt aanbevolen. Mevrouw Tamis, van Greuningen en Russchen zijn de kandidaten.
We gaan nu stemmen.

Meneer de voorzitter, ik heb behoefte om even iets tegen u te zeggen. Ik had voorgesteld van Greuningen maar die trek ik toch even terug.

De heer drs. W.K. Hoekzema; we gaan door met de stemming want die was al begonnen dus even scherper opletten. Wij constateren dat de apparatuur stemgevoelig is want de zaak is afgebroken we gaan opnieuw beginnen.

Ik constateer nu dat meneer van Greuningen dus even aangehouden wordt en dat betekent dat er nu gestemd wordt tussen mevrouw Tamis en de heer Russchen. Even geduld, er moet even geprogrammeerd worden.

Er kan gestemd worden tussen mevrouw Tamis en de heer Russchen.

U heeft gestemd? Dan is de stemming nu gesloten.

Voor mevrouw Tamis 52,24% van de stemmen en dat betekent dus dat mevrouw Tamis op plaats tien gekomen is.

We gaan nu naar plaats elf, de heer Russchen met als medekandidaat van Greuningen, deze blijft medekandidaat?

Ik wil zelfs de kandidatuur van Marinus van Greuningen graag onderstrepen vanuit Amsterdam. Wij kennen hem al jaren als een overtuigd Europees deskundige, een transportdeskundige die ook in Brussel voor het Europees Parlement werkt en ik denk dat hij een welkome aanvulling is als opvolgingsplaats op deze elfde plaats voor onze fractie daar.

De afdeling Brussel, meneer de voorzitter, houdt het amendement van de heer van Greuningen aan tot plaats twaalf.

De heer drs. W.K. Hoekzema; goed, maar dat betekent dus dat hier twee kandidaten aan de orde zijn, nee, het betekent dat hier aan de orde is de afdeling Brussel heeft dus van Greuningen ingebracht en houdt dus aan en dat betekent dus dat Russchen door de vergadering benoemd is.

Voorzitter? Het is misschien plezierig te merken dat de hoofdsteden elkaar treffen, misschien is er nog iemand die aan de regeringsstad wil denken waar van der Meer vandaan komt, ik weet niet of dat ook nog iets toevoegt aan de afwegingen voor de plaats waar hij op staat. Den Haag heeft hem daar

gekandideerd en daar is ondersteuning bij uiteraard uit Den Haag, dat spreekt vanzelf.

Van der Meer een man met internationale bedrijfservaring, bestuurlijke ervaring in het Haagse, ook duidelijke vertegenwoordigers als zo even al gezegd is voor het belang van het jongerensegment. Goed in Public Relations, internationaal woordvoederschap vervult op het gebied van luchtvaart, Maritieme Zaken en Defensie zaken.

Ik denk dan, gelet op de adviezen die er over hem uitgebracht zijn, van der Meer op twaalf, vanuit de regeringsstad Den Haag.

De heer Vijzelaar van der Duinen uit de bollenstreek; zou ik u na de logie van de morgensessie in overweging willen geven om na deze stemming de vergadering voor te leggen om bij acclamatie vast te steel want we praten inmiddels over veel reserves.

De heer drs. W.K. Hoekzema; lijkt mij een goed voorstel. Het betekent dus dat we nu hebben van de Meer en van Greuningen waartussen gestemd wordt. De stemming is geopend.

Heeft iedereen gestemd? De stemming is dus gesloten.

Van der Meer 75,32%, dat betekent dus nummer twaalf van der Meer.

Het voorstel is nu om de rest van de lijst dus over te nemen, akkoord?

Het betekent dus dat alle wijzigingsvoorstellen die er nog volgen dat die dus ingetrokken zijn, akkoord? Moet ik ze nog even noemen voor de zekerheid?

Ja, dat hoort zo, dat moet.

13. mevrouw van Ark, 14. Holtland, 15. Onur, 16. Mevrouw Versteegh, 17. van Greuningen, 18. Boumans, 19. Dubbeld, 20. Straat, 21. Manders, 22. Sijmons, 23. de Kok 24. Lyczak, 25. Vos, 26. Schoonenberg, 27 van Blommestein-Buttinger, 28. Floris Weisenbeek als lijstduwer.

Het betekent dat ik even bekend zal maken aan de dames en heren hoe de lijst er uitziet.

We schorsen even kort de vergadering, we zullen dit snel regelen.

Ze zullen zo snel mogelijk in de zaal komen en ik zou u willen vragen om te gaan zitten om ook de toespraak van de lijsttrekker aan te horen.

De mensen komen binnen, parade, bloemen, spreker.

Intussen zou ik u willen oproepen om volgende week zaterdag allen te komen op de partijraad, waarom? Omdat het over de toekomst van de sociale zekerheid gaat, ik denk dat het van het grootste belang is dat we bij een dergelijk belangrijk onderwerp in een beschaafde samenleving het volstrekt juist is dat zoveel mogelijk liberale mensen daar aanwezig zijn.

Wij als liberale partij zullen hier heel duidelijk moeten tonen dat sociale zekerheid voor ons een zeer belangrijk onderwerp is waar we op een

moderne manier in deze tijd over denken. Dus aanstaande zaterdag 20 maart over de toekomst van de sociale zekerheid in de Partijraad in het 'Spant' in Bussum. Na afloop wilde ik graag vragen de lijsttrekkers van de Provinciale Staten, of de fractievoorzitters nog te blijven met de kamercentrale voorzitters om nog even heel goed met elkaar af te spreken hoe wij de hulptroepen benaderen om in ieder geval die 21^e zetel in de Eerste Kamer veilig te stellen en we doen dat in de zaal die hier direct achter zit.

Daar komen onze kandidaten voor het Europees Parlement en dan beginnen we bij Floris Weisenbeek, Titia van Blommestein-Buttinger, Hans-Peter Schoonenberg, Jan Pieter Vos, Stan Lyczak, Leo de Kok, Peter Sijmons, Toine Manders, Dennis Straat, Chiel Dubbeld, Erik Boumans, Marinus van Greuningen, Ted Versteegh-Weijers, Mark Onur, Albert Holtland, Ineke van Ark-Hessing, Raymond van der Meer, Wytze Russchen, Ria Tamis, Ronald van Benthem, Herman Vermeer, Klaas Groenveld, Robert Goedbloed, Marieke Sanders-Ten Holte, Jules Maaten, Jan Mulder, Elly Plooij-van Gorsel en Jan Kees Wiebenga.

Ik geef het woord aan onze nieuwe lijsttrekker Jan Kees Wiebenga.

Jan Kees Wiebenga; voorzitter, ja ook hier begint het ritueel en dat doe ik natuurlijk ook van ganser harte want dat is ook zo, begint het ritueel met u de partij namens de achtentwintig hier net binnengekomen kandidaten te danken voor het in ons gestelde vertrouwen.

Ik begin, en dat mag op zo'n dag als dit, op zo'n ogenblik als dit, met een enkele persoonlijke opmerking en dan natuurlijk ook iets over de politiek.

Ik aanvaard ook zelf de positie van lijsttrekker met veel genoegen.

Ik ben sinds 1966, let u goed op, lid van de VVD en ik heb de partij sindsdien meegemaakt in lief en leed en ik kan na die 33 jaar partijlidmaatschap van ganser harte zeggen dat de VVD een partij is om voor te vechten.

Sinds 1979 wordt het Europees Parlement rechtstreeks gekozen en vanaf toen zijn achtereenvolgens Cornelis Berkhouwer, en dat gold voor de verkiezingen in 1979, daarna Hans North in 1984 en Gijs de Vries in 1989 en 1994 opgetreden als lijsttrekker en ik ben er trots op de fakkel te mogen overnemen van deze markante VVD 'ers.

De lijst die u vandaag hebt vastgesteld, nu net vanmiddag, die mag er zijn. Als ik het nu zelf mag zeggen, mijn eigen oordeel erover mag geven, dan denk ik dat het een goede mix is tussen ervaring en vernieuwing. Mijn huidige collega's Elly Plooij, Jan Mulder en Robert Goedbloed die kennen de weg in het ingewikkelde Europese labrynt, en de nieuwe kandidaten Jules Maaten, Marieke Sanders, Klaas Groenveld en al die anderen, die hebben hun sporen in de VVD en in de politiek ruimschoots verdiend.

Kortom, wij hebben er zin in om de uitdaging met z'n allen aan te nemen om de stem van de VVD in Europa te laten horen.

Afscheid gaan wij nemen, niet vandaag denk ik maar ik wil ze genoemd hebben, van onze huidige medeleden Floris Weisenbeek en Jessica La Rive en ik wil er maar één ding op dit ogenblik van zeggen, Floris en Jessica, we zullen jullie zeer missen en ik wou graag een applausje voor jullie hebben. Nou en ook mooi dat jullie er allebei zijn, ja Floris is ook kandidaat en dat Jessica er ook is dat vind ik heel plezierig.

Binnenkort, voorzitter dames en heren, begint de campagne voor de Europese verkiezingen van 10 juni en ik wil daar natuurlijk nu toch wel kort iets over zeggen. Toen het erop leek dat het er een beetje aan zat te komen dat ik lijsttrekker zou kunnen worden toen heb ik in kleine kring, en Willem zal het zich wellicht herinneren, heb ik meteen gezegd dat het mijn voornemen zou zijn om een inhoudelijke campagne te voeren.

Politiek is niet het verkopen van een product, politiek is niet een kwestie van verpakking, politiek gaat over idealen en misschien meer nog over de werkelijkheid en de beste manier, ik weet hoe moeilijk het is we weten het allemaal alle kandidaten, maar de beste manier om de kiezers naar de stembus te krijgen dat is te laten zien welke verschillen er tussen de partijen zijn en die verschillen die zijn er ook in de Europese politiek dat is de afgelopen periode wel duidelijk geworden.

Het is nu niet moment om dat allemaal te gaan uitwerken en daar uitvoerig op in te gaan maar een tipje van de sluier wil ik nu wel oplichten.

Met welke boodschap willen wij die campagne gaan voeren voor 10 juni, ik denk dat ik er een paar woorden over ga zeggen. Dat wij als VVD op weg willen naar een modern en betrouwbaar Europa, wij willen de sterke kanten van Europa benutten en de zwakke kanten aanpakken.

Laat ik een paar prioriteiten noemen en natuurlijk er moet nog een manifest ook van de VVD uiteindelijk worden vastgesteld maar er zijn een paar zaken die zich nu al aandienen.

Laat ik een paar dingen noemen; Europa moet betaalbaar blijven, Europa moet een harde munt hebben, Europa moet democratischer worden, Europa moet veiliger worden, Europa moet een gezamenlijk asielbeleid voeren en niet in de laatste plaats Europa moet weer betrouwbaar worden.

Zie daar een paar campagnethema's die we zullen oppakken zoals de bekostiging van de Europese Unie, de bestrijding van fraude, vriendjespolitiek, verspilling en geheimzinnigheid in Brussel, de

democratisering, ik noem even het recht om individuele Europese commissarissen naar huis te sturen als dat nodig is en het asielbeleid. Op al die terreinen zullen wij de verschillen met andere partijen duidelijk maken en de VVD opstelling naar voren brengen zodat de kiezers vervolgens hun keuze goed kunnen maken.

Voorzitter dames en heren, de Europese Unie, dat geloof ik oprecht, is in wezen een liberaal project. Floris Weisenbeek had er het vanmorgen trouwens in zijn speech ook over want het gaat immers om vrijhandel en vrijpersonen verkeer maar dan moet dat liberale project wel in goede hande blijven en als we kijken naar het speelveld dan zien we dat de oude Christen democratische reuzen, als Kohl en vroeger mevrouw Thatcher en dergelijke, dat die vervangen zijn door sociaal democraten zoals Blair, Schreuder en anderen.

In de Brusselse wandelgangen zweeft het spook van de maakbare samenleving weer rond en daarom zeg ik nu het wordt tijd om voor een fors liberaal gehalte in Europa te zorgen.

Voorzitter, ik rond af. De VVD afdeling Brussel, waar wij natuurlijk als Europarlementariërs regelmatig contact mee hebben, die vergadert soms in een gelegenheid met de fraaie naam, en zo heet die gelegenheid, de Ultieme hallucinatie, de voorzitter van de afdeling Brussel die glimlacht al ik zie hem, voorzitter mijn ultieme hallucinatie, of laat ik het in het Nederlands zeggen, mijn uiterste zinsbegoocheling is dat op 10 juni een groot aantal VVD stemmers zal opkomen zodat wij in ieder geval de zevende zetel zullen kunnen binnenhalen en met vereende krachten ook, want dat is nog niet binnen, de achtste zetel en ik zeg daarom nu voor het eerst en zeker niet voor het laatst kom op voor Europa en kom op voor de VVD, dank u wel.

De heer drs. W.K. Hoekzema; beste mensen we zijn aan het eind van een spannende dag, we hebben goede kandidaten gekozen.

Als ik terugkijk op de verkiezingen die we zojuist hebben gehad dan hebben we er toch redelijk goed voor gezorgd dat de opkomst voor ons goed geweest is, als wij dat met elkaar vasthouden en nog meer onze kennissen, onze familieleden en iedereen die we kennen echt opjutten om naar die Europese verkiezingsstembus te gaan dan halen we die achtste zetel, veel succes de vergadering is gesloten.

Eerste Kamer

Voor alle plaatsen waarbij geen gebruik is gemaakt van het stelsysteem is steeds alleen de naam van de kandidaat vermeld. In alle gevallen waar werd gestemd over verschillende kandidaten voor een bepaalde plaats is steeds een grafiek met daarin de percentages én een met het absoluut aantal stemmen toegevoegd.

Plaats 1

Geplaatst: De heer mr. F. Korthals Altes te Rotterdam

Plaats 2

Geplaatst: De heer dr. L. Ginjaar te Burgh Haamstede

Plaats 3

Geplaatst: De heer H. Wiegel te Giekerk

Plaats 4

Geplaatst: Mevrouw N.H. van den Broek-Laman Trip te Heemstede

Plaats 5

Geplaatst: De heer dr. W.F. van Eekelen te Den Haag

Plaats 6

Geplaatst: Mevrouw prof. dr. H.M. Dupuis te Voorschoten

Plaats 7

Geplaatst: De heer drs. D.J.D. Dees te Breda

Plaats 8

Geplaatst: Mevrouw mr. M.E. Bierman-Beukema toe Water te Heemstede

Plaats 9

Geplaatst: De heer M.J. Varekamp te Naaldwijk

Plaats 10

Geplaatst: De heer drs. L. Hilarides te Drachten

Plaats 11

Geplaatst: Mevrouw F.M. Roscam Abbing-Bos te Rijswijk

Plaats 12

Geplaatst: De heer prof. dr. U. Rosenthal te Rotterdam

Plaats 13

Geplaatst: De heer drs. P.J.H.M. Luijten te Amsterdam

Plaats 14

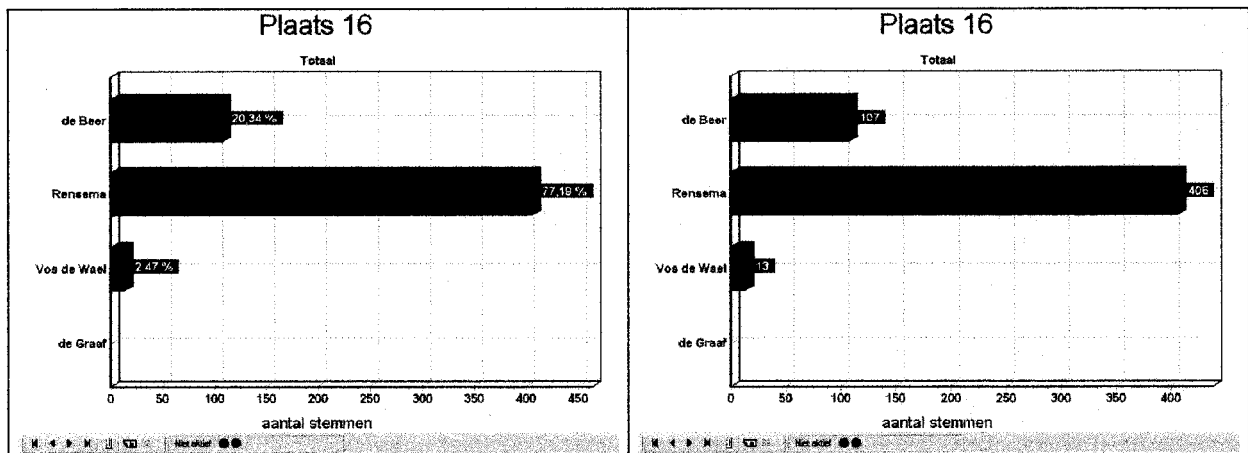
Geplaatst: Mevrouw mr. P. Swenker te Hoogland

Plaats 15

Geplaatst: Mevrouw prof. dr. mr. E.M. Kneppers-Heynert te Sauwerd

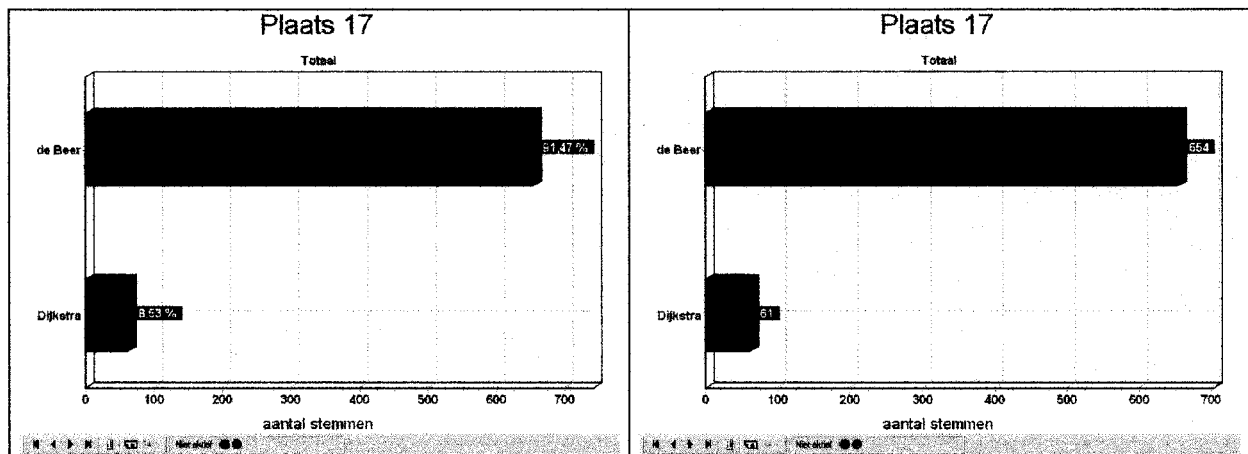
Plaats 16

Geplaatst: De heer mr. J. Rensema te Hoorn

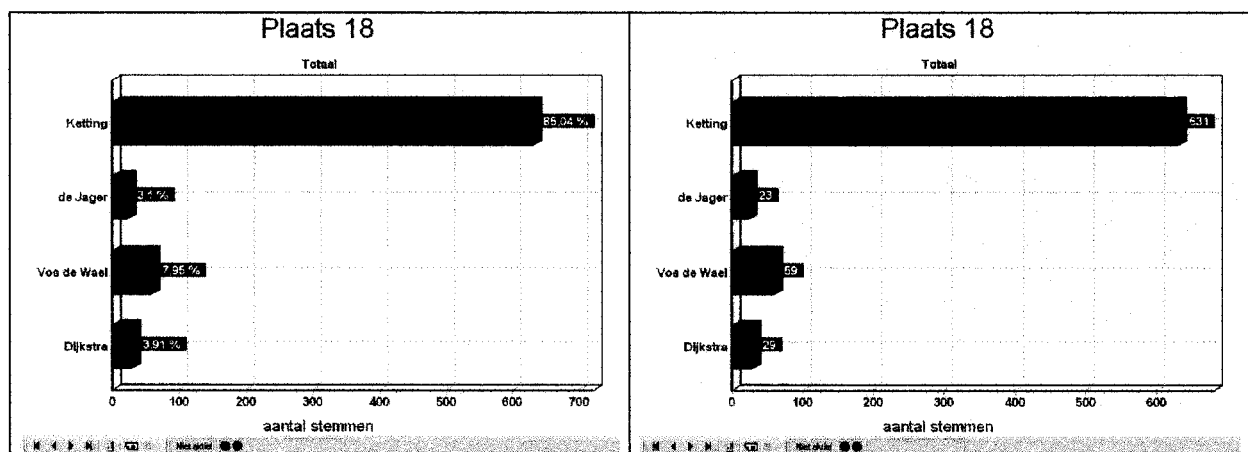
Plaats 17

Geplaatst: De heer ing. L.M. de Beer te Vlaardingen

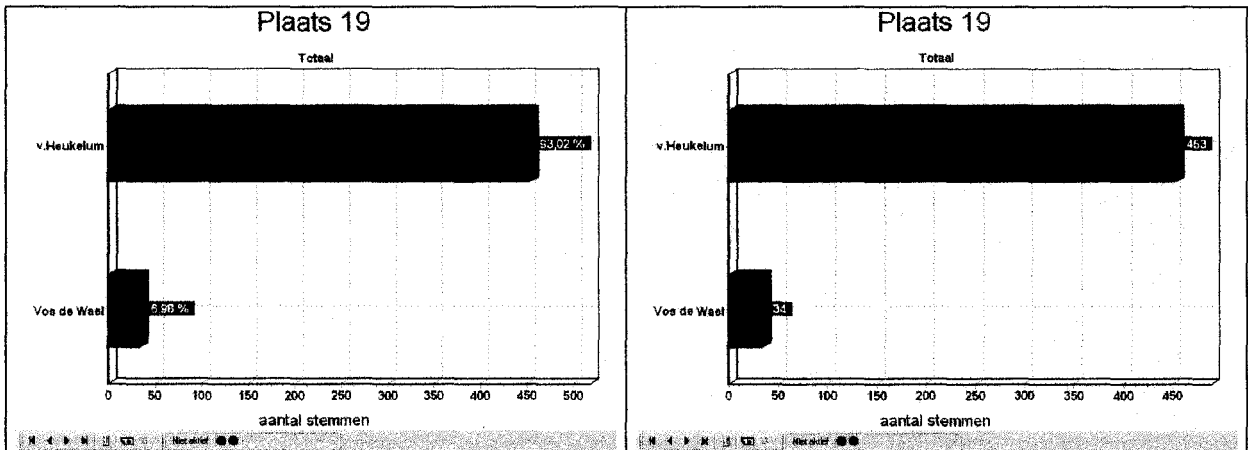
Plaats 18

Geplaatst: De heer ir. N.G. Ketting te Huizen

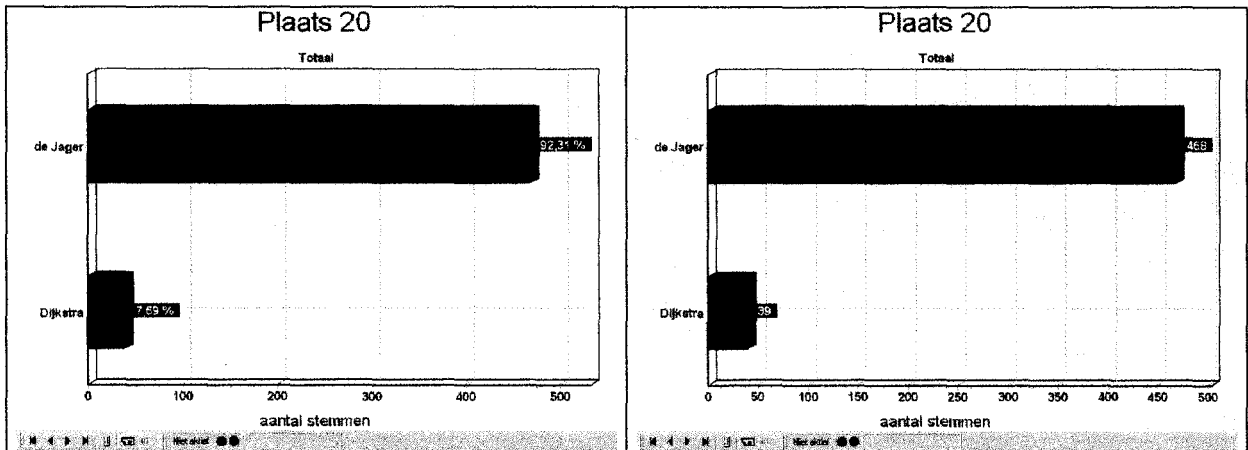
Plaats 19

Geplaatst: De heer J.J. van Heukelum te Tynaarlo

Plaats 20

Geplaatst: De heer A. de Jager te Waddinxveen

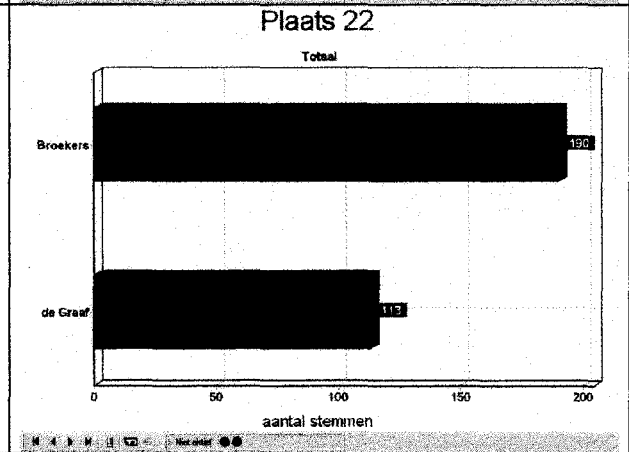
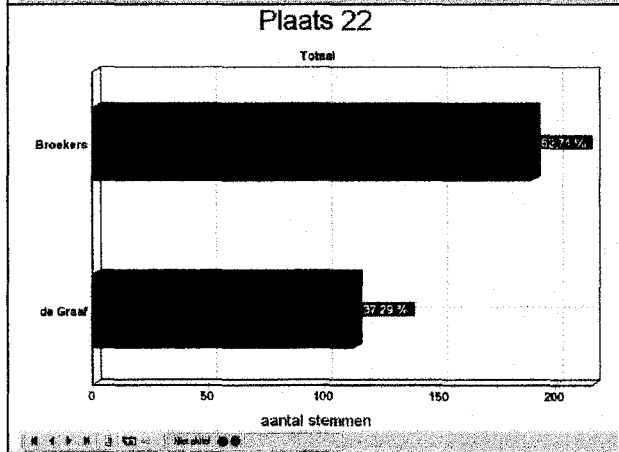
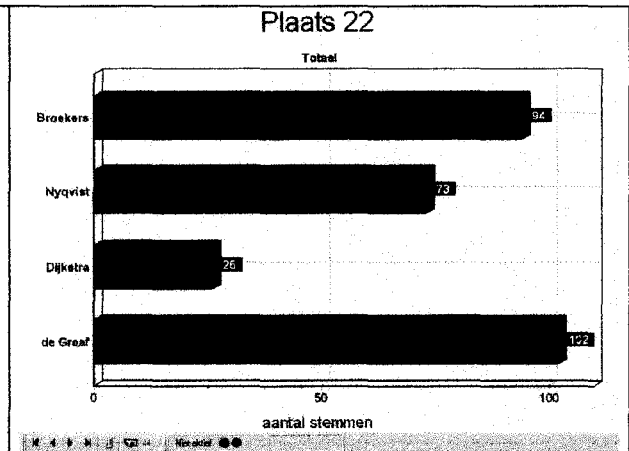
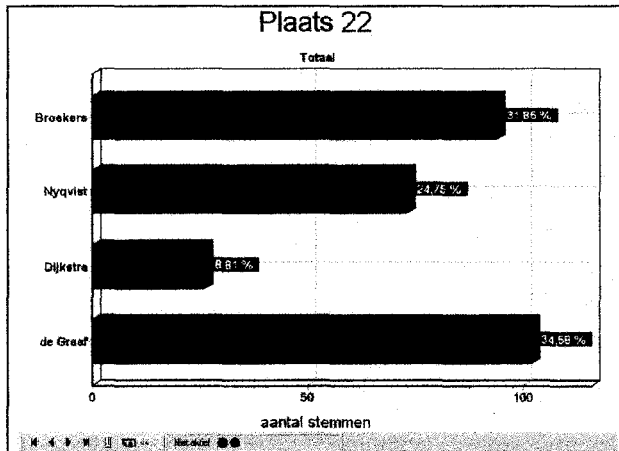

Plaats 21

Geplaatst: Mevrouw drs. J. de Blécourt-Maas te Landgraaf

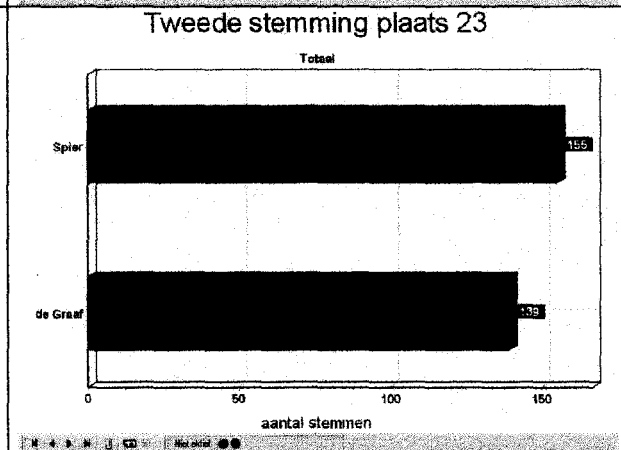
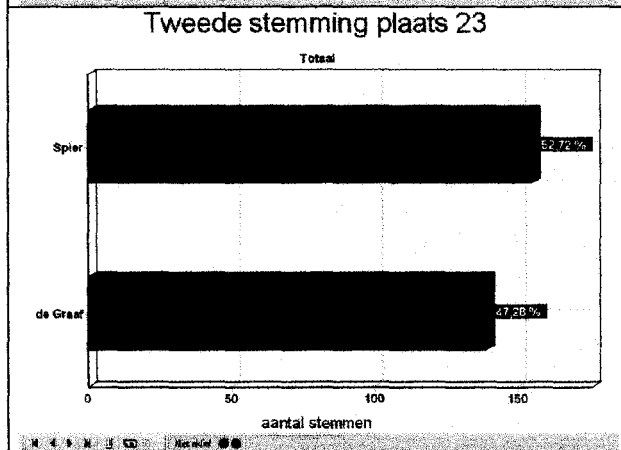
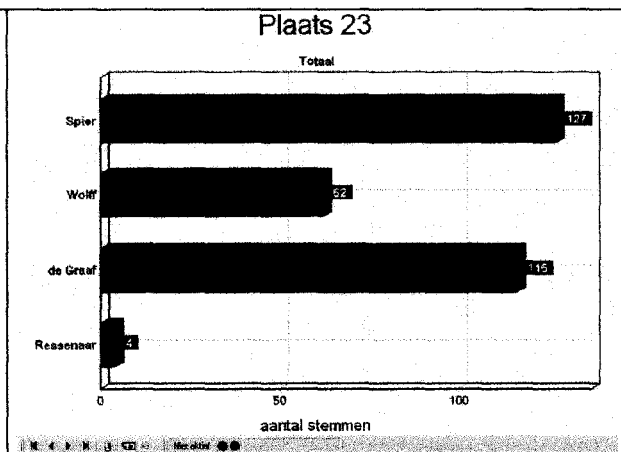
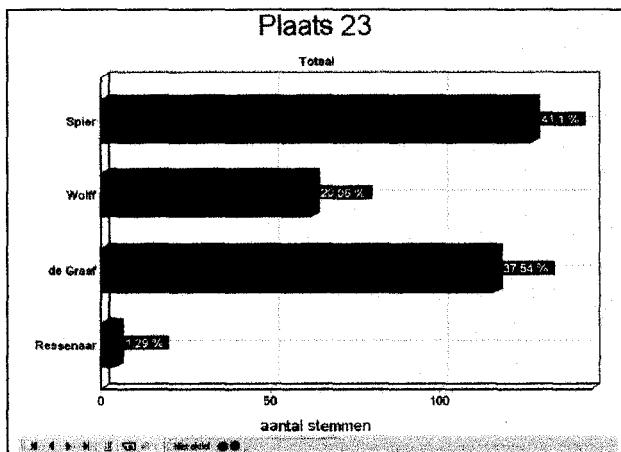
Plaats 22.

Geplaatst: Mevrouw mr. A. Broekers – Knol te Overveen

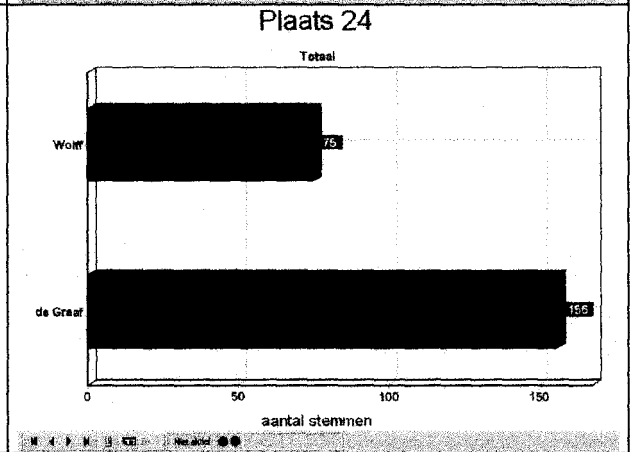
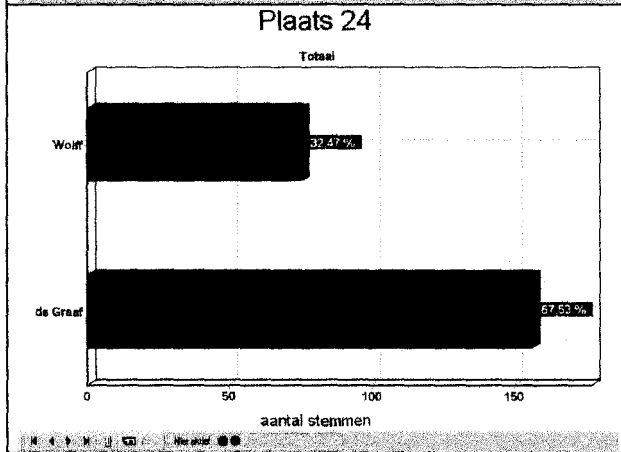
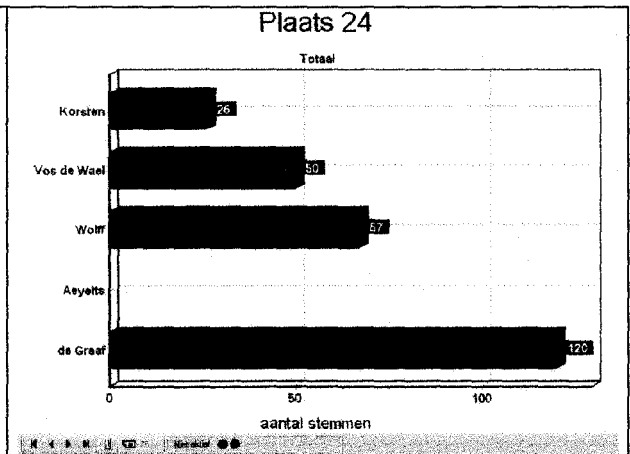
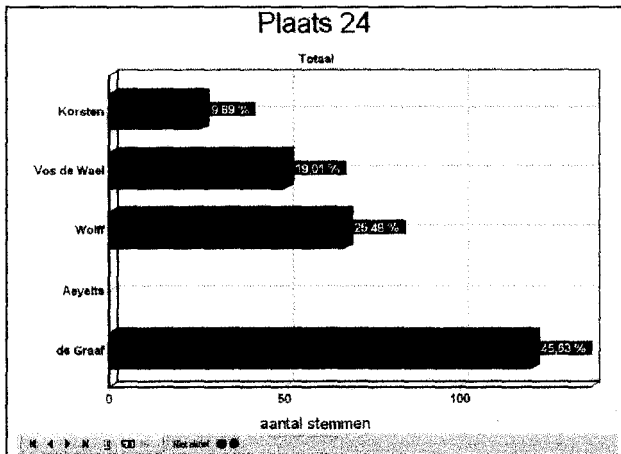
Plaats 23

Geplaatst: Mevrouw mr. R.L. Spier-van der Woude te Amsterdam

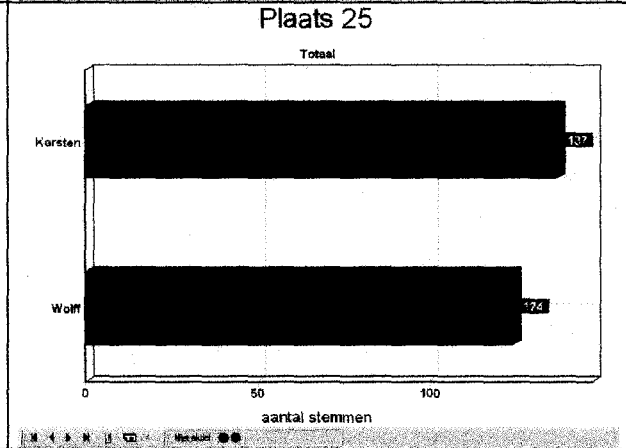
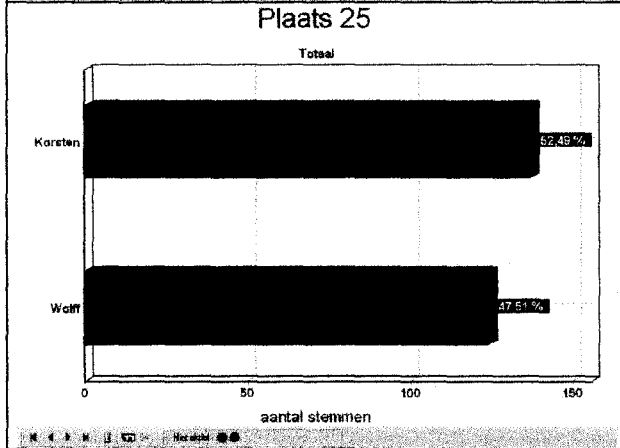
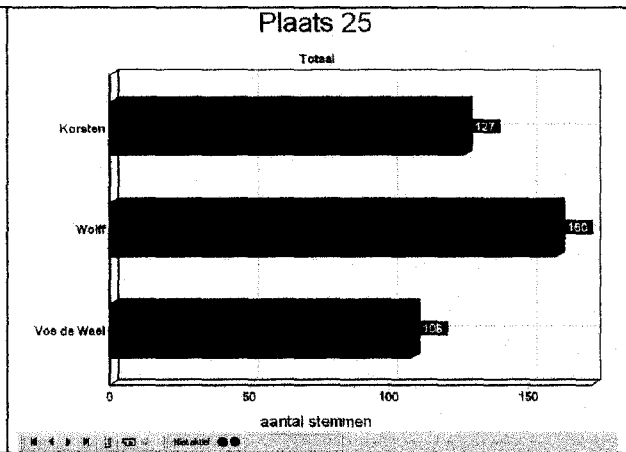
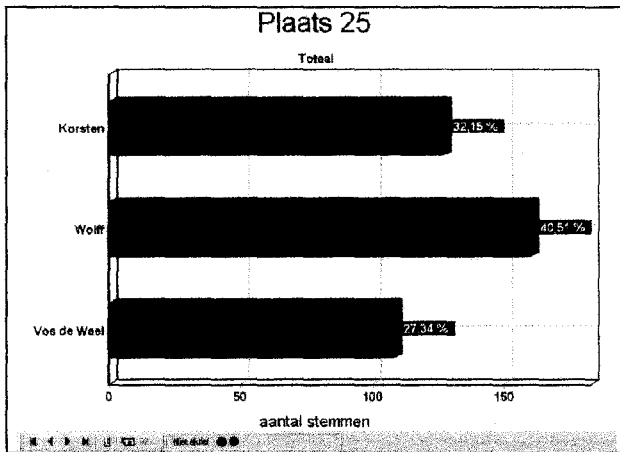
Plaats 24

Geplaatst: De heer mr. G.J. de Graaf te Vught

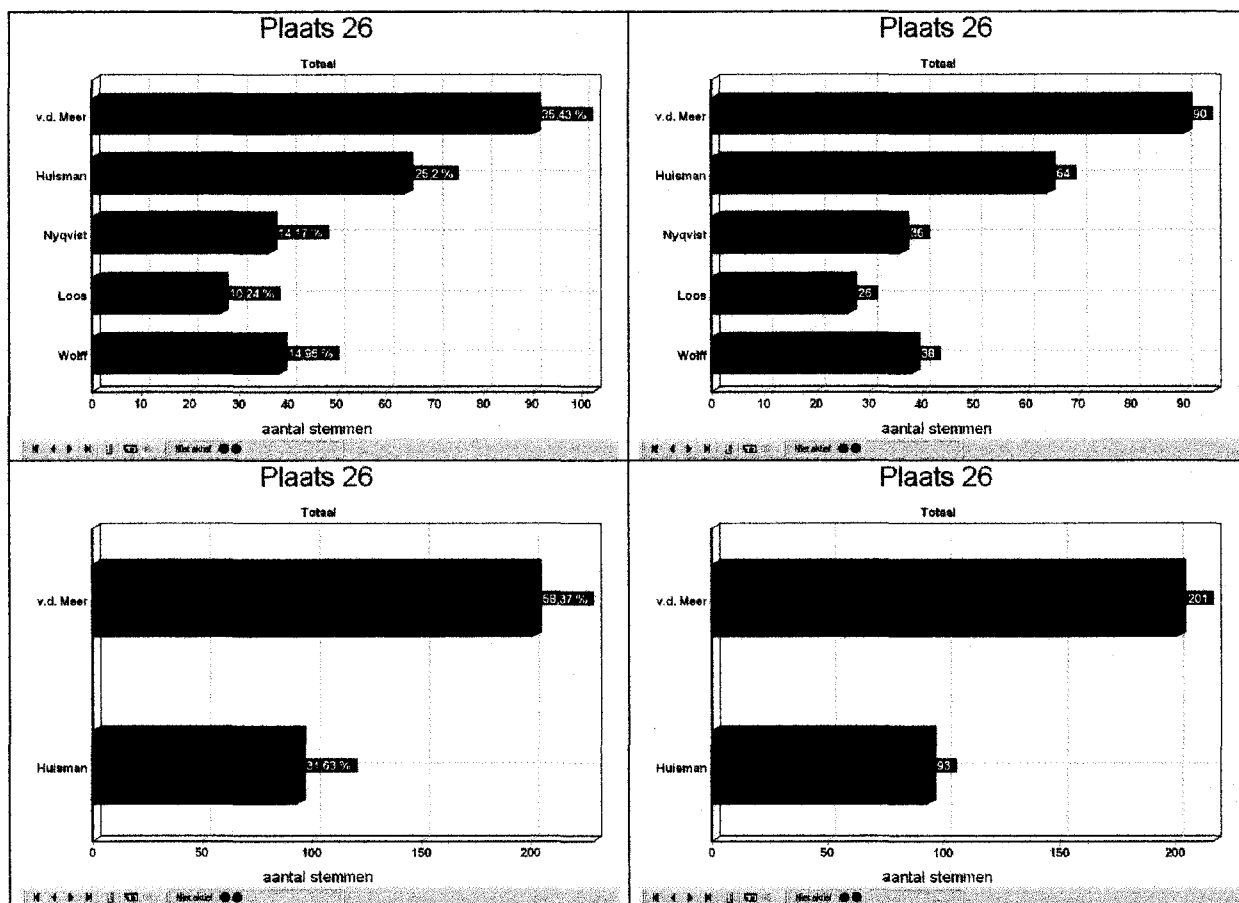
Plaats 25

Geplaatst: De heer Prof. dr. A.F.A. Korsten te Schimmert

Plaats 26

Geplaatst: De heer mr. A. van der Meer te Surhuizen

Plaats 27

Geplaatst: De heer mr. G.J. de Graaf te Vught

Plaats 28

Geplaatst: De heer ir. A.B.I.M. Vos de Wael te Bennekom

Plaats 29

Geplaatst: De heer mr. ir. J. Huisman te Goes

Plaats 30

Geplaatst: Mevrouw drs. I. Günther te Bergen NH

Plaats 31

Geplaatst: Mevrouw A.A. Aeyelts Averink-Winsemius te Krimpen a/d IJssel

Plaats 32

Geplaatst: De heer mr. C.J. Nyqvist te Den Haag

Plaats 33

Geplaatst: Mevrouw mr. F.G. van Diepen-Oost te Huizen

Plaats 34

Geplaatst: De heer mr. F.M. Visser te Zaandam

Plaats 35

Geplaatst: Mevrouw mr. N. Klijn te Amsterdam

Plaats 36

Geplaatst: De heer G.J. Swinkels te Best

Plaats 37

Geplaatst: Mevrouw G.A. Schleurholts te Haren

Plaats 38

Geplaatst: De heer A. Pruijs te Wassenaar

Plaats 39

Geplaatst: De heer drs. P. Ressenaar te Wassenaar

Plaats 40

Geplaatst: De heer ir. P. Loos te Lelystad

Plaats 41

Geplaatst: De heer prof. dr. S. Dijkstra te Hengelo

Plaats 42

Geplaatst: De heer dr. mr. A. Voûte te Aerdenhout

Plaats 43

Geplaatst: Mevrouw M.C.A. Jansen te Amsterdam

Plaats 44

Geplaatst: De heer mr. M.P.M. van de Ven te Nieuwe Wetering

Europees parlement

Plaats 1

Geplaatst: De heer J.G.C. Wiebenga te Aerdenhout

Plaats 2

Geplaatst: Mevrouw dr. P.C. Plooi-j-van Gorsel te Oude Wetering

Plaats 3

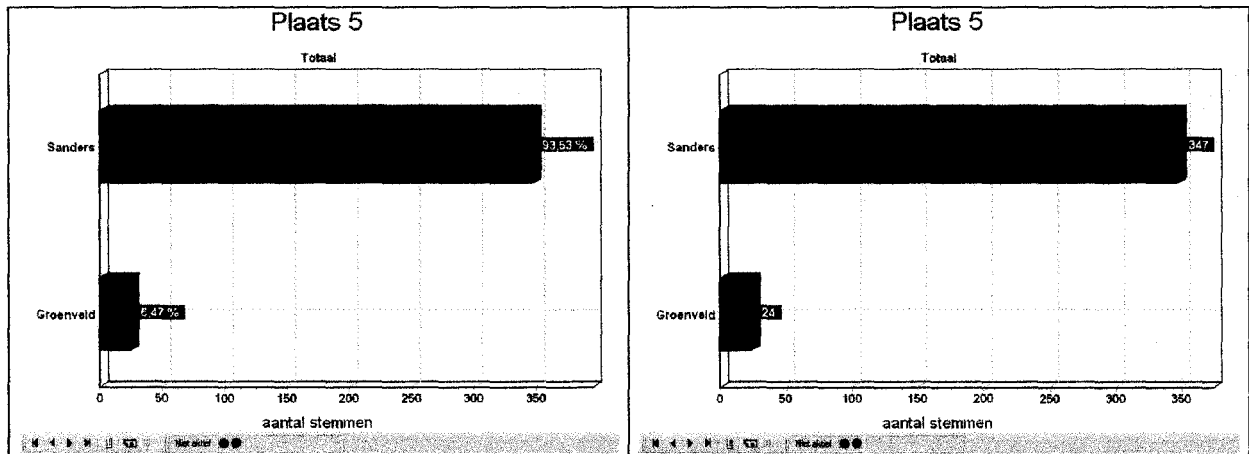
Geplaatst: De heer ir. J. Mulder te Brussel

Plaats 4

Geplaatst: De heer J. Maaten te Londen (UK)

Plaats 5

Geplaatst: Mevrouw drs. M.J. Sanders- ten Holte te Aerdenhout

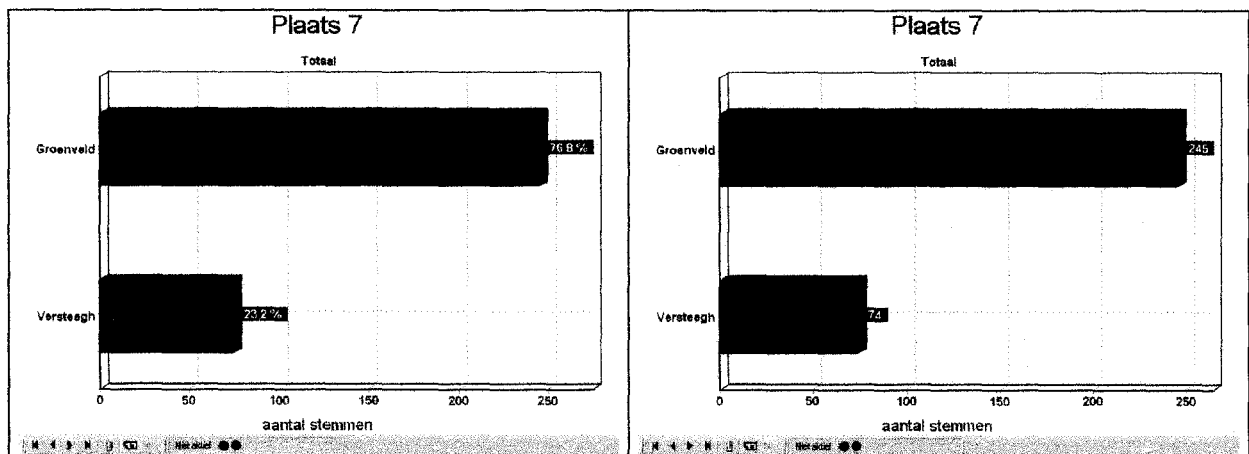

Plaats 6

Geplaatst: De heer drs. R.J. Goedbloed te Huizen

Plaats 7

Geplaatst: De heer dr. K. Groenveld te Den Haag

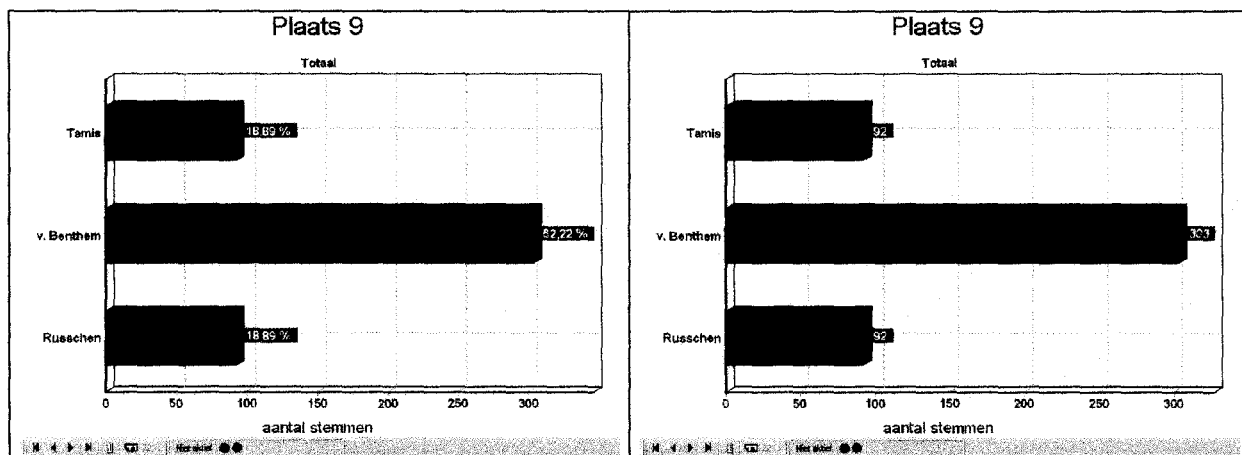

Plaats 8

Geplaatst: De heer ing. A.H. Vermeer te Swifterbant

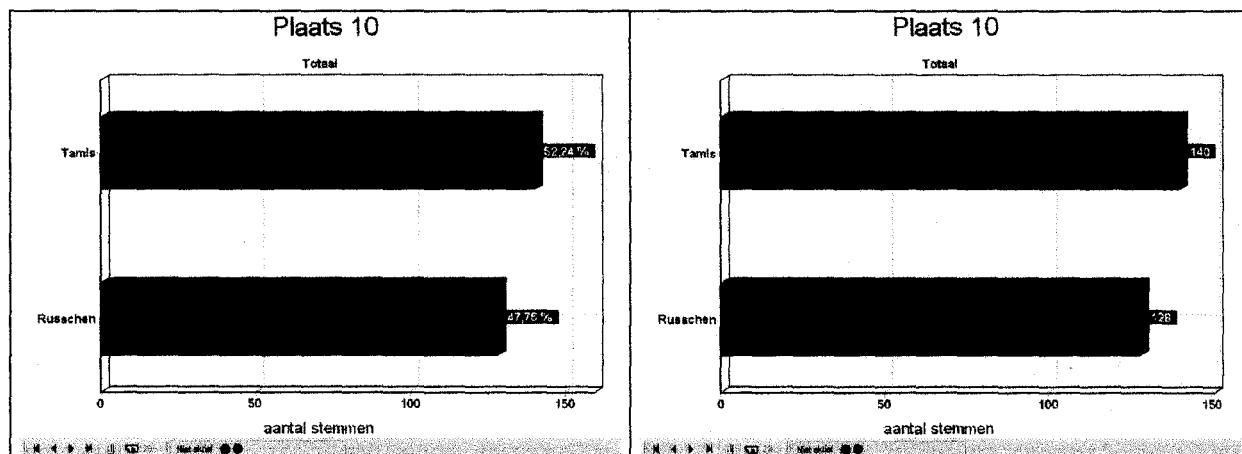
Plaats 9

Geplaatst: De heer R. van Benthem RA te Zeist

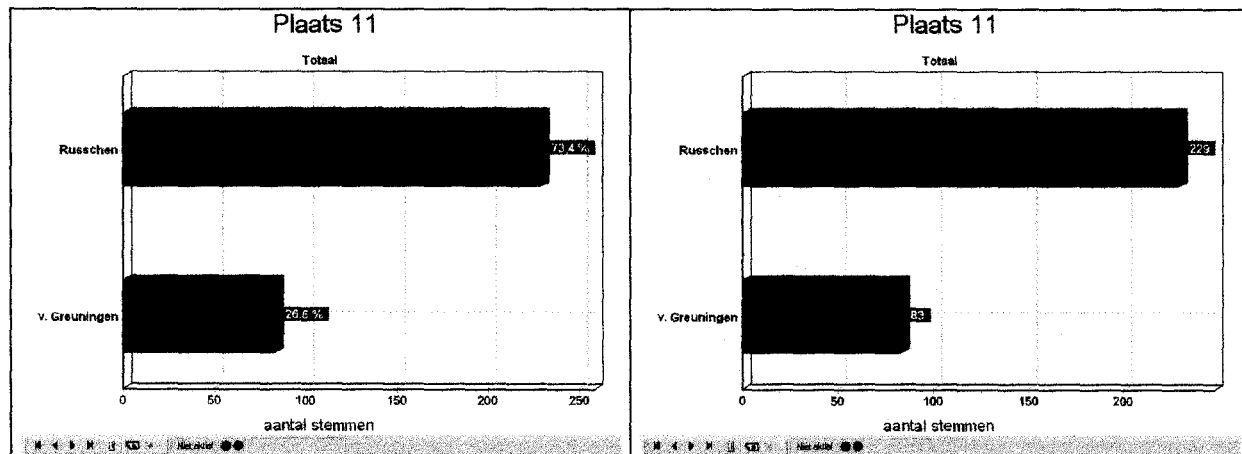
Plaats 10

Geplaatst: Mevrouw mr. M.B. Tamis te St. Pancras

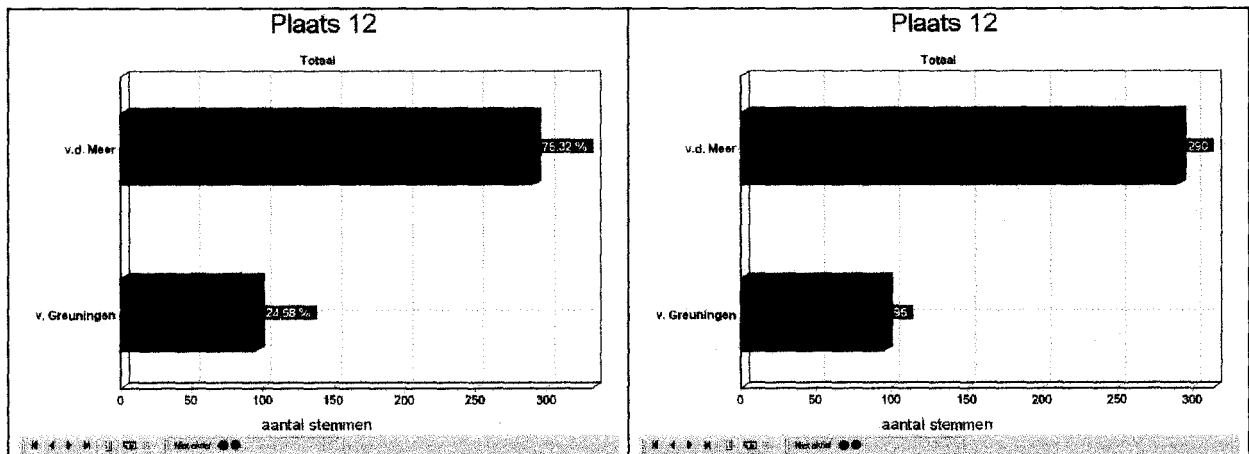
Plaats 11

Geplaatst: De heer drs. W. Th. Russchen te Brussel

Plaats 12

Geplaatst: De heer mr. R.H. van der Meer te Den Haag

Plaats 13

Geplaatst: Mevrouw W.C.M. van Ark-Hessing te Den Haag

Plaats 14

Geplaatst: De heer mr. A. Holtland te IJsselmuiden

Plaats 15

Geplaatst: De heer M.S. Onur te Zuidlaren

Plaats 16

Geplaatst: Mevrouw G.L. Versteegh-Weijers te Limbricht

Plaats 17

Geplaatst: De heer M. van Greuningen te Kortenberg (B)

Plaats 18

Geplaatst: De heer mr. M. Boumans te Groningen

Plaats 19

Geplaatst: De heer ing. M. Dubbeld te Nieuwekerk a/d IJssel

Plaats 20

Geplaatst: De heer drs. D.D. Straat te Zwolle

Plaats 21

Geplaatst: De heer mr. A.J.M. Manders te Asten

Plaats 22

Geplaatst: De heer P.A.L. Sijmons te Melick

Plaats 23

Geplaatst: De heer ir. L. de Kok te Haren

Plaats 24

Geplaatst: De heer mr. S.J.P. Lyczak te Alphen a/d Rijn

Plaats 25

Geplaatst: De heer J.P. Vos te 's-Hertogenbosch

Plaats 26

Geplaatst: De heer drs. H.P.R.J. Schoonenberg te Amsterdam

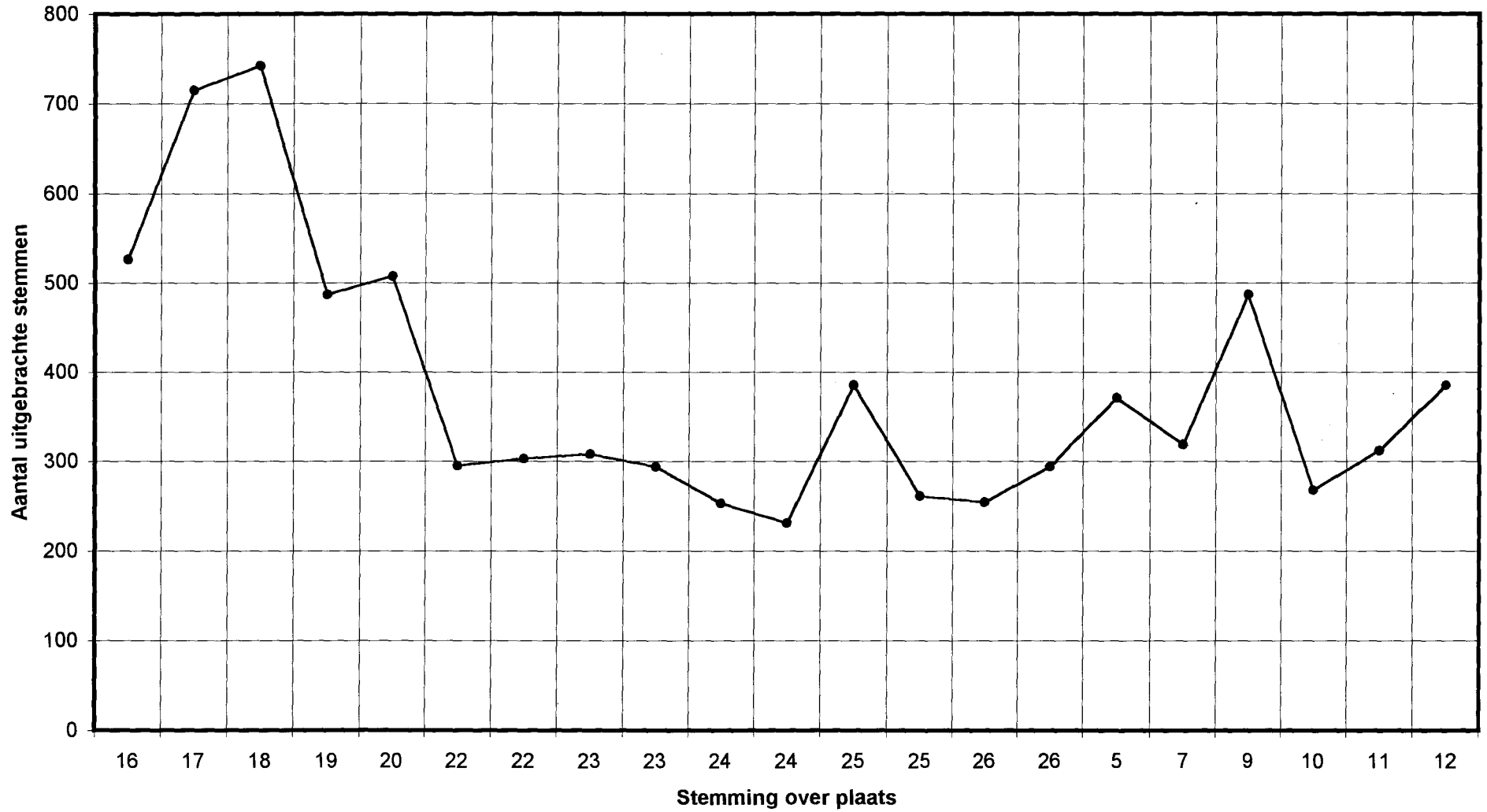
Plaats 27

Geplaatst: Mevrouw drs. T.Th. van Blommestein-Buttinger te Twello

Plaats 28

Geplaatst: De heer drs. F.A. Wijsenbeek te Den Haag

STEMVERLOOP EK EN EP

OPKOMSTPERCENTAGE 102E ALGEMENE VERGADERING

OP 13 maart te Papendal (Arnhem)

DZ/03/1999

MAXIMUM AANTAL AFD.	MAXIMUM AANTAL STEMMEN

AANTAL AFD. AANWEZIG	OPKOMST % AFD.	AANTAL STEMMEN AANWEZIG	OPKOMST % STEMMEN

DEN BOSCH	39	70	29	74,4	55	78,6
TILBURG	27	71	7	25,9	28	39,4
ARNHEM	55	122	18	32,7	59	48,4
NIJMEGEN	18	36	5	27,8	13	36,1
ROTTERDAM	1	25	1	100,0	25	100,0
DEN HAAG	1	37	1	100,0	37	100,0
LEIDEN	46	130	26	56,5	90	69,2
DORDRECHT	43	106	16	37,2	48	45,3
AMSTERDAM	1	31	1	100,0	31	100,0
DEN HELDER	44	76	41	93,2	70	92,1
HAARLEM	24	86	22	91,7	81	94,2
ZEELAND	12	40	10	83,3	37	92,5
UTRECHT	36	107	27	75,0	88	82,2
FRIESLAND	30	60	18	60,0	42	70,0
OVERIJSSSEL	41	77	18	43,9	41	53,2
GRONINGEN	25	54	18	72,0	47	87,0
DRENTHE	12	54	12	100,0	54	100,0
LIMBURG	41	65	12	29,3	22	33,8
FLEVOLAND	5	17	3	60,0	11	64,7
	501	1264	285	56,9	879	69,5

Schuiven van kandidaten

(stemprocedure tijdens kandidaatstellingen)

Inleiding

In de 100^e algemene vergadering op 31 januari 1998 te Papendal werd tijdens de stemprocedure de vraag gesteld hoe om te gaan met kandidaten die gaan schuiven.

Concreet betekent dit de situatie waarin de bestuurskandidaat niet op een plaats wordt gesteld en daardoor naar onderen opschuift, waardoor de bestuurskandidaten op de plaatsen daaronder ook verder naar beneden opschuiven.

Een aantal afgevaardigden gaf aan dat het niet de bedoeling kan zijn dat door het opschuiven van een bestuurskandidaat die niet door de vergadering wordt gewenst, andere bestuurskandidaten die wel door de vergadering worden gewenst, naar beneden worden weggedrukt.

Na een korte schorsing heeft de partijvoorzitter twee uitspraken gedaan:

- a) een pragmatische oplossing waardoor de wijzigingsvoorstellen van het HB op de eigen lijst (t.g.v. het uitvallen van kandidaten) gebruikt konden worden als mogelijkheid om bestuurskandidaten opnieuw in te zetten tegenover de door het hoofdbestuur op die plaats verdedigde kandidaat.
- b) het hoofdbestuur zal de (nieuwe) reglementen op dit punt nog eens goed nader formuleren opdat iedere andere interpretatie volstrekt niet mogelijk is.

Wat is nu de situatie?

Voor mij staat voorop dat een (hoofd)bestuur per plaats slechts één bestuurskandidaat kan steunen. Logischerwijze moet dit de kandidaat zijn die op de oorspronkelijke ontwerplijst de hoogste rangschikking innam.

De constructie in de 100e algemene vergadering was uiterst pragmatisch voor dat moment maar m.i. naar de letter en geest van het reglement onjuist.

Het reglement gaat weliswaar uit van het inzetten van kandidaten op basis van schriftelijke wijzigingsvoorstellen en het hoofdbestuur had (toevallig) voor de meeste plaatsen een wijzigingsvoorstel ingediend, maar het reglement gaat ook uit van een verbintenis tussen het wijzigingsvoorstel en de indienende instantie.

Met andere woorden, wijzigingsvoorstellen kunnen alleen worden ingezet en teruggetrokken door de afdeling of hoofdbestuur die het wijzigingsvoorstel heeft ingediend.

De situatie in de 100^e algemene vergadering heeft geleid tot jurisprudentie die voor toekomstige vergaderingen onduidelijke situaties genereert. Wie kan zich over een paar jaar nog herinneren dat het hoofdbestuur in die 100^e vergadering wijzigingsvoorstellen had ingediend, die als kapstok werkten voor de (onjuiste) pragmatische oplossing van toen?

Advies

De volgende overwegingen dienen te worden gerecapituleerd:

- a. De pragmatische, onjuiste en verwarrende oplossing van de 100e algemene vergadering
- b. De toezegging van de partijvoorzitter dat het reglement "aan de hand van de ervaring nog eens goed nader geformuleerd wordt"
- c. Het feit dat een (hoofd)bestuur slechts één bestuurskandidaat per plaats kan steunen
- d. De zinloosheid om voor alle plaatsen wijzigingsvoorstellen te laten indienen om het te kunnen inzetten voor iedere plaats te garanderen

Voorgesteld wordt de desbetreffende passages van artikel 7 van de reglementen GR/PS/TK/EK/EP in die zin aan te passen dat:

Indien een kandidaat op de ontwerplijst van het bestuur naar beneden opschuift, mag deze kandidaat, ongeacht of er een schriftelijk wijzigingsvoorstel was ingediend, door iedere afdeling mondeling worden ingezet voor een plaats, mits dit voorstel door tenminste twee andere afdelingen wordt gesteund.

Traject

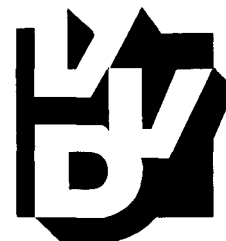
Dit voorstel wordt behandeld in de HB-vergadering van 9 november en vervolgens in het POK van 21 november. De dan vastgestelde lijn kan worden toegepast (art. 34.2 st) bij de kandidaatstellingsvergaderingen van PS in de diverse KC's en vervolgens worden geagendeerd (middels de aanvullende beschrijvingsbrief) voor de 102^e BAV op 12 maart 1999, teneinde een officieel besluit van het hoogste orgaan hiervoor te hebben.

Hier
overgenomen
Agendapunt
102^e BAV
BAV.

Bijlage: pagina 47-51 notulen 100^e AV

Aanvullende beschrijvingsbrief 102^e algemene vergadering

AANVULLENDE BESCHRIJVINGSBRIEF
102^e ALGEMENE VERGADERING
vastgesteld door het hoofdbestuur op
1 februari 1999

De openbare buitengewone algemene vergadering van de VVD wordt gehouden op zaterdag 13 maart 1999 in Papendal.

Door de ledenvergaderingen van de afdelingen konden tot en met uiterlijk dinsdag 15 december 1998 wijzigingsvoorstellen bij de algemeen secretaris worden ingediend op de voorstellen die in de beschrijvingsbrief zijn opgenomen.

- Door de ledenvergaderingen van de afdelingen zijn totaal 77 wijzigingsvoorstellen ingediend op de beschrijvingsbrief die werd verzonden op 20 oktober jl.. Hiervan zijn 59 wijzigingsvoorstellen ingediend op de ontwerp-kandidatenlijst voor de Eerste Kamer en 18 wijzigingsvoorstellen op de ontwerp-kandidatenlijst voor het Europees Parlement. De voorstellen zijn in bijlage 1 van deze aanvullende beschrijvingsbrief opgenomen.
- Op 13 maart 1999 zal over de kandidatenlijsten voor de Eerste Kamer en Europees Parlement elektronisch worden gestemd.
- De heer drs. P.P. Snoep (plaats 19) en de heer mr H.P. Talsma (groslijst) hebben te kennen gegeven zich niet meer als voorlopig kandidaat beschikbaar te stellen. Hierdoor is één wijzigingsvoorstel komen te vervallen. Het hoofdbestuur heeft besloten de plaatsen 20 t/m 46 op te schuiven en te vernummeren tot de plaatsen 19 t/m 45.

*Deze aanvullende beschrijvingsbrief wordt verzonden aan:
De secretarissen van afdelingen en aan het hoofdbestuur. Ter kennisname tevens aan de secretarissen van ondercentrales, voorzitters en secretarissen van kamercentrales, leden TK, EK, EP en de leden van de commissies EK en EP en secretariaat TK, EK, EP. en verder opvraagbaar bij het algemeen secretariaat.*

AGENDA 102^e AV/ te Papendal, zaterdag 13 maart 1999

Kandidaatstelling voor leden van de Eerste Kamer periode 1999-2003 en het Europees Parlement periode 1999-2004

Alle tijden zijn onder voorbehoud van wijzigingen

- *De ontwerp-kandidatenlijst EK en EP vindt u in V&D nr. 1456. Voor de groslijst wordt verwezen naar V&D nr. 1455.*
- *Bij de vaststelling van de kandidatenlijst zal elektronisch worden gestemd.*

.....zaterdag 13 maart 1999, 10.00 uur.....

1. Opening door de voorzitter van de VVD, de heer drs. W.K. Hoekzema
2. Wijziging van het kandidaatstellingsreglement
3. Gelegenheid tot het geven van inlichtingen aan de vergadering door de voorzitter van de EK-fractie en de overige zittende leden ingevolge artikel 6.4/6.5 reglement EK
4. Gelegenheid tot het geven van inlichtingen aan de vergadering door de voorzitter van de EP-fractie en de overige zittende leden ingevolge artikel 6.2/6.3 reglement EP
5. Beraadslaging en besluit over het technisch advies EK (ingevolge artikel 6.4 reglement EK)
6. Beraadslaging en besluit over het technisch advies EP (ingevolge artikel 6.4 reglement EP)
7. Beraadslaging en besluit over de ontwerp-kandidatenlijst EK
8. Toespraak door de lijsttrekker EK
9. *Eventueel gelegenheid tot lunch, afhankelijk van het tijdstip*
10. Beraadslaging en besluit over de ontwerp-kandidatenlijst EP
11. Toespraak lijsttrekker EP
12. Sluiting door de partijvoorzitter.

Ad. 2 Voorstel tot wijziging van artikel 7.6 PS/TK/EK/EP kandidaatstellingsreglement

Huidige tekst art. 7.6 PS/TK/EK/EP:

Als de algemene vergadering een andere kandidaat stelt voor een bepaalde plaats dan is voorgesteld in het ontwerp van het hoofdbestuur schuiven de oorspronkelijk voor die plaats voorgestelde kandidaat en degenen die in voornoemd ontwerp op hem/ haar volgen, allen een plaats naar beneden op; daarna worden de beraadslagingen en de stemmingen met inachtneming van het genomen besluit hervat, te beginnen met de plaats, volgende op die waarvoor de vergadering een andere kandidaat heeft gesteld dan was voorgesteld. Ingediende wijzigingsvoorstellen die niet zijn aangenomen worden geacht ook van toepassing te zijn bij de stemmingen bij volgende plaatsen op de kandidatenlijst, indien de betreffende afdelingen dit kenbaar maken.

Vervangen door nieuwe tekst art. 7.6 PS/TK/EK/EP:

- a. Als de algemene vergadering een andere kandidaat stelt voor een bepaalde plaats dan is voorgesteld in het ontwerp van het hoofdbestuur schuiven de oorspronkelijk voor die plaats voorgestelde kandidaat en degenen die in voornoemd ontwerp op hem/ haar volgen, allen een plaats naar beneden op; daarna worden de beraadslagingen en de stemmingen met inachtneming van het genomen besluit hervat, te beginnen met de plaats, volgende op die waarvoor de vergadering een andere kandidaat heeft gesteld dan was voorgesteld.
- b. Ingediende wijzigingsvoorstellen die niet zijn aangenomen worden geacht ook van toepassing te zijn bij de stemmingen bij volgende plaatsen op de kandidatenlijst, indien de betreffende afdelingen *of het hoofdbestuur* *) dit kenbaar maken.
- c. *Indien een kandidaat op de ontwerplijst van het bestuur naar beneden opschuift, mag deze kandidaat , ongeacht of er een schriftelijk wijzigingsvoorstel was ingediend, door iedere afdeling mondeling worden ingezet voor een plaats, mits dit voorstel door tenminste twee andere afdelingen wordt gesteund.*

*) bij artikel 7.6 EK tevens invoegen: *of de statenfractie*

Toelichting:

Het voorstel volgt op de discussie in de 100ste algemene vergadering (30 januari 1998) omtrent het kunnen inzetten van kandidaten die gaan schuiven op de kandidatenlijst. De reeds in huidige reglement vastgelegde regel dat het mondeling inzetten van een kandidaat kan bij schriftelijke ingediende wijzigingsvoorstellen die niet worden aangenomen, wordt door dit voorstel uitgebreid met de mogelijkheid om ook mondeling te kunnen inzetten, bij kandidaten waarvoor geen wijzigingsvoorstel is ingediend, maar die op de ontwerplijst van het bestuur naar beneden zijn opgeschoven.

Het indienen van vele zogenaamde schriftelijke beschermingsvoorstellen en de mogelijkheid dat een kandidaat die niet door een meerderheid in de vergadering wordt gewenst en andere wel acceptabele kandidaten verdringt, omdat er voor de betreffende plaats geen wijzigingsvoorstel was ingediend, wordt zo voorkomen.

De enige beperking die het hoofdbestuur voorstelt is dat zo' n mondeling voorstel door een draagvlak van tenminste twee andere afdelingen wordt ondersteund.

Mededeling:

Het hoofdbestuur beseft dat na publicatie van dit wijzigingsvoorstel in deze beschrijvingsbrief het voor de meeste afdelingen niet mogelijk zal zijn dit nog in een ledenvergadering te behandelen. Aangezien dit voorstel voortvloeit uit de discussie in de 100ste AV, het van belang is dat in deze 102^e AV op dit punt helderheid zal bestaan en het voorstel aan de afdelingen meer rechten toekent dan in de huidige situatie, meent het hoofdbestuur toch tot agendering over te moeten gaan.

Het hoofdbestuur verleent aan de afdelingsbesturen derhalve de machtiging om zonder ledenvergadering over dit voorstel een standpunt te bepalen en zegt toe eventuele wijzigingsvoorstellen die uiterlijk nog tot en met woensdag 10 maart door het algemeen secretariaat worden ontvangen, aan de orde te stellen in de vergadering.

Ontwerp kandidatenlijst Eerste Kamer 1999

vastgesteld in VVD-hoofdbestuursvergadering d.d. 1 februari 1999

1. De heer mr. F. Korthals Altes te Rotterdam
2. De heer dr. L. Ginjaar te Burgh Haamstede
3. De heer H. Wiegel te Giekerk
4. Mevrouw N.H. van den Broek-Laman Trip te Heemstede
5. De heer dr. W.F. van Eekelen te Den Haag
6. Mevrouw prof. dr. H.M. Dupuis te Voorschoten
7. De heer drs. D.J.D. Dees te Breda
8. Mevrouw mr. M.E. Bierman-Beukema toe Water te Heemstede
9. De heer M.J. Varekamp te Naaldwijk
10. De heer drs. L. Hilarides te Drachten
11. Mevrouw F.M. Roscam Abbing-Bos te Rijswijk
12. De heer prof. dr. U. Rosenthal te Rotterdam
13. De heer drs. P.J.H.M. Luijten te Amsterdam
14. Mevrouw mr. P. Swenker te Hoogland
15. De heer J.A. van Graafeiland te Venlo
16. Mevrouw prof. dr. mr. E.M. Kneppers-Heynert te Sauwerd
17. De heer ing. L.M. de Beer te Vlaardingen
18. De heer ir. N.G. Ketting te Huizen
19. De heer J.J. van Heukelum te Tynaarlo
20. De heer A. de Jager te Waddinxveen
21. De heer mr. J. Rensema te Hoorn
22. Mevrouw drs. J. de Blécourt-Maas te Landgraaf
23. Mevrouw mr. A. Broekers-Knol te Overveen
24. Mevrouw mr. R.L. Spier-van der Woude te Amsterdam
25. De heer prof. dr. A.F.A. Korsten te Schimmert
26. De heer mr. A. van der Meer te Surhuizum
27. Mevrouw dr. A.D. Wolff-Albers te Bilthoven
28. De heer mr. G.J. de Graaf te Vught
29. De heer ir. A.B.I.M. Vos de Wael te Bennekom
30. De heer mr. ir. J. Huisman te Goes
31. Mevrouw drs. I. Günther te Bergen NH
32. Mevrouw A.A. Aeyelts Averink-Winsemius te Krimpen a/d IJssel
33. De heer mr. C.J. Nyqvist te Den Haag
34. Mevrouw mr. F.G. van Diepen-Oost te Huizen
35. De heer mr. F.M. Visser te Zaandam
36. Mevrouw mr. N. Klijn te Amsterdam
37. De heer G.J. Swinkels te Best
38. Mevrouw G.A. Schleurholts te Haren
39. De heer A. Pruijs te Wassenaar
40. De heer drs. P. Ressenaar te Wassenaar
41. De heer ir. P. Loos te Lelystad
42. De heer prof. dr. S. Dijkstra te Hengelo
43. De heer dr. mr. A. Voûte te Aerdenhout
44. Mevrouw M.C.A. Jansen te Amsterdam
45. De heer mr. M.P.M. van de Ven te Nieuwe Wetering

Wijzigingsvoorstellen Eerste Kamer 1999

Plaats 1, mr. F. Korthals Altes

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 2, dr. L. Ginjaar

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 3, H. Wiegel

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 4, N.H. van den Broek-Laman Trip

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 5, dr. W.F. van Eekelen

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

dr. W.F. van Eekelen (5)

- afdeling Den Haag (001)
Uitstekende kandidaat. Plaatsbevestiging.

Plaats 6, prof. dr. H.M. Dupuis

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

prof. dr. H.M. Dupuis

- afdeling Wassenaar (002)
*Deze uitstekende kandidaat dient tenminste op deze plaats gehandhaafd te blijven.
Teneinde te voorkomen dat betrokkene door andere amendementen gaat "schuiven", dient de afdeling Wassenaar dit steun amendement in.*

Plaats 7, drs. D.J.D. Dees

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 8, mr. M.E. Bierman-Beukema toe Water

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 9, M.J. Varekamp

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 10, drs. L. Hilarides

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 11, F.M. Roscam Abbing-Bos

prof. dr. mr. E.M. Kneppers-Heynert (16)

- afdeling Haren (003)
De VVD-afdeling Haren is van mening dat de elfde positie recht doet aan de bekwaamheden van mevrouw Kneppert.

Plaats 12, prof. dr. U. Rosenthal

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 13, drs. P.J.H.M. Luijten

drs. P.J.H.M. Luijten (13)

- afdeling Amsterdam (005)
Geen motivering.

Plaats 14, mr. P. Swenker

mr. C.J. Nyqvist (34)

- afdeling Den Haag (006)
 - *Grote langjarige bestuurderservaring.*
 - *Manager bij uitnemendheid!*
 - *Specialist op het gebied van vervoer en ruimtelijke ordening.*

Plaats 15, J.A. van Graafeiland

prof. dr. mr. E.M. Kneppers-Heynert (16)

- afdeling Winsum (007)

A. de Jager (21)

- afdeling Den Haag (008)
Is de enige echte onderwijsspecialist!

drs. J. de Blécourt-Maas (23)

- afdeling Brunssum/Onderbanken (009)
*De kandidaatstellingscommissie voor - de leden van - de Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft **mevr. drs. J. de Blécourt-Maas** op plaats nummer 15 van de kandidatenlijst voor de Eerste Kamer geadviseerd.*

Mede op grond daarvan heeft de voorzitter van de kamercentrale Limburg mevr. J. de Blécourt-Maas in het POK-overleg als eerste Limburgse kandidaat ingebracht. Zijn voorstel werd volledig ondersteund door de voorzitters van de kamercentrales.

Mede op grond van electorale overwegingen dient een kandidaat uit Zuid-Limburg prominent op de kieslijst geplaatst te worden.

De afdeling Brunssum/Onderbanken van de VVD dient hierbij een amendement in, teneinde te bewerkstelligen dat mevr. drs. J. de Blécourt-Maas, die zoals bekend mag worden verondersteld, haar sporen binnen de VVD heeft verdiend, te kandideren op plaats 15 (i.p.v. de gewijzigde plaats 23) van de lijst voor de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

- afdeling Landgraaf (010)
De kandidaatstellingscommissie voor de leden van de Eerste Kamer heeft mevrouw drs. J. de Blécourt-Maas op plaats 15 geadviseerd van de kandidatenlijst voor de Eerste Kamer. Mede op grond daarvan heeft de voorzitter van de kamercentrale Limburg mevrouw De Blécourt-Maas in het POK-overleg als eerste Limburgse kandidaat ingebracht. Zijn voorstel werd volledig ondersteund door de voorzitters van de kamercentrales. De afdeling Landgraaf van de VVD meent dan ook dat zij met recht een amendement kan indienen teneinde te bewerkstelligen dat mevrouw drs. J. de Blécourt-Maas, die - zoals bekend - haar sporen meer dan verdiend heeft met het bekleden van een groot aantal functies, zowel in de partij als in publieke overheidsorganen, wordt voorgesteld op plaats 15.
- afdeling Nederweert (011)

De kandidaatstellingscommissie voor de leden van de Eerste Kamer heeft mevrouw drs. J. de Blécourt-Maas op plaats 15 geadviseerd van de kandidatenlijst voor de Eerste Kamer. Mede op grond daarvan heeft de voorzitter van de kamercentrale Limburg mevrouw De Blécourt-Maas in het POK-overleg als eerste Limburgse kandidaat ingebracht. Zijn voorstel werd volledig ondersteund door de voorzitters van de kamercentrales. De afdeling Nederweert van de VVD is van mening dat mevrouw drs. de Blécourt-Maas haar sporen in de VVD meer dan verdiend heeft en stelt per amendement voor mevrouw De Blécourt-Maas op plaats 15 voor te dragen.

- afdeling Sittard (012)

De kandidaatstellingscommissie voor de leden van de Eerste Kamer heeft mevrouw drs. J. de Blécourt-Maas op plaats 15 geadviseerd. Mede op grond daarvan heeft de voorzitter van de kamercentrale Limburg haar als eerste Limburgse kandidaat ingebracht. Het voorstel van de Limburgse KC-voorzitter werd volledig ondersteund door de voorzitters van de overige kamercentrales.

Omdat mevrouw De Blécourt haar sporen heeft verdiend in een groot aantal functies, zowel in de VVD als in publieke overheidsorganen, ondersteunt de afdeling Sittard het advies van de KC-voorzitter met het indienen van dit amendement.

- de afdeling Weert (013)

Zie motivering afdeling Landgraaf

Plaats 16, prof. dr. mr. E.M. Kneppers-Heynert

mr. J. Rensema (22)

- afdeling Hoorn (014)

- *Er staat ons een zeer grote "belastingherziening 21^e eeuw" te wachten. De behandeling van deze majeure operatie is niet goed denkbaar zonder fiscaal-juridische deskundigheid. Zonder de heer Rensema zou de VVD-fractie - anders dan de oppositie - niet kunnen beschikken over een fiscale jurist.*
- *De heer Rensema is altijd opgekomen voor de fiscale belangen van de burgers, met name ook voor de boeren, de middenstanders en de andere zelfstandigen.*
- *Hij is de enige VVD-volksvertegenwoordiger uit West-Friesland en het overige gebied van Noord-Holland Noord.*

dr. A.D. Wolff-Albers

- afdeling De Bilt/Bilthoven (015)

De VVD-afdeling De Bilt/Bilthoven heeft kennis genomen van de ontwerp-kandidatenlijst met het oog op de verkiezingen van de Eerste Kamer periode 1999-2003 en heeft geconcludeerd, dat de plaats op de lijst van mevrouw dr. A.D. Wolff-Albers te Bilthoven (voorlopig op 28) onvoldoende recht doet aan de kwaliteiten van voormelde Bilt(hoven)se kandidaat. Derhalve stelt de afdeling De Bilt/Bilthoven voor mevrouw dr. A.D. Wolff-Albers te kandideren op eerdergenoemde plaats 16 en wel om de navolgende redenen:

Feiten

Mevrouw dr. A.D. Wolff-Albers heeft sedert 1968 verschillende functies vervuld in zowel de technisch-wetenschappelijke wereld, het bedrijfsleven als bij de overheid. Aanvankelijk werkzaam als directeur van de Onderwijskundige Dienst van de Technische Universiteit Delft, werd zij vervolgens plaatsvervangend Directeur-Generaal Wetenschapsbeleid bij O&W - tijdens het ministerschap van A. Pais - en daaraanvolgend fulltime lid van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid. Vervolgens verkreeg zij de specifieke taakopdracht om een reeks toekomstverkenningen te leiden in samenwerking met veel

sectoren vanuit het bedrijfsleven en de wetenschapswereld met als oogmerk de positie van Nederland als kennisintensieve samenleving. Momenteel is zij verantwoordelijk voor de programmering van onderzoek van onderwijs bij het NWO.

Voortvloeiend uit en ter ondersteuning van deze functies was zij in de periode 1989/1994 lid van de landelijke VVD-commissie Technologiebeleid. Het lidmaatschap van de VVD dateert van het begin van de jaren zeventig en de liberale instelling heeft uitdrukkelijk een rol gespeeld bij de uitoefening van haar functies en uiteraard in de WRR.

Mevrouw Wolff heeft verder middels diverse bestuursfuncties de gelegenheid gehad met vele sleutelfiguren in de Nederlandse samenleving samen te werken en haar ervaring te verbreden en te verdiepen op een aantal belangrijke terreinen in ons bestel. Zo heeft zij de Organisatie voor Strategisch Marktonderzoek opgericht en jarenlang geleid (met onder meer de huidige minister G. Zalm als deelnemer), een ruime periode zitting gehad in het hoofdbestuur van 'De Baak' en in het hoofdbestuur van de Nederlandse Mij. voor Nijverheid en Handel.

Zij is actief als bestuurslid van het criminologisch instituut te Leiden en van het NIDI (demografisch onderzoek), van Nuffic, van de Sociaal-Wetenschappelijke Raad van de KNAW en van de organisatie voor wetenschapsvoorlichting WTN. Mevrouw Wolff is tevens voorzitter van de redactieraad "De Ingenieur". Zij leidde en nam deel aan diverse adviescommissies, zowel nationaal als internationaal.

Uit deze (selectie van) activiteiten blijkt haar brede oriëntatie en oog voor de lange termijn. De VVD-afdeling De Bilt/Bilthoven is derhalve van oordeel dat zowel haar brede betrokkenheid, belangstelling en achtergrond als ook haar persoonlijke kwaliteiten en haar continue werkzaamheden tot op heden, mevrouw dr. A.D. Wolff-Albers zeer geschikt maken de VVD te vertegenwoordigen in de Eerste Kamer en dat haar een hogere (16^e) door de VVD-afdeling De Bilt/Bilthoven geamendeerde plaats toekomt dan de (huidige, voorlopige) 28^e plaats op de ontwerp-kandidatenlijst.

Volledigheidshalve treft u het curriculum vitae van mevrouw dr. A.D. Wolff-Albers aan, gedateerd februari 1998.

Plaats 17, ing. L.M. de Beer

mr. G.J. de Graaf (29)

- afdeling Goirle (016)

Het aantal VVD-kiezers in Brabant rechtvaardigt dat Brabant in de Eerste Kamer zeker 2 vertegenwoordigers moet hebben.

ir. A.B.I.M. Vos de Wael (30)

- afdeling Ede (017)

De afdeling Ede is van mening dat de heer Vos de Wael gezien zijn ervaring en expertise een hogere plaats op de lijst verdient.

Betrokkene heeft in verschillende functies en uiteenlopende situaties als manager en bestuurder een positieve bijdrage geleverd o.a. door twee periodes als wethouder te Delf (in de tweede periode was hij bovendien loco-burgemeester) en is hij sinds 12 jaar directeur van een waterleidingbedrijf. Daarnaast is hij voorzitter van de werkgeversvereniging waterleidingbedrijven, bestuurslid Stichting flexibel uittreden nutsbedrijven, lid van de beleggingscommissie, lid algemeen bestuur VNO/NCW en bovendien lid dagelijks bestuur internationale organisatie die zich bezighoudt met de kwaliteit van het oppervlaktewater in de stroomgebieden van de Maas en Rijn.

De deskundigheid van betrokkene en de te verwachten besluitvormingsprocessen op het terrein van waterbeheer zal voor de Eerste Kamerfractie van de VVD een verantwoorde aanvulling blijken. Opgemerkt dient nog dat van de eerste 30 kandidaten van de ontwerplijst geen enkele kandidaat uit Gelderland afkomstig is. Op grond van het stemmenaantal in deze provincie lijkt ons de kandidatuur van de heer Vos de Wael een plaats bij de eerste 20 zeker verantwoord.

Plaats 18, ir. N.G. Ketting

J.J. van Heukelum (20)

- afdeling Coevorden (018)
 - *Aantoonbare kennis en ervaring in de gezondheidszorg.*
 - *Betrokkenheid bij en affiniteit met de landbouwsector.*
 - *Naast Varekamp de enige woordvoerder voor landbouw namens de VVD-fractie.*
 - *Voor de noordelijke media een duidelijk herkenbaar en aanspreekbaar VVD-Eerste-Kamerlid.*
 - *Grote kennis van de partij in al haar geledingen.*
 - *Sterke binding en relatie met de achterban.*
 - *Brede bestuurlijke ervaring en maatschappelijke betrokkenheid.*
 - *Gevoel voor en ervaringen met politieke verhoudingen.*

- afdeling Emmen (019)

Met de ervaring in de provinciale- en landelijke politiek zowel bestuurlijk en actieve politiek, is voor de afdeling Emmen de aanleiding, de heer J.J. van Heukelum hoger op de lijst te plaatsen, mede ook om een evenwichtige regio verdeling in de lijst te herkennen.
- afdeling Westerveld (020)
 - *Aantoonbare kennis en ervaring in de gezondheidszorg.*
 - *Betrokkenheid bij en affiniteit met de landbouwsector.*
 - *Naast Varekamp de enige woordvoerder voor landbouw namens de VVD-fractie.*
 - *Voor de noordelijke media een duidelijk herkenbaar en aanspreekbaar VVD-Eerste-Kamerlid.*
 - *Grote kennis van de partij in al haar geledingen.*
 - *Sterke binding en relatie met de achterban.*
 - *Brede bestuurlijke ervaring en maatschappelijke betrokkenheid.*
 - *Gevoel voor en ervaringen met politieke verhoudingen.*

- afdeling Zuidlaren (021)
 - *Aantoonbare kennis en ervaring in de gezondheidszorg.*
 - *Betrokkenheid bij en affiniteit met de landbouwsector.*
 - *Naast Varekamp de enige woordvoerder voor landbouw namens de VVD-fractie.*
 - *Voor de noordelijke media een duidelijk herkenbaar en aanspreekbaar VVD-Eerste-Kamerlid.*
 - *Grote kennis van de partij in al haar geledingen.*
 - *Sterke binding en relatie met de achterban.*
 - *Brede bestuurlijke ervaring en maatschappelijke betrokkenheid.*
 - *Gevoel voor en ervaringen met politieke verhoudingen.*

A. de Jager (21)

- afdeling Capelle a/d IJssel (022)

De heer De Jager is de enige onderwijspecialist in de Eerste Kamer en moet daarin blijven.

- afdeling Hillegom (023)

De inspanningen van de heer De Jager, ook in het verband van de KC Leiden, rechtvaardigen niet dat betrokkene op een niet verkiesbare plaats zou terechtkomen. Dit voorstel strekt daartoe.

- afdeling Katwijk (024)
De inspanningen van de heer De Jager, ook in het verband van de KC Leiden, rechtvaardigen niet dat betrokkene op een niet verkiesbare plaats zou terechtkomen. Dit voorstel strekt daartoe.
- afdeling Leidschendam (025)
Specifieke kennis van eigen vakgebied.
- afdeling Lisse (026)
De inspanningen van de heer De Jager, ook in het verband van de KC Leiden, rechtvaardigen niet dat betrokkene op een niet verkiesbare plaats zou terechtkomen. Dit voorstel strekt daartoe.
- afdeling Noordwijk (027)
De inspanningen van de heer De Jager, ook in het verband van de KC Leiden, rechtvaardigen niet dat betrokkene op een niet verkiesbare plaats zou terechtkomen. Dit voorstel strekt daartoe.
- afdeling Noordwijkerhout (028)
De inspanningen van de heer De Jager, ook in het verband van de KC Leiden, rechtvaardigen niet dat betrokkene op een niet verkiesbare plaats zou terechtkomen. Dit voorstel strekt daartoe.
- afdeling Rijnsburg (029)
De inspanningen van de heer De Jager, ook in het verband van de KC Leiden, rechtvaardigen niet dat betrokkene op een niet verkiesbare plaats zou terechtkomen. Dit voorstel strekt daartoe.
- afdeling Sassenheim (030)
De inspanningen van de heer De Jager, ook in het verband van de KC Leiden, rechtvaardigen niet dat betrokkene op een niet verkiesbare plaats zou terechtkomen. Dit voorstel strekt daartoe.
- afdeling Valkenburg (ZH) (031)
De inspanningen van de heer De Jager, ook in het verband van de KC Leiden, rechtvaardigen niet dat betrokkene op een niet verkiesbare plaats zou terechtkomen. Dit voorstel strekt daartoe.
- afdeling Voorhout (032)
De inspanningen van de heer De Jager, ook in het verband van de KC Leiden, rechtvaardigen niet dat betrokkene op een niet verkiesbare plaats zou terechtkomen. Dit voorstel strekt daartoe.
- afdeling Waddinxveen (033)
Het is zeer wenselijk de algemeen erkende onderwijsdeskundigheid en ervaring de heer A. de Jager binnen de fractie te behouden. De afdeling Waddinxveen stelt voor de heer A. de Jager tenminste op de 18^e plaats te zetten zodat met een grote mate van zekerheid zijn positie binnen de fractie blijft gewaarborgd.

- afdeling Warmond (034)

De inspanningen van de heer De Jager, ook in het verband van de KC Leiden, rechtvaardigen niet dat betrokkene op een niet verkiesbare plaats zou terechtkomen. Dit voorstel strekt daartoe.

prof. dr. S. Dijkstra (43)

- de afdeling Hengelo (035)

- *De specifieke deskundigheid op het gebied van het onderwijs zou een belangrijke aanvulling kunnen vormen op de kwaliteit van de toekomstige VVD-fractie.*
- *De heer Dijkstra bezit affiniteit met het bedrijfsleven in Twente als "Lid van de Ondernemende Universiteit"*
- *Versterking van een regionaal georiënteerde vertegenwoordiging in de Eerste Kamer is van belang voor de regio Twente*

Plaats 19, J.J. van Heukelum

mr. J. Rensema (22)

- afdeling Amsterdam (036)

Geen motivering.

- afdeling Den Haag (037)

Is fiscalist, een specialisme dat niet mag ontbreken binnen het samenstel van vaardigheden in de Eerste Kamerfractie.

K.J. Hindriks (groslijst)

- afdeling Gorssel (038)

Naast een ethica, die aan het beoordelingsvermogen van de Kamer wordt toegevoegd, zou ook de kennis en ervaring op terreinen van communicatie en profilering moeten worden toegevoegd, geheel in de geest van onze toekomstverwachtingen, die uit de liberaal politieke achtergrond voortkomt: een politieke profilering, die tot de taak van Eerste Kamerleden behoort. Dit leidt tot een goede herkenbaarheid van de VVD naar de maatschappij. Hiernaast bezit de heer Hindriks vele jaren politieke en bestuurlijke ervaring op lokaal en regionaal niveau.

mr. G.J. de Graaf (29)

- afdeling Sint Michielsgestel (039)

Onze afdeling is van mening, dat de eerste kandidaat uit het gebied van de kamercentrale 's-Hertogenbosch, de heer mr. G.J. de Graaf, een hogere plaats dan de 29^e toekomt.

mr. ir. J. Huisman

- afdeling Noord-Beveland (040)

De heer Huisman is uitermate goed ingevoerd in de economische aspecten van de provincie Zeeland.

Hij moet de Zeeuwse belangen in Den Haag behartigen.

A. de Jager

- afdeling Hengelo (041)

De heer De Jager heeft getoond kwalitatief goed werk te leveren.

Plaats 20, A. de Jager

mr. J. Rensema (22)

- afdeling Hengelo (042)
De heer Rensema heeft getoond kwalitatief goed werk te leveren.

mr. A. Broekers-Knol (24)

- afdeling Bloemendaal (043)
 - vrouw
 - relatief jong, 50 jaar
 - gespecialiseerd in (Europese) wetgeving
 - teamspeler
 - grote bestuurlijke ervaring in:
 - ♦ politiek: 12 jaar raadslid
 - ♦ wetenschap: universiteit Leiden
 - ♦ sport: secretaris Kennemer Golf en Country Club

drs. P. Ressenaar (41)

- afdeling Den Haag (044)
Jarenlange hoogwaardige bestuurderservaring; heeft zijn sporen verdiend bij overheid en bedrijfsleven. Uitstekend debater.

Plaats 21, mr. J. Rensema

mr. R.L. Spier-van der Woude (25)

- afdeling Amsterdam (045)
Geen motivering.

mr. G.J. de Graaf (29)

- afdeling Vught (046)
 - *De kandidaat beschikt over grote bestuurlijke ervaring en deskundigheid.*
 - *Als kandidaat uit Oost-Brabant is het gewenst, dat hij hoger op de lijst wordt geplaatst.*

Plaats 22, drs. J. de Blécourt-Maas

G.J. Swinkels (38)

- afdeling Best (047)
 1. *De Eerste Kamer van de VVD zou een betere spreiding over beroepsgroepen kunnen tonen met de heer Swinkels. Hij is een voortreffelijk representant uit het midden- en kleinbedrijf. Hij is als selfmade actief ondernemer, momenteel directeur van diverse ondernemingen, met in totaal meer dan 100 medewerkers. De afdeling Best van de VVD is van mening dat het midden- en kleinbedrijf met de heer Swinkels, indien gekozen, op een goede wijze zou worden vertegenwoordigd in de Eerste Kamer. Bovendien is hij als commissaris van de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij goed op de hoogte van de zakelijke en economische ontwikkelingen in Noord-Brabant en kan op basis van bovenstaande een adequate inbreng leveren.*
 2. *De heer Swinkels zou als directeur van Concours Hippique Indoor Brabant te 's-Hertogenbosch op plaats 23 van de kandidatenlijst de eerst representant zijn van nationale en internationale topsport. Met zijn kennis en relatiepatroon kan hij op dit punt, indien gekozen, een verrijking betekenen voor de VVD-fractie in de Eerste Kamer.*

3. *De heer Swinkels heeft als raadslid en wethouder een aantoonbaar en praktische politieke ervaring op plaatselijk niveau gedurende ruim 25 jaar. Mede hierdoor is hij in staat een link te leggen en te houden tussen burgers, kiezers en Eerste Kamer. Desalniettemin is hij relatief jong ten opzichte van de gemiddelde van de eerste 20 kandidaten op de ontwerp-kandidatenlijst.*
 4. *Wij verzoeken u dringend, op grond van bovengenoemde motivatie, in afwijking van de ontwerp-kandidatenlijst de heer G.J. Swinkels op plaats 23 te plaatsen.*
- afdeling Son en Breugel (048)
 1. *De Eerste Kamer van de VVD zou een betere spreiding over beroepsgroepen kunnen tonen met de heer Swinkels. Hij is een voortreffelijk representant uit het midden- en kleinbedrijf. Hij is als selfmade actief ondernemer, momenteel directeur van diverse ondernemingen, met in totaal meer dan 100 medewerkers. De afdeling Best van de VVD is van mening dat het midden- en kleinbedrijf met de heer Swinkels, indien gekozen, op een goede wijze zou worden vertegenwoordigd in de Eerste Kamer. Bovendien is hij als commissaris van de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij goed op de hoogte van de zakelijke en economische ontwikkelingen in Noord-Brabant en kan op basis van bovenstaande een adequate inbreng leveren.*
 2. *De heer Swinkels zou als directeur van Concours Hippique Indoor Brabant te 's-Hertogenbosch op plaats 23 van de kandidatenlijst de eerst representant zijn van nationale en internationale topsport. Met zijn kennis en relatiepatroon kan hij op dit punt, indien gekozen, een verrijking betekenen voor de VVD-fractie in de Eerste Kamer.*
 3. *De heer Swinkels heeft als raadslid en wethouder een aantoonbaar en praktische politieke ervaring op plaatselijk niveau gedurende ruim 25 jaar. Mede hierdoor is hij in staat een link te leggen en te houden tussen burgers, kiezers en Eerste Kamer. Desalniettemin is hij relatief jong ten opzichte van de gemiddelde van de eerste 20 kandidaten op de ontwerp-kandidatenlijst.*

Plaats 23, mr. A. Broekers-Knol

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 24, mr. R.L. Spier-van der Woude

G.J. Swinkels (38)

- afdeling Goirle (040)
Het aantal VVD-kiezers in Brabant rechtvaardigt dat Brabant in de Eerste Kamer sterker vertegenwoordigd moet zijn.

drs. P. Ressenaaar (41)

- afdeling Wassenaar (050)
De heer Ressenaaar heeft een zeer brede bestuurlijke ervaring. Hij is voor de partij van buitengewoon belang en geniet een zodanige bekendheid dat een aanmerkelijk hogere plaats zal leiden tot het aantrekken van stemmen.

ir. P. Loos (42)

- afdeling Lelystad (051)
Kwaliteit en verdiensten van de heer Loos zowel binnen als buiten de partij rechtvaardigen een kandidatuur op plek 25.

Plaats 25, prof. dr. A.F.A. Korsten

A. Aeyelts Averink-Winsemius (33)

- afdeling Leidschendam (052)
Specifieke kennis van eigen vakgebied.

Plaats 26, mr. A. van der Meer

mr. ir. J. Huisman (31)

- afdeling Goes (053)
De VVD-afdeling Goes is van mening dat zijn politieke ervaring als raadslid en statenlid en zijn kennis van internationale betrekkingen op ondernemersgebied een hogere plaats op de kandidatenlijst voor de Eerste Kamer rechtvaardigen.
- afdeling Schouwen-Duiveland (054)
De afdeling Schouwen-Duiveland ziet graag de bestuurlijke ervaring en de inbreng van de heer Huisman vertaald in plaats 27 op de kandidatenlijst.
- Statenfractie provincie Zeeland (055)
De fractie ziet graag de bestuurlijke ervaring en inbreng van betrokkene vertaald in plaats 27 op de voorlopige kandidatenlijst.

Plaats 27, dr. A.D. Wolff-Albers

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 28, mr. G.J. de Graaf

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 29, ir. A.B.I.M. Vos de Wael

A. Pruijs (40)

- afdeling Wassenaar (056)
De afdeling Wassenaar is van mening dat deze uitstekende kandidaat, gelet op zijn brede bestuurlijke ervaring, een hogere plaats op de kandidatenlijst toekomt. Derhalve dit amendement: de heer Pruijs op plaats 30 te zetten.

mr. C.A.M. Verpalen (groslijst)

- afdeling Grave (057)
*De heer Verpalen heeft langdurige ervaring opgedaan in en buiten de VVD in diverse maatschappelijke functies. Zijn bewezen diensten staan voor een gedegen inbreng met name op het juridisch vlak.
De afdeling is de mening toegedaan dat het aantal Brabantse kandidaten op de lijst is ondervertegenwoordigd. Zij stelt daarom voor de heer Verpalen te kandideren voor plaats 30. Bestuur en afdeling ondersteunen zijn kandidatuur.*

Plaats 30, mr. ir. J. Huisman

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 31, drs. I. Günther

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 32, A.A. Aeyelts Averink-Winsemius
Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 33, mr. C.J. Nyqvist

dr. mr. A. Voûte (44)

- afdeling Amsterdam (058)
Geen motivering.

Plaats 34, mr. F.G. van Diepen-Oost
Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 35, mr. F.M. Visser
Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 36, mr. N. Klijn
Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 37, G.J. Swinkels
Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 38, G.A. Schleurholts
Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 39, A. Pruijs
Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 40, drs. P. Ressenaar
Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 41, ir. P. Loos
Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 42, prof. dr. S. Dijkstra
Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 43, dr. mr. A. Voûte

M.C.A. Jansen (45)

- afdeling Amsterdam (059)
Geen motivering.

Plaats 44, M.C.A. Jansen
Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 45, mr. M.P.M. van de Ven
Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Ontwerp kandidatenlijst Europees Parlement 1999

vastgesteld in VVD-hoofdbestuursvergadering d.d. 19 oktober 1998

1. De heer mr. J.G.C. Wiebenga te Aerdenhout
2. Mevrouw dr. P.C. Plooij-van Gorsel te Oude Wetering
3. De heer ir. J. Mulder te Brussel
4. De heer J. Maaten te Londen (UK)
5. Mevrouw drs. M.J. Sanders-Ten Holte te Aerdenhout
6. De heer drs. R.J. Goedbloed te Huizen
7. De heer dr. K. Groenveld te Den Haag
8. De heer ing. A.H. Vermeer te Swifterbant
9. Mevrouw mr. M.B. Tamis te St. Pancras
10. De heer R. van Benthem RA te Zeist
11. De heer drs. W. Th. Russchen te Brussel
12. De heer mr. R.H. van der Meer te Den Haag
13. Mevrouw W.C.M. van Ark-Hessing te Den Haag
14. De heer mr. A. Holtland te IJsselmuiden
15. De heer M.S. Onur te Zuidlaren
16. Mevrouw G.L. Versteegh-Weijers te Limbricht
17. De heer M. van Greuningen te Kortenbergh (B)
18. De heer mr. M. Boumans te Groningen
19. De heer ing. M. Dubbeld te Nieuwekerk a/d IJssel
20. De heer drs. D.D. Straat te Zwolle
21. De heer mr. A.J.M. Manders te Asten
22. De heer P.A.L. Sijmons te Melick
23. De heer ir. L. de Kok te Haren
24. De heer mr. S.J.P. Lyczak te Alphen a/d Rijn
25. Mevrouw E.J. Brandenburg Rotterdam
26. De heer J.P. Vos te 's-Hertogenbosch
27. De heer drs. H.P.R.J. Schoonenberg te Amsterdam
28. Mevrouw drs. T.Th. van Blommestein-Buttinger te Twello
29. De heer drs. F.A. Wijsenbeek te Den Haag

Wijzigingsvoorstellen Europees Parlement

Plaats 1, mr. J.G.C. Wiebenga

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 2, dr. P.C. Plooi-j-van Gorsel

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 3, ir. J. Mulder

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 4, J. Maaten

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 5, drs. M.J. Sanders-Ten Holte

drs. M.J. Sanders-ten Holte (5)

- afdeling Bloemendaal (001)

dr. K. Groenveld (7)

- afdeling Den Haag (002)
- afdeling Wassenaar (003)

Plaats 6, drs. R.J. Goedbloed

ing. A.H. Vermeer (8)

- afdeling Almere (004)

Plaats 7, dr. K. Groenveld

G.L. Versteegh-Weijers (16)

- afdeling Beesel/Reuver (005)
- afdeling Brunssum/Onderbanken (006)
- afdeling Sittard (007)

Plaats 8, ing. A.H. Vermeer

R. van Benthem RA (10)

- afdeling Zeist (008)

drs. W.Th. Russchen (11)

- afdeling Brussel en omstreken (009)

Plaats 9, mr. M.B. Tamis

R. van Benthem RA (10)

- afdeling De Bilt/Bilthoven (010)

M. van Greuningen (17)

- afdeling Amsterdam (011)

Plaats 10, R. van Benthem RA

R. van Benthem RA (10)

- afdeling Amsterdam (012)

mr. R.H. van der Meer (12)

- afdeling Den Haag (013)

M. van Greuningen (17)

- afdeling Purmerend (014)

Plaats 11, drs. W. Th. Russchen

M. van Greuningen (17)

- afdeling Brussel en omstreken (015)

Plaats 12, mr. R.H. van der Meer

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 13, W.C.M. van Ark-Hessing

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 14, mr. A. Holtland

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 15, M.S. Onur

mr. A.J.M. Manders (21)

- afdeling Sint-Michielsgestel (016)

Plaats 16, G.L. Versteegh-Weijers

ir. L. de Kok (23)

- afdeling Haren (017)

Plaats 17, M. van Greuningen

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend

Plaats 18, mr. M. Boumans

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 19, ing. M. Dubbeld

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

plaats 20, drs. D.D. Straat

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 21, mr. A.J.M. Manders

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 22, P.A.L. Sijmons

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 23, ir. L. de Kok

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 24, mr. S.J.P. Lyczak

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 25, E.J. Brandenburg

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 26, J.P. Vos

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

Plaats 27, drs. H.P.R.J. Schoonenberg

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

28, drs. T.Th. van Blommestein-Buttinger

mr. R.A. Haverhoek (groslijst)

- afdeling Meerssen (018)

Plaats 29, drs. F.A. Wijsenbeek

Geen wijzigingsvoorstellen ingediend.

OVERDRACHT VAN STEMMEN

Ondergetekende, afgevaardigde van de afdeling: _____

in de kamercentrale: _____

draagt hierbij zijn / haar stembevoegdheid in de algemene vergadering over

aan: _____

hij/zij is afgevaardigde

van de afdeling: _____

in de kamercentrale: _____

datum: _____

Ondertekening: _____

*NB. Het overdragen van stemmen is gelimiteerd en onderhevig aan voorschriften.
Zie artikel 7.1 van de reglementen TK/PS/EK en EP.*

OPGAVE VAN AFGEVAARDIGDEN

Ondergetekende voorzitter/secretaris* van de afdeling:

verklaart hierbij dat door de ledenvergadering van zijn afdeling de volgende personen zijn benoemd als afgevaardigden naar de algemene vergaderingen van de VVD:

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10

evt. vervolgen op de achterzijde

datum: _____

Ondertekening: _____

* doorhalen wat niet van toepassing is

Toelichting:

De ledenvergadering van de afdeling kan elke keer wanneer een (jaarlijkse) algemene vergadering (landelijk) wordt uitgeschreven de afgevaardigden benoemen, waaronder in ieder geval de bestuursleden. Het verdient wellicht aanbeveling om dit 1x per jaar te doen in de verplichte jaarlijkse ledenvergadering vóór 1 juni; dus telkenmale voor de periode van 1 juni tot 1 juni. Dit laat onverlet het recht van de afdelingsvergadering om tussendoor, indien gewenst of noodzakelijk, nog nieuwe afgevaardigden te benoemen. Dit moet ook weer schriftelijk aan het algemeen secretariaat worden doorgegeven.

Beschrijvingsbrief 102^e Algemene Vergadering

BESCHRIJVINGSBRIEF
102^e ALGEMENE VERGADERING
vastgesteld door het hoofdbestuur op
19 oktober 1998

De openbare buitengewone algemene vergadering van de VVD wordt gehouden op vrijdag 12 maart 1999 in Papendal.

Door de ledenvergaderingen van de afdelingen kunnen tot en met uiterlijk dinsdag 15 december 1998 wijzigingsvoorstellen bij de algemeen secretaris worden ingediend op de voorstellen die in de beschrijvingsbrief zijn opgenomen. Voor de procedure en de wijze van indiening van wijzigingsvoorstellen wordt verwezen naar de bijlage bij de 102^e beschrijvingsbrief. De groslijst voor het Europees Parlement is gepubliceerd in Vrijheid en Democratie, nummer 1455 van september 1998. De ontwerp-kandidatenlijst is gepubliceerd in Vrijheid en Democratie, nummer 1456 van november 1998. De amendementen zullen in de aanvullende beschrijvingsbrief worden gepubliceerd. De aanvullende beschrijvingsbrief wordt uiterlijk vrijdag 19 februari 1998 verstuurd. Op 12 maart zal over de kandidatenlijst voor het Europees Parlement elektronisch worden gestemd.

Beschrijvingsbrief 102^e AV 1999/ 22-10-98

Deze beschrijvingsbrief wordt verzonden aan:

- De secretarissen van afdelingen en het hoofdbestuur

En tevens ter kennisname aan:

- De secretarissen ondercentrales, secretarissen en voorzitters kamercentrales, leden TK, EK en EP en leden commissie Europees Parlement, secretariaat EP.

AGENDA/ 102° AV te Papendal

Kandidaatstelling voor leden van het Europees Parlement periode 1999-2004

- Alle tijden zijn onder voorbehoud van wijzigingen.
- De ontwerp-kandidatenlijst EP vindt u in V&D nr. 1456. Voor de groslijst wordt verwezen naar V&D nr. 1455.
- Bij de vaststelling van de kandidatenlijst zal elektronisch worden gestemd.

.....vrijdag 12 maart 1999, 19.30 uur.....

1. Opening door de voorzitter van de VVD, drs. W.K. Hoekzema
2. Gelegenheid tot het geven van inlichtingen aan de vergadering door de voorzitter van de EP-fractie en de overige zittende leden ingevolge artikel 6.2/6.3 reglement EP
3. Beraadslaging en besluit over het technisch advies en de technische invulling EP (ingevolge artikel 6.4 reglement EP)
 1. Er wordt één gelijklopende kandidatenlijst voor het gehele land ingediend bij het centraal stembureau in Den Haag.
 2. De lijst wordt ingediend onder de naam: VVD- Europese Liberaal-Democraten
 3. Er zal geen lijstverbinding met een andere partij worden aangegaan.
 4. Van de reglementaire mogelijkheid om leden van de VVD die niet in de groslijst zijn opgenomen alsnog kandidaat te stellen wordt geen gebruik gemaakt.
 5. Het aantal plaatsen op de lijst bedraagt maximaal 30
4. Beraadslaging en besluit over de ontwerp-kandidatenlijst EP
5. Toespraak lijsttrekker
6. Sluiting partijvoorzitter

Ontwerp kandidatenlijst Europees Parlement 1999

vastgesteld in VVD-hoofdbestuursvergadering d.d. 19 oktober 1998

1. De heer mr. J.G.C. Wiebenga te Aerdenhout
2. Mevrouw dr. P.C. Plooi-j-van Gorsel te Oude Wetering
3. De heer ir. J. Mulder te Brussel
4. De heer J. Maaten te Londen (UK)
5. Mevrouw drs. M.J. Sanders-Ten Holte te Aerdenhout
6. De heer drs. R.J. Goedbloed te Huizen
7. De heer dr. K. Groenveld te Den Haag
8. De heer ing. A.H. Vermeer te Swifterbant
9. Mevrouw mr. M.B. Tamis te St. Pancras
10. De heer R. van Benthem RA te Zeist
11. De heer drs. W. Th. Russchen te Brussel
12. De heer mr. R.H. van der Meer te Den Haag
13. Mevrouw W.C.M. van Ark-Hessing te Den Haag
14. De heer mr. A. Holtland te IJsselmuiden
15. De heer M.S. Onur te Zuidlaren
16. Mevrouw G.L. Versteegh-Weijers te Limbricht
17. De heer M. van Greuningen te Kortenberg (B)
18. De heer mr. M. Boumans te Groningen
19. De heer ing. M. Dubbeld te Nieuwekerk a/d IJssel
20. De heer drs. D.D. Straat te Zwolle
21. De heer mr. A.J.M. Manders te Asten
22. De heer P.A.L. Sijmons te Melick
23. De heer ir. L. de Kok te Haren
24. De heer mr. S.J.P. Lyczak te Alphen a/d Rijn
25. Mevrouw E.J. Brandenburg Rotterdam
26. De heer J.P. Vos te 's-Hertogenbosch
27. De heer drs. H.P.R.J. Schoonenberg te Amsterdam
28. Mevrouw drs. T.Th. van Blommestein-Buttinger te Twello
29. De heer drs. F.A. Wijsenbeek te Den Haag

EUROPEES PARLEMENT

Nadere toelichting op de ontwerprijst conform artikel 4.5 EP

De heer drs F.A. Wijsenbeek, zittend lid, is door het hoofdbestuur gevraagd als lijstduwer van de ontwerp-kandidatenlijst op te treden. De heer Wijsenbeek heeft hierin bewilligd.

Tijdpad BAV 12 maart 1999

Wijzigingsvoorstellen

De ledenvergaderingen van afdelingen hebben tot en met dinsdag 15 december 1998 te 24.00 uur, gelegenheid om amendementen op de voorstellen in de beschrijvingsbrief in te dienen.

Modelformulier

Wijzigingsvoorstellen gelden per plaats en kunnen één persoon betreffen. Personen kunnen alleen voorgesteld worden voor een hogere plaats. Voor het indienen van de wijzigingsvoorstellen dient gebruik gemaakt te worden van een modelformulier (bijlage). Per plaats één formulier inleveren. Het formulier mag worden gekopieerd of digitaal worden nagemaakt. Alleen papieren formulieren, voorzien van een handtekening van de secretaris of degene die hem/ haar vervangt, worden geaccepteerd.

Aanvullende beschrijvingsbrief

De aanvullende beschrijvingsbrief voor de 102e Algemene Vergadering, met daarin opgenomen de wijzigingsvoorstellen van de ledenvergaderingen van afdelingen en eventueel van het hoofdbestuur, wordt uiterlijk op 19 februari aan de afdelingen verzonden.

102^e Algemene Vergadering

De 102^e Algemene Vergadering waarin de kandidatenlijst voor het Europese Parlement wordt vastgesteld, wordt gehouden op 12 maart 1999 in Congrescentrum Papendal (Arnhem).

**BESCHRIJVINGSBRIEF ALGEMENE VERGADERING
(Kandidatenlijst)**

agendapunt: _____

inzake: _____

ingediend door (afdeling):

Amendement (voor elk amendement een apart formulier gebruiken)

TEKST

In afwijking van de ontwerp-kandidatenlijst wordt voor plaats _____ voorgesteld

(naam voorlopige kandidaat)

MOTIVERING *

Let op. Een kandidaat die op een lagere plaats op de ontwerp-kandidatenlijst staat kan alleen worden voorgedragen voor een hogere plaats. Eventueel kan ook een voorlopige kandidaat die op de groslijst maar niet op de ontwerp-kandidatenlijst staat, worden voorgedragen.

**Hier dient het wijzigingsvoorstel kort en toch duidelijk te worden gemotiveerd.*

aangenomen door de ledenvergadering
van de afdeling:
op:
de secretaris:

Beschrijvingsbrief 103^e Algemene Vergadering

BESCHRIJVINGSBRIEF
103^e ALGEMENE VERGADERING
vastgesteld door het hoofdbestuur op
19 oktober 1998

De openbare buitengewone algemene vergadering van de VVD wordt gehouden op zaterdag 13 maart 1999 in Papendal.

Door de ledenvergaderingen van de afdelingen en de statenfracties kunnen tot en met uiterlijk dinsdag 15 december 1998 wijzigingsvoorstellen bij de algemeen secretaris worden ingediend op de voorstellen die in de beschrijvingsbrief zijn opgenomen. Voor de procedure en de wijze van indiening van wijzigingsvoorstellen wordt verwezen naar de bijlage bij de 103^e beschrijvingsbrief. De groslijst voor de Eerste Kamer is gepubliceerd in Vrijheid en Democratie, nummer 1455 van september 1998. De ontwerp-kandidatenlijst is gepubliceerd in Vrijheid en Democratie, nummer 1456 van november 1998. De amendementen zullen in de aanvullende beschrijvingsbrief worden gepubliceerd. De aanvullende beschrijvingsbrief wordt uiterlijk vrijdag 19 februari 1998 verstuurd. Op 13 maart zal over de kandidatenlijst voor de Eerste Kamer elektronisch worden gestemd.

Beschrijvingsbrief 103^e AV 1999/ 22-10-98

Deze beschrijvingsbrief wordt verzonden aan:

- De secretarissen van afdelingen, het hoofdbestuur en de voorzitters van de statenfracties.

En tevens ter kennisname aan:

- De secretarissen van ondercentrales, secretarissen en voorzitters kamercentrales, leden TK, EK en EP en leden commissie Eerste Kamer en secretariaat EK.

AGENDA 103^e AV/ te Papendal

Kandidaatstelling voor leden van de Eerste Kamer periode 1999-2003

- *Alle tijden zijn onder voorbehoud van wijzigingen*
- *De ontwerp-kandidatenlijst EK vindt u in V&D nr. 1456. Voor de groslijst wordt verwezen naar V&D nr. 1455.*
- *Bij de vaststelling van de kandidatenlijst zal elektronisch worden gestemd.*

.....zaterdag 13 maart 1999, 10.00 uur.....

1. Opening door de voorzitter van de VVD, de heer drs. W.K. Hoekzema
2. Gelegenheid tot het geven van inlichtingen aan de vergadering door de voorzitter van de EK-fractie en de overige zittende leden ingevolge artikel 6.4/6.5 reglement EK
3. Beraadslaging en besluit over het technisch advies en de technische invulling EK (ingevolge artikel 6.4 reglement EK)
 1. Er wordt één gelijklopende kandidatenlijst in alle provincies ingediend bij de commissaris van de Koningin of degene die daarvoor is aangewezen.
 2. De lijst wordt ingediend onder de naam: V.V.D.
 3. Er zal geen lijstverbinding met een andere partij worden aangegaan.
 4. Van de reglementaire mogelijkheid om leden van de VVD die niet in de groslijst zijn opgenomen alsnog kandidaat te stellen wordt geen gebruik gemaakt.
 5. Het aantal plaatsen op de lijst bedraagt maximaal 46
4. Beraadslaging en besluit over de ontwerp-kandidatenlijst EK
5. Toespraak door de lijsttrekker.
6. Sluiting door de partijvoorzitter.

Ontwerp kandidatenlijst Eerste Kamer 1999

vastgesteld in VVD-hoofdbestuursvergadering d.d. 19 oktober 1998

1. De heer mr. F. Korthals Altes te Rotterdam
2. De heer dr. L. Ginjaar te Burgh Haamstede
3. De heer H. Wiegels te Giekerk
4. Mevrouw N.H. van den Broek-Laman Trip te Heemstede
5. De heer dr. W.F. van Eekelen te Den Haag
6. Mevrouw prof. dr. H.M. Dupuis te Voorschoten
7. De heer drs. D.J.D. Dees te Breda
8. Mevrouw mr. M.E. Bierman-Beukema toe Water te Heemstede
9. De heer M.J. Varekamp te Naaldwijk
10. De heer drs. L. Hilarides te Drachten
11. Mevrouw F.M. Roscam Abbing-Bos te Rijswijk
12. De heer prof. dr. U. Rosenthal te Rotterdam
13. De heer drs. P.J.H.M. Luijten te Amsterdam
14. Mevrouw mr. P. Swenker te Hoogland
15. De heer J.A. van Graafeiland te Venlo
16. Mevrouw prof. dr. mr. E.M. Kneppers-Heynert te Sauwerd
17. De heer ing. L.M. de Beer te Vlaardingen
18. De heer ir. N.G. Ketting te Huizen
19. De heer drs. P.P. Snoep te Enschede
20. De heer J.J. van Heukelum te Tynaarlo
21. De heer A. de Jager te Waddinxveen
22. De heer mr. J. Rensema te Hoorn
23. Mevrouw drs. J. de Blécourt-Maas te Landgraaf
24. Mevrouw mr. A. Broekers-Knol te Overveen
25. Mevrouw mr. R.L. Spier-van der Woude te Amsterdam
26. De heer prof. drs. A.F.A. Korsten te Schimmert
27. De heer mr. A. van der Meer te Surhuizum
28. Mevrouw dr. A.D. Wolff-Albers te Bilthoven
29. De heer mr. G.J. de Graaf te Vught
30. De heer ir. A.B.I.M. Vos de Wael te Bennekom
31. De heer mr. ir. J. Huisman te Goes
32. Mevrouw drs. I. Günther te Bergen NH
33. Mevrouw A.A. Aeyelts Averink-Winsemius te Krimpen a/d IJssel
34. De heer mr. C.J. Nyqvist te Den Haag
35. Mevrouw mr. F.G. van Diepen-Oost te Huizen
36. De heer mr. F.M. Visser te Zaandam
37. Mevrouw mr. N. Klijn te Amsterdam
38. De heer G.J. Swinkels te Best
39. Mevrouw G.A. Schleurholts te Haren
40. De heer A. Pruijs te Wassenaar
41. De heer drs. P. Ressenaa te Wassenaar
42. De heer ir. P. Loos te Lelystad
43. De heer prof. dr. S. Dijkstra te Hengelo
44. De heer dr. mr. A. Voûte te Aerdenhout
45. Mevrouw M.C.A. Jansen te Amsterdam
46. De heer mr. M.P.M. van de Ven te Nieuwe Wetering

EERSTE KAMER

Nadere toelichting op de ontwerprijst conform artikel 4.5 EK

De heer ir M.H.C. Lodewijks, zittend lid, heeft zich niet beschikbaar gesteld voor de kandidatenrijst. De heer J.W. Verbeek en de heer mr H.P. Talsma, zittende leden, zijn door het hoofdbestuur niet op de ontwerp kandidatenrijst geplaatst.

Het hoofdbestuur heeft gevolg willen geven aan de bij meerdere gelegenheden uitgesproken wens van de Algemene Vergadering om meer gekwalificeerde vrouwen voor te dragen voor vertegenwoordigende functies. Met inachtneming van bovenstaand uitgangspunt is naar de mening van het hoofdbestuur een ontwerp-kandidatenrijst tot stand gekomen waar een goed evenwicht tussen nieuwe en zittende leden is gerealiseerd.

*Geen onderwerp van de beraadslaging op 13 maart 1999
(teruggetrokken resp. verwijderd van de grosrijst, derhalve niet amendeerbaar)*

- De heer ir M.H.C. Lodewijks
- De heer J. Franssen
- Mevrouw drs. M.M.H. Kamp †

Tijdpad BAV 13 maart 1999

Wijzigingsvoorstellen

De ledenvergaderingen van afdelingen en de statenfracties, hebben tot en met dinsdag 15 december 1998 te 24.00 uur, gelegenheid om amendementen op de voorstellen in de beschrijvingsbrief in te dienen.

Modelformulier

Wijzigingsvoorstellen gelden per plaats en kunnen één persoon betreffen. Personen kunnen alleen voorgesteld worden voor een hogere plaats. Voor het indienen van de wijzigingsvoorstellen dient gebruik gemaakt te worden van een modelformulier (bijlage). Per plaats één formulier inleveren. Het formulier mag worden gekopieerd of digitaal worden nagemaakt. Alleen papieren formulieren, voorzien van een handtekening van de secretaris of degene die hem/ haar vervangt, worden geaccepteerd.

Vergadering met de statenfracties

Op zaterdag 30 januari 1999 vergadert het hoofdbestuur met de gezamenlijke statenfracties over o.m. de ontwerp-kandidatenrijst en de amendementen voor de Eerste Kamer. Naar aanleiding van deze bijeenkomst kan het hoofdbestuur nog wijzigingsvoorstellen doen inzake de volgorde van de kandidatenrijst.

Aanvullende beschrijvingsbrief

De aanvullende beschrijvingsbrief voor de 103^e Algemene Vergadering, met daarin opgenomen de wijzigingsvoorstellen van de ledenvergaderingen van afdelingen, van de statenfracties en eventueel van het hoofdbestuur, wordt uiterlijk op 19 februari aan de afdelingen verzonden.

103^e Algemene Vergadering

De 103^e Algemene Vergadering waarin de kandidatenrijst voor de Eerste Kamer wordt vastgesteld, wordt gehouden op 13 maart 1999 in Congrescentrum Papendal (Arnhem).

**BESCHRIJVINGSBRIEF ALGEMENE VERGADERING
(Kandidatenlijst)**

agendapunt: _____

inzake: _____

ingediend door (afdeling):

Amendement (voor elk amendement een apart formulier gebruiken)

TEKST

In afwijking van de ontwerp-kandidatenlijst wordt voor plaats _____ voorgesteld

(naam voorlopige kandidaat)

MOTIVERING *

Let op. Een kandidaat die op een lagere plaats op de ontwerp-kandidatenlijst staat kan alleen worden voorgedragen voor een hogere plaats. Eventueel kan ook een voorlopige kandidaat die op de groslijst maar niet op de ontwerp-kandidatenlijst staat, worden voorgedragen.

**Hier dient het wijzigingsvoorstel kort en toch duidelijk te worden gemotiveerd.*

aangenomen door de ledenvergadering

van de afdeling:

op:

de secretaris:

ONTWERP KANDIDATENLIJST

Eerste Kamer 1999

Het hoofdbestuur heeft in zijn vergadering van 19 oktober 1998 de ontwerp-kandidatenlijst voor de Eerste Kamer vastgesteld.

Het hoofdbestuur heeft een evenwichtige ontwerplijst samengesteld. Deze lijst bevat 46 personen, waarvan 30 mannen (65%) en 16 vrouwen (35%). De ontwerplijst is een mix van zittende en nieuwe kandidaten.

De kandidatenlijst zal worden vastgesteld in de 103^e algemene vergadering op 13 maart 1999 te Papendal (Arnhem)

mr D.W. Zwart
directeur

Tabel 1: code groslijst

- a Straat
- b Postcode
- c Plaats
- d Geboortedatum
- e Aanvang lidmaatschap VVD
- f Opleiding na de lagere school
- g Beroepshalve uitgeoefende functies gedurende de laatste 10 jaren
- h Functies in de VVD en/ of andere politieke partijen gedurende de laatste 10 jaren
- i Functies in (politieke) vertegenwoordigende lichamen gedurende de laatste 10 jaren
- j Andere maatschappelijke ervaring/ activiteiten gedurende de laatste 10 jaren
- k De onderwerpen die de voorlopige kandidaat naar eigen inzicht het beste liggen (zie code onderwerpen)
- l Afdelingen die betrokkene voorlopig kandidaat hebben gesteld

Tabel 2: code onderwerpen

- 1) Justitie
- 2) Binnenlandse Zaken
- 3) Buitenlandse Zaken en Ontwikkelingssamenwerking
- 4) Defensie
- 5) Financiën
- 6) Economische Zaken
- 7) Sociale Zaken en Werkgelegenheid
- 8) Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
- 9) Volksgezondheid, Welzijn en Sport
- 10) Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
- 11) Verkeer en Waterstaat
- 12) Landbouw, Natuurbeheer en Visserij

Het technisch advies voor de kandidaatstelling van leden voor de Eerste Kamer periode 1999-2003

Het hoofdbestuur heeft op 19 oktober 1998 het technisch advies voor de verkiezing van leden voor de Eerste Kamer opgesteld. Dit advies gaat ingevolge artikel 4.3/4.5 EK uit van een aantal onderwerpen waarover de algemene vergadering van 13 maart 1999 zich dient uit te spreken.

- 1 Er wordt één gelijklopende kandidatenlijst in alle provincies ingediend bij de commissaris van de Koningin of degene die daarvoor is aangewezen.
- 2 De lijst wordt ingediend onder de naam: V.V.D.
- 3 Er zal geen lijstverbinding met een andere partij worden aangeaan.
- 4 Van de reglementaire mogelijkheid om leden van de VVD die niet in de groslijst zijn opgenomen alsnog kandidaat te stellen wordt geen gebruik gemaakt.
- 5 Het aantal plaatsen op de lijst bedraagt maximaal 46.

1. KORTHALS ALTES, MR. F. (M)

- a) Oudorpweg 9
- b) 3062 RB
- c) Rotterdam
- d) 15-05-1931
- e) 1956
- f) Gymnasium-A; Nederlands Recht
- g) Advocatuur (1958-1982); minister van Justitie (1982-1989); lid Tweede Kamer (1989-1991); advocatuur (1990-1997); voorzitter Eerste Kamer (1997-heden)
- h) Voorzitter VVD (1975-1981); erelid
- i) Lid Eerste Kamer (1981-1982); lid Tweede Kamer (1989-1991); lid Eerste Kamer (1991-heden); voorzitter VVD-fractie Eerste Kamer (1995-1997)
- j) Commissaris Elsevier-NDU (1979-1982); commissaris Bloemers-Nassau Groep (1990-heden); voorzitter Nederlands Centrum voor Handelsbevordering (1990-heden); commissaris Staatssloterij (1995-heden)
- k) 1,2,3,11
- l) HB

2. GINJAAR, DR. L. (M)

- a) Rooiedal 8
- b) 4328 PZ
- c) Burgh Haamstede
- d) 28-05-1928
- e) 1950
- f) RU Leiden (gepromoveerd, 1960)
- g) Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne in het kabinet Van Agt/Wiegel (1977-1981); voordien werkzaam bij de Nederlandse Organisatie voor toegepast onderzoek, laatstelijk als directeur studie- en informatiecentrum TNO voor milieu-onderzoek; voorzitter van het college van bestuur van de Rijksuniversiteit te Utrecht (1982-1986); voorzitter van de Centrale Raad voor de Milieuhygiëne (1985-1993); voorzitter Gezondheidsraad (1985-1996); hoogleraar Milieugezondheidskunde RU Limburg (1991-1994)
- h) Voorzitter van de afdeling Rijswijk van de VVD (1967-1970); lid Provinciale Staten van Zuid-Holland, laatstelijk als fractievoorzitter (1971-1977); lid van het hoofdbestuur en dagelijks bestuur VVD (1983-1991); voorzitter van de VVD (november 1986-oktober 1991); lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal (1981-heden); erelid; fractievoorzitter Eerste Kamer
- i)
- j)
- k) 2,8,9,10,11,12
- l) HB

3. WIEGEL, H. (M)

- a) Rinia van Nautaweg 25
- b) 9061 AA
- c) Giekerk
- d) 16-07-1941
- e) 1961

- f) Gymnasium-B; kandidaatsexamen Politieke Wetenschappen
- g) Commissaris van de Koningin (1982-1994); voorzitter Zorgverzekeraars Nederland (1994-heden)
- h) Erelid
- i) -
- j) Voorzitter Centraal Brouwerij kantoor; diverse commissariaten
- k) 2
- l) HB

4. BROEK-LAMAN TRIP, N.H. VAN DEN (V)

- a) Molenlaan 4
- b) 2103 AE
- c) Heemstede
- d) 19-07-1937
- e) 1964
- f) M.M.S. kleuterleidster
- g) Lid van het college van gedeputeerde staten van Gelderland (1982-1991); burgemeester Heemstede (1993-heden)
- h) Mede-opsteller diverse verkiezingsprogramma's; lid partijraad; dagelijks bestuur Vereniging van Staten- en Raadsleden; voorzitter Vereniging van Staten- en Raadsleden (1991-1993); adviserend lid hoofdbestuur VVD (1991-1993)
- i) Voorzitter Interprovinciaal Overleg (IPO); lid Nationale Raad Volksgezondheid; lid Provinciale Staten Gelderland (1974-1993); lid Eerste Kamer der Staten-Generaal (1993-heden)
- j) Voorzitter rijkscommissie voor de musea (1989-1993); president International Cremation Federation (1990-1997); voorzitter Nederlandse Tuinen Stichting (1992-1997); voorzitter Stichting Telematica (1991-1993); voorzitter Stichting Patiëntenfonds (1996-heden); commissaris Zorg Consult Nederland (1994-heden); bestuurslid Berlage Instituut Amsterdam (1997-heden)
- k) 2,7,8,9
- l) HB

5. EEKELN, DR. W.F. VAN (M)

- a) Else Mauhsaan 187
- b) 2597 HE
- c) Den Haag
- d) 05-02-1931
- e) 1966
- f) Gymnasium-B; Rechtenstudie RU Utrecht; Politieke Wetenschappen Princeton University; doctor in de Rechtsgeleerdheid
- g) Staatssecretaris van Defensie en Buitenlandse Zaken; lid Tweede Kamer; minister van Defensie; secretaris-generaal WEU
- h) Voorzitter Defensie commissie
- i) Lid Eerste Kamer; NAVO Assemblée; Benelux Raad
- j) Voorzitter Europese Beweging Nederland; bestuurslid Nederlands Genootschap Internationale Zaken; voorzitter Nationaal Fonds Sport Gehandicapten
- k) 3,4
- l) HB

6. DUPUIS, PROF. DR. H.M. (V)

- a) Benvenutolaan 33
- b) 2253 AH
- c) Voorschoten
- d) 30-05-1945
- e) 1995
- f) Doctor Godgeleerheid; kand. rechten
- g) Hoogleraar (medische) ethiek
- h) Lid commissie Liberalisme 21^e eeuw; lid partijraad; lid kernredactie Liberaal Reveil
- i) -
- j) Lid Gezondheidsraad, Onderwijsraad, Adviesraad Veilig Verkeer Nederland; voorzitter/lid diverse ethische commissies; vice-voorzitter SOS-kinderdorpen; voorzitter Nederlandse Vereniging Vrijwillige Euthanasie; lid commissie Dunning; lid commissie v.d. Haak (bejegening asielzoekers)
- k) 1,8,9
- l) Voorschoten

7. DEES, DRS. D.J.D. (M)

- a) Zandberglaan 7
- b) 4818 GH
- c) Breda
- d) 13-12-1944
- e) 1967
- f) HBS-B; doctoraal farmacie; apothekers-examen
- g) Lid Tweede Kamer; staatssecretaris Volksgezondheid en Sport
- h) Thans lid Eerste Kamer; lid redactie Liberaal Reveil
- i) Lid Tweede Kamer; lid Eerste Kamer
- j) Voorzitter Zorg Onderzoek Nederland; kroonlid Centraal Orgaan Tarieven Gezondheidszorg; commissaris OZ-Zorgverzekeringen; lid Raad van Toezicht Academisch Ziekenhuis Rotterdam
- k) 4,8,9
- l) HB

8. BIJMAN-BEUKEMA TOE WATER, MR. M.E. (V)

- a) Van Merlenlaan 35
- b) 2101 GC
- c) Heemstede
- d) 11-03-1943
- e) 1970
- f) Doctoraal Nederlands Recht
- g) Regionaal inspecteur milieuhygiëne Z-H (staatstoezicht); directeur interbestuurlijke betrekkingen en informatievoorziening BIZA
- h) Afdelingsbestuur en partijraad (voor 1988); commissie verkiezingsprogramma (1994 en 1998); partijcommissie milieu
- i) Gemeenteraad Heemstede; raadslid-fractievoorzitter-wethouder (1978-1988)
- j) Lid stuurgroep brede maatschappelijke discussie energiebeleid; voorzitter Raad van Toezicht Teylers Museum; bestuurslid Hollandse Maatschappij der Wetenschappen
- k) 2,6,9,10,11
- l) Heemstede

9. VAREKAMP, M.J. (M)

- a) Opstalweg 5a
- b) 2671 LW
- c) Naaldwijk
- d) 22-05-1942
- e) 1967
- f) MULO B; tuinbouwvakopleiding; MBA (Moderne Bedrijfsadministratie); M-O Economie (geen examen)
- g) Tuinbouwondernemer; lid Eerste Kamer der Staten-Generaal (VVD)
- h) Lid Eerste Kamer (1995-heden)
- i) Voorzitter Bestuur Agrarische Hogeschool Delft (1985-heden); voorzitter Raad van Commissarissen Bloemenveiling Holland; voorzitter Raad van Commissarissen Beekenkamp B.V. (1989-heden); lid Raad van Commissarissen

oprichtster en secr. Juniorkamer De Landen van Overmaze; bestuurslid Limburgse monumenten stichting; vz. Sittard War Graves Committee (Afcnt)

k) 1/3/4/6/8/9/13/22/23/29/31
l) Sittard

17. GREUNINGEN, M. VAN (M)

- a) Vierhuizenstraat 40
b) B-3070
c) Kortenberg (B)
d) 10-08-1955
e) 1976
- f) HAVO; cursus Vakbekwaamheid voor nationaal en internationaal goederenvervoer op de weg
g) Ambtenaar Europees Parlement sinds 1976; Transportdienst Europees Parlement Brussel ('87-'91); vice-vz. Ondernemingsraad EP ('91-'94); Transportdienst EP ('94-heden)
h) mede-oprichter en propagandacommissie VVD-afdeling Luxemburg; lid Commissie Europa afdeling Brussel; lid partijcommissie Sociale Zaken; lid Liberale Internationale Groep Nederland; lid Commissie Europese Politiek afdeling Amsterdam
i) -
j) mede-oprichter en bestuurslid van een onafhankelijke ambtenarenorganisatie EP; lid Europese Beweging Nederland
k) 3/8/20/22/30/grote stedenbeleid
l) Brussel / Amsterdam

18. BOUMANS, MR. M. (M)

- a) Paterswoldseweg 310
b) 9727 BX
c) Groningen
d) 13-11-1974
- e) 1996
- f) VWO; Juridisch Bestuurswetenschappen; Nederlands Recht, differentiatie publiek- en privaatrecht
g) juridisch medewerker afd. Kabinet gemeente Veendam ('96-'97); medewerker VVD-raadsfractie Groningen ('96-'98); organisatie-adviseur Groningen ('97-'98); beleidsmedewerker Regionale Brandweer Drenthe ('98-heden)
h) vz. en lid cie Sociale Zaken en Arbeidsmarktbeleid afd. Groningen; redactiefid verkiezingsprogramma afd. Groningen; lid campagne team GR- en TK-verkiezingen 1998
i) -
j) lid bestuur buurtver. Exloo; secr. Groene Gulden Fonds; vice-vz. bewonersvereniging Groningen; vz. studievereniging Bestuurswetenschappen Groningen; adv.lid Landelijk Overlegorgaan Bestuurskunde Utrecht; studentlid studierichtingscommissie bestuurswetenschappen vakgroep bestuursrecht en bestuurskunde; adv. studentlid sectie BSK; lid congres en jubileumcommissie Bestuurlijke integriteit; mede-oprichter en vz. studenten retoricavereniging Aequitas
k) 1/4/7/8/12/13/18/19/20/21/22/27/28/29/30
l) Groningen

19. DUBBELD, ING. M. (M)

- a) Azaleaveld 8
b) 2914 PL
c) Nieuwekerk a/d IJssel
d) 02-02-1944
- e) 1981
- f) VWO; Werktuigbouwkunde HTS Rotterdam; Natuurkunde HBO-B Delft
g) TNO Milieu ('70-'92); Senter EG Liaison ('92-heden)
h) bestuurslid propaganda afd. Vlaardingen ('83-'87); vz. bestuur afd. Nieuwekerk a/d IJssel ('91-'97)
i) -
j) lid Erasmus Milieuclub; bestuur huiseigenarenvereniging
k) 1/4/5/6/10/11/18/19/20/21/23/24
l) Nieuwekerk a/d IJssel

20. STRAAT, DRS. D.D. (M)

- a) Aplein 2a
b) 8011 TK
c) Zwolle
d) 19-10-1970
e) 1991
- f) VWO; Technische Bedrijfskunde ('90-'92); Bestuurskunde ('92-'97)
g) Business Consultant Cap Gemini Nederland ('98-heden); diverse functies naast studie
h) lid Eurocontact; lid Leergang Provinciale Staten, Haya van Somerenstichting; vz. LYMEC bestuur; lid ELDR partijbestuur
i) lid Provinciale Staten Overijssel ('95-heden); lid Euregioraad ('95-heden)
j) Topkadertraining ('96); Kadertraining Europa ('97); lid werkgroep Haya van Somerenstichting; Inleider Leergang Gemeenteraad HvS
k) 1/18/19/20/22
l) Enschede / Zwolle

21. MANDERS, MR. A.J.M. (M)

- a) Gezandebaan 44
b) 5725 TN
c) Asten
d) 14-03-1956
e) 1990
- f) Atheneum A; Academie Beeldende Vorming; Nederlands Recht RU Limburg; Postacademische Opleiding RU Nijmegen
g) Industrieel Vormgever; eigenaar Plantenkwekerij; Advocaat
h) lid bestuur afd. Someren-Asten ('92-'94)
i) fvz. Gemeenteraad Asten ('94-heden); lid Provinciale Staten Noord-Brabant ('95-heden)
j) beeldend kunstenaar; hockey coach; bestuurslid Stichting Jazzfestival Helmond
k) 1/6/7/11/13/19
l) Someren-Asten

22. SIJMONS, P.A.L. (M)

- a) Krekelberg 5
b) 6074 DP
c) Melick
d) 18-05-1960
e) 1981
- f) MAVO; HAVO; HBO Frans/Geschiedenis; Assurantie B; NIMA A
g) docent Frans/Geschiedenis; adj. directeur management opleiding; directeur assurantie bedrijven; wethouder
h) lid bestuur JOVD; lid bestuur afd. Roermond
i) lid gemeenteraad Roermond ('86-'96); wethouder/loco-burgemeester Roermond
j) cursusleider HvS; vz. City vereniging Roermond; lid beheercie. BL6
k) 1/3/4/6/7/18/19/22/28
l) Roermond

23. KOK, IR. L. DE (M)

- a) Stevinweg 6
b) 9752 PC
c) Haren
d) 13-07-1947
e) 1986
- f) HBS-B; HTS-Chemie; TU Bedrijfskunde
g) diverse managementfuncties bij Philips in binnen- en buitenland; Directie Algemeen Ziekenhuis - Gemachtigde CSZ; Interim Management diverse bedrijven
h) vz. afd. Haren; lid KC Groningen
i) lid Gemeenteraad Haren; lid AB Regio Centraal Groningen
j) bestuurslid NIVE
k) 1/2/3/4/5/6/7/9/10/19/20/21/22/27/29
l) Haren

24. LYCZAK, MR. S.J.P. (M)

- a) Saffierstraat 205
b) 2403 XS
c) Alphen aan den Rijn
d) 20-01-1951
- e) 1973
- f) HAVO; Hogere Zeevaartschool; Privaat Recht Erasmus Universiteit
g) diverse commerciële functies ('76-'89); contract manager Koninklijke marine ('89-'94); wethouder financiën, belastingen, milieu, informatisering, en Europese Zaken, Alphen aan den Rijn ('94-heden)
h) bestuurslid vice-vz. Alphen aan den Rijn
i) lid gemeenteraad Alphen aan den Rijn ('90-heden), waarvan wethouder vanaf '94
j) lid EBN; lid Alliance française; lid VNG Commissie Europese Zaken; lid raden van Commissarissen electriciteits-distributiebedrijf en watermaatschappij; reserve-officier Koninklijke Landmacht
k) 1/2/3/5/10/22/23/24/28/29
l) Alphen aan den Rijn

25. BRANDENBURG, E.J. (V)

- a) Burg. L. de Montignylaan 130
b) 3055 NG
c) Rotterdam
d) 09-05-1957
- e) 1973
- f) Gymnasium alpha; BA honours Comparative History, University of Essex (VK); Postgraduate Diploma Interpreting Techniques, University of Westminster (VK); Promotie (Ph.D.) onderzoek University of Hull (VK)
g) AIIC congresstolk (Nederlands, Engels, Frans, Duits) in eigen onderneming; mede-eigenaar congresstolkenbureau; docent Hogeschool Antwerpen;
h) bestuurslid en ondervz. afd./KC Rotterdam ('89-'92); secretaris Partijcommissie Europese Zaken ('90-'98); (plv.) lid Eurocontact ('90-heden); bestuurslid en ondervz. LIGN ('91-'97); lid voorbereidingswerkgroep Vrouwen in de VVD VN-wereldconferentie Peking '95 ('93-'95); inleider cursus Europa, HvS; vertegenwoordiger Vrouwen in de VVD in de NGO delegatie VN-wereldvrouwenconferentie te Peking ('95); ondervz. Onderafdeling Hillegersberg/Schiebroek ('95-'97); lid werkgroep Europa Politieke Vrouwen Organisaties ('96-'97); lid Steering Committee International Network of Liberal Women INLW ('96-'97); partijraadslid ('92-'98)
i) -
j) diverse commissies AIIC regio Nederland; examiner SNEVT examens
k) 1/3/4/6/8/17/22/29/30
l) Rotterdam

26. VOS, J.P. (M)

- a) Willem van Oranjelaan 81
b) 5211 CS
c) 's-Hertogenbosch
d) 29-10-1949
- e) 1995
- f) Detailhandelsvakschool
g) directeur Importbedrijf kinderveiligheid
h) lid Campagneteam Den Bosch
i) -
j) vz. TC252 Nederlands Norm. Instituut (kinderveiligheid); lid van de CEN, Brussel; vice-vz. Vughtert Poort wijkraad
k) 4/11/29
l) 's-Hertogenbosch

27. SCHOONENBERG, DRS. H.P.R.J. (M)

- a) St. Luciensteeg 22 1
hg
b) 1012 PM
c) Amsterdam
d) 25-04-1959
- e) 1996
- f) HAVO; VWO; doctoraal economische en sociale geschiedenis
g) extern adviseur en redacteur Elsevier ('86); informatiemanagement t.b.v. documentair project van het Nieuw Israëlitisch Weekblad ('90); zelfstandig adviseur en ondernemer ('91-heden)
h) kascommissie afd. Centrum/Westerpark
i) -
j) vz. sub-faculteitsvereniging Archimedes; mede-organisator Bicentennial Project SIB Nederland; initiatiefnemer en vz. Amsterdamse Studenten Golf Genootschap; initiatiefnemer en vz. studentenvereniging voor wetenschappelijke betrekkingen tussen Nederlandse en (Zuid) Oostaziatische Universiteiten (Chain); vz. Stichting Instituut Europa Latijns-Amerika
k) 13/14/19/22/23/31
l) Amsterdam

28. BLOMMESTEIN-BUTTINGER, DRS. T.TH. VAN (V)

- a) Rijksstraatweg 32
b) 7391 MR
c) Twello
d) 20-06-1941
e) 1979
- f) Gymnasium B; doctoraal Nederlands recht
g) adjunct-conservator Stads- en Atheneumbibliotheek Deventer ('87-'90); docent opleidingen voor toerisme ('90-heden)
h) lid bestuur OC Apeldoorn/Voorst ('86-'90); lid KC Gelderland ('86-'90)
i) lid Provinciale Staten Gelderland ('93-'95)
j) prov. Bestuur Plattelandsvrouwen Friesland; vz. bestuur Openbare bibliotheken Terschelling; mede-schrijfster van VVD-cursusboek EG; provinciaal bestuurslid van de Vrouwelijke Adviescommissie voor de Woningbouw; beheerder van archief Malteser Orde te Utrecht
k) 1/7/12/18/19/20/25/27/28
l) Voorst

29. WIJSENBEK, DRS. F.A. (M)

- a) Parkweg 28
b) 2585 JK
c) Den Haag
d) 16-06-1944
e) 1965
- f) Gymnasium A; doctoraal Rechten RU Leiden; MA Political Science
g) secr. gen. ELDR ('76-'82); Europees Ambtenaar ('82-'84)
h) vice-vz. KC Den Haag; vz. Verkiezingsprogramma ELD
i) lid Europees Parlement ('84-heden)
j) diverse adviseursfuncties
k) 30/ juridische zaken / vervoer en toerisme / institutionele zaken
l) HB

Een samenwerkingsproject JOVD - VVD:

Een avond met Zalm in Leiden

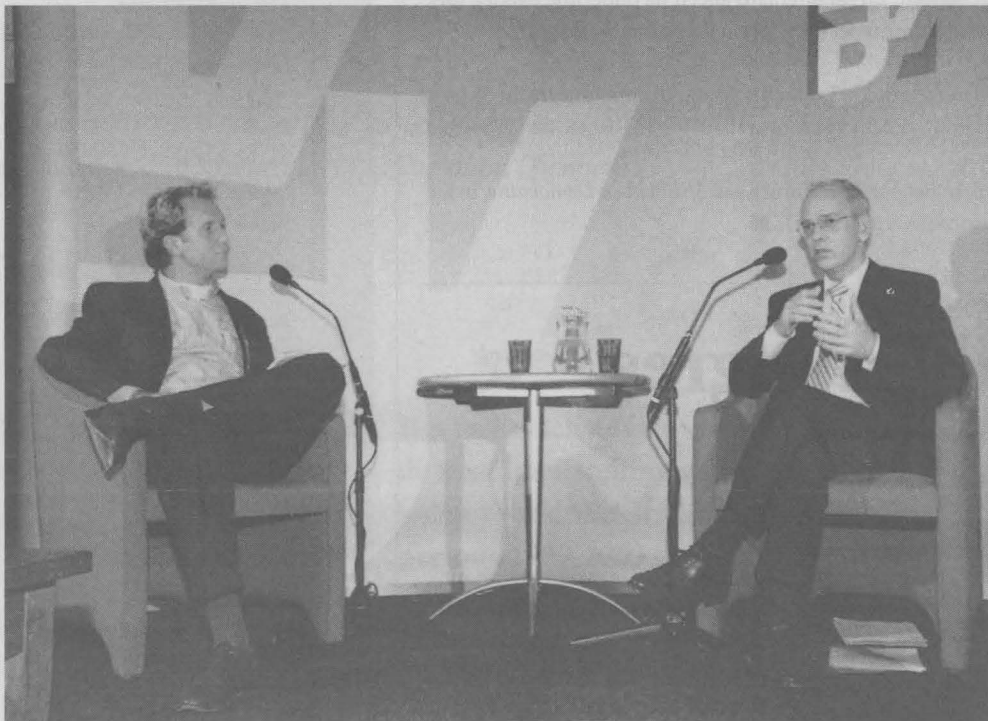
door Remco van Lunteren, foto: Eric van der Horst

Woensdag 23 september sprak minister Zalm tijdens een thema-avond van JOVD & VVD over het regeerakkoord en de miljoenennota. Tijdens deze avond was een grote groep liberale jongeren bijeen om de minister te horen en met hem te discussiëren. De avond vond plaats in Stadscafé van der Werff in Leiden. De avond was één van die activiteiten die door de JOVD in samenwerking met de VVD worden georganiseerd.

De minister begon met een korte toespraak, waar hij sprak over het begrotingsbeleid van Paars II en de eisen aan de Euro. Kort ging hij ook nog in op het regeerakkoord en de investeringen die Paars II nog te wachten staan. Zalm

zou Zalm niet zijn als hij in deze toespraak ook niet even wees op het binnen de perken houden van de kosten om het tekort en de staatsschuld te kunnen verminderen.

Hierna vond er een vraaggesprek plaats met

Links: Heino Walbroek, rechts minister Zalm

Heino Walbroek, journalist van een lokaal Leids nieuwsblad. Zij spraken onder andere over het aantal vrouwen in het kabinet en het feit dat ouderen langer zullen moeten blijven werken met de vergrijzing in het vooruitzicht. Natuurlijk werd tijdens dit gesprek ook gesproken over de aanschaf van het schilderij "Victory Boogie Woogie" dat betaald is van het geld dat door De Nederlandse Bank beschikbaar was gesteld voor kunstaankoop.

Tenslotte was er helaas nog maar kort tijd voor vragen uit de zaal. Er werd een aantal vragen gesteld over onder andere de invoering van de Euro en het informatiëproces. Echter de vraag

over het informatiëproces moest de minister onbeantwoord laten, omdat hij op het moment van de informatie in dienst van de Kroon was en hij daarover een zwijgplicht heeft. Op de vraag of de informateur ter bevordering van de democratie niet door het parlement gekozen zou moeten worden, gaf Gerrit Zalm aan dat hij niet geloofde dat het proces hierdoor nog doorzichtiger zal worden dan het de afgelopen keer was.

Om 9.00 uur sloot Heino Walbroek de avond af en werd er nog lang nageborreld en gediscussieerd in het café. Wederom kon worden teruggekeken op een geslaagde samenwerking tussen JOVD en VVD. ■

Mr. D.U. Stikker-plaquette voor Hendrik Jan Louwes

Tijdens de viering van het 50-jarig bestaan van de afdeling De Marne (Groningen) heeft VVD-voorzitter Willem Hoekzema te Lauwersoog aan Hendrik Jan Louwes de eerste Mr. D.U. Stikker-plaquette uitgereikt (genoemd naar de eerste VVD-voorzitter).

Deze landelijke onderscheiding wordt uitgereikt aan bestuurders die zich meer dan 20 jaar op uitzonderlijke wijze voor de VVD hebben ingezet. Hendrik Jan trad met zijn politieke carrière in de voetsporen van zijn vader, H.D. Louwes, die eveneens lid van de Eerste Kamer is geweest. Ir. Hendrik Jan Louwes was van 1963 - 1979 lid van de Eerste Kamer en daarop aansluitend van 1979 - 1989 lid van het direct gekozen Europees Parlement. In de destijds 7-koppige VVD-fractie

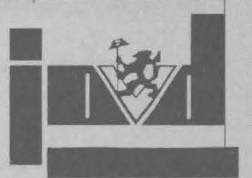
Links: Hendrik-Jan Louwes met de Mr. D.U. Stikker-plaquette rechts VVD-voorzitter Willem Hoekzema

in de senaat had hij de portefeuille Sociale Zaken en Ontwikkelingssamenwerking. Later werd hij voorzitter van de commissie Europese samenwerking. De Groninger herenboer met zijn akkerbouwbedrijf in de Westpolder is altijd naast de politiek blijven boeren tot op de dag van vandaag. In de liberale fractie van het Europees Parlement was hij lid van de Commissie Externe betrekkingen en deed hij de begrotingen en Landbouw. Daarnaast was hij zeven jaar fractiepenningmeester. Hendrik Jan is nog steeds een enthousiast, belangstellend lid van de VVD-afdeling Marne. ■

Kadercursus 1999

Politieke beginselen en regeren: een (on-)mogelijkheid?

De Kadercursus is een belangrijk onderdeel van de Kaderschool. Omdat de Kadercursus ook goed in het JOVD/vormings- en scholingsaanbod past, is besloten de Kader gezamenlijk te organiseren. De Kadercursus staat open voor VVD- en JOVD-leden. Voor VVD-leden is de Kadercursus tevens het voortraject voor de Centrale Kadertraining (voorheen: Topkadertraining)

De eerste vier zaterdagen staan in het teken van coalitievorming en partijprogramma's. Vanuit de verkiezingsprogramma's van de vier grote politieke partijen wordt het regeerakkoord van Paars II kritisch beschouwd.

's Middags krijgt u de kans uw inzichten aan te scherpen in kleine werkgroepen (10 personen). Aan de hand van concrete politieke onderwerpen wordt u verzocht stelling te nemen. In de plenaire afsluiting geven politici uit de praktijk hun mening over de politieke vraagstellingen die u hebt bediscussieerd.

De cursussen worden gehouden in Utrecht en duren van 10.00 - 15.30 uur. De kosten van de cursus bedragen f 50,- per dag, exclusief lunch. Deelnemers jonger dan 25 jaar betalen f 25,-. Indien zij alle zaterdagen aanwezig zijn, betalen zij f 75,-.

1 Zaterdag 23 januari: CDA
Inleider: drs. J.S.J. Hillen

3 Zaterdag 20 maart: VVD
Inleider: mr. drs. F. Bolkestein

2 Zaterdag 20 februari: PvdA
Inleider: drs. J. Wallage

4 Zaterdag 24 april: D66
Inleider: mr. H.A.F.M.O. van Mierlo (gevraagd)

AANMELDING

U kunt zich schriftelijk vóór 10 december 1998 aanmelden bij Ellen van der Zwan van de Haya van Somerenstichting, VVD, Postbus 30836, 2500 GV Den Haag, tel: 070 - 361 30 10, per fax: 070 - 361 82 76 of per e-mail: <alg.sec@vvd.nl> onder vermelding van uw naam en adresgegevens.

BARTELS ADVOCATEN

Bartels Advocaten is een middelgroot en dynamisch advocatenkantoor met vestigingen in Utrecht en Amsterdam. De werkzaamheden concentreren zich op cliënten met vermogensrechtelijke belangen, met name in het bedrijfsleven.

Specifieke aandachtsgebieden van het kantoor zijn: onroerend goedrecht, huurrecht bedrijfsruimte, ondernemingsrecht, arbeidsrecht, incasso's en claims ("stroomstoringen, Euro, millennium"). Een twintigtal advocaten en juridisch medewerkers staat voor u klaar om u te adviseren en zonnig bij te staan in procedures. Desgewenst wordt op voormelde rechtsgebieden een **second opinion** afgegeven.

Bartels Advocaten kent ook de mogelijkheid van detachering ("lease a lawyer") en is tevens bereid om voor een vaste prijs bepaalde juridische werkzaamheden te verrichten ("tendering").

Het Hoogeland
Museumlaan 2
3581 HK Utrecht
Postbus 64
3500 AB Utrecht
Telefoon: 31 (0)30 - 2522 577
Telefax: 31 (0)30 - 2523 943
e-mail: info@bartels-advocaten.nl
http://www.bartels-advocaten.nl

Smith Building
Hogehilweg 10 D
1101 CC Amsterdam Zuidoost
Postbus 22723
1100 DE Amsterdam Zuidoost
Telefoon: 31 (0)20 - 3113 666
Telefax: 31 (0)20 - 3113 677
e-mail: info@bartels-advocaten.nl
http://www.bartels-advocaten.nl

THEMADAG

WATER, nog altijd de normaalste zaak van de wereld?

De Organisatie Vrouwen in de VVD houdt op 14 november 1998 in het gebouw van het Hoogheemraadschap van Schieland in Rotterdam een themadag gewijd aan het water.

Doel van deze themadag is aandacht te schenken aan: water en landbouw, het zuiveren van water, de recreatie, wet en regelgeving, de rol van de waterschappen en de provincies. Ook om vrouwen te interesseren zich kandidaat te stellen voor de besturen van de waterschappen.

Beknopt programma-overzicht:

Inleiding door de dagvoorzitter mevrouw E.I. Binnendijk-van der Heijden, lid van het Dagelijks Bestuur van Hoogheemraadschap Rijnland

Water, daar moet je op kunnen bouwen

Door ir. J.J. de Graeff, dijkgraaf Hoogheemraadschap van Schieland

Water, een ondoorzichtig geheel?

Door mevrouw A. Weeda, maat in een glastuinbouwbedrijf

Water, er zit meer in dan u denkt!

Door ing. B. Martinus, directeur galvanisatiebedrijf Etcheform BV

Welvarend Waterland

Door de heer W.J.F.M. van Beek, burgemeester van Jacobswoude

"... wordt de stem van het water gevreesd en gehoord"

Door mevrouw ir. J.M. Leemhuis-Stout, Commissaris van de Koningin in de Provincie Zuid-Holland

Waterschappen: staan de beste stuurvrouwen nog aan wal?

Door mevrouw A. van Vliet-Kuiper, Dijkgraaf van het Waterschap de Veluwe

Water, het vloeibare goud van de 21e eeuw.

Reactie door mevrouw drs. J.M. de Vries, Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat en drs. J.H. Klein Molekamp, lid Tweede-Kamerfractie VVD

Gedurende de themadag bestaat volop gelegenheid tot het stellen van vragen

Aanvang 10.30 uur, einde ca. 15.00 uur.

Plaats: Hoogheemraadschap van Schieland, Maasboulevard 123, Rotterdam.

Kosten: inclusief koffie en lunch f 25,—

Iedereen is van harte welkom.

Inlichtingen en opgave: secretariaat Vrouwen in de VVD, Loes Trompet, tel 070 - 361 30 40; fax. 070 - 360 82 76

Seminar Teldersstichting

Op donderdag 19 november van 13.30 - 17.00 uur organiseert de Teldersstichting een mini-symposium over de (pre)liberale elementen in onze vaderlandse geschiedenis en over het nationale karakter van Thorbecke's Grondwet van 1848. Aanleiding tot het symposium is de publicatie van het boek 'De Nederlandse traditie van Vrijheid. Een vruchtbare voedingsbodem voor de hervormingen van 1848,' waarvan de historicus drs. M. Wessels de auteur is. Dit boek wordt door de Teldersstichting in samenwerking met uitgeverij Van Gorcum uitgebracht. Locatie: Sociëteit de Witte, Plein 24 te Den Haag.

In verband met de beperkte ruimte worden aanmelding in volgorde van binnenkomst behandeld. U kunt zich aanmelden per telefoon of per fax bij de Teldersstichting. Telefoon: 070 - 363 19 48; fax: 070 - 363 19 51. ■

Spreekbeurten VVD-top

Op maandag 16 november spreekt Gerrit Zalm, minister van Financiën, in het Theaterhotel, Schouwburgplein 7 te Almelo. Aanvang 20.00 uur. Onderwerp: Actuele politiek. ■

Herhaalde oproep!

Materiaal vooroorlogs liberalisme

Heeft u briefwisselingen of aantekeningen over liberale politiek (ook verslagen van algemene vergaderingen of landelijke partijcommissies) van een van uw politiek actieve voorouders op zolder (of elders) liggen? Bezit u nog convocaties, jaarverslagen, publicaties of verkiezingspropaganda van de Liberale Unie (LU), de Bond van Vrije Liberalen (BVL), de Economische Bond, of de Vrijheidsbond/Liberale Staatspartij (LSP), of van een van de andere voorlopers van de VVD? Liggen er nog exemplaren van een van de partijbladen van deze voorlopers, zoals *De Vaderlander*, *De Loods*, *De Vrijheid*, *Het Liberale Weekblad*, of van een meer regionaal gericht "vrijzinnig" blad bij u thuis?

Als uw antwoord op een van deze vragen "ja" luidt, of als u over ander bronnenmateriaal over het vooroorlogse liberalisme beschikt, neem dan contact op met Patrick van Schie, wetenschappelijk medewerker van de Teldersstichting. Hij werkt namelijk aan een dissertatie over het Nederlandse liberalisme tussen 1900 en 1940, en kan dit bronnenmateriaal goed gebruiken. Hij zal het zeer op prijs stellen als u bereid bent hem inzage in de stukken van u of uw voorouders te verlenen. Als u iets voor hem heeft, zal hij uiteraard alleen na onderling overleg tot publicatie van materiaal van eventueel meer persoonlijke aard overgaan.

Patrick van Schie is te bereiken op de Teldersstichting, Koninginnegracht 55a, 2514 AE Den Haag. Telefoon tijdens kantooruren: 070 - 363 19 48; fax: 070 - 363 19 51.

(Deze oproep stond ook in het vorige nummer van *Vrijheid en Democratie*, maar daaruit waren twee zinsneden weggevallen). ■

Novembercongres van de JOVD

In het weekend van 21 en 22 november 1998 organiseert de JOVD haar jaarlijkse novembercongres. Tijdens dit congres zal over diverse politieke onderwerpen worden gesproken. Centraal staat deze keer de notitie Demostaat, een notitie over de vorm van Nederland als staat en de democratie van ons land.

Op de avond van de eerste congresdag zal de nieuwe voorzitter van de VVD-Tweede-Kamerfractie, de heer Dijkstal, het congres toespreken. Hierna zal tot laat in de avond verder worden

gediscussieerd. De avond mondt uit in een groot feest als afsluiting van de eerste dag. Gedurende de tweede congresdag zal volop in werkgroepen worden gediscussieerd. Daarnaast zijn er nog andere activiteiten.

Jongeren die interesse hebben om ook te komen kunnen contact op nemen met het secretariaat van de JOVD, telefoonnummer: 070 - 362 24 33. Zij zullen je dan een aanmeldingsformulier toesturen waarop diverse arrangementen worden aangeboden. ■

Ook dit jaar werd in het Utrechtse Jaarbeursgebouw weer de Ouderenbeurs gehouden. Hans Dijkstal (tweede van links) en hoofdbestuurslid Miep Bregman-Kaaks (geheel rechts) waren bij de opening aanwezig. Op de druk bezochte beurs voor 50-plussers was de VVD met een kraam aanwezig. De beurs gaf een overzicht van wonen, vrije tijdsbesteding en hobby's, mode, reizen, mobiliteit, zorg & welzijn van en voor senioren. (foto: 't Sticht)

